

საქართველოს მთავრობა

ქვეყნის ძირითადი მონაცემები და მიმართულებები

2020-2023 წლებისათვის

(გადამუშავებული ვარიანტი)

თბილისი

2019

სამთავრობო პროგრამა

2019 – 2020

ხედვა

საქართველოს მთავრობის საქმიანობა დაფუძნებულია პოლიტიკური გაერთიანება „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველოს“ მიერ დამკვიდრებულ იმ ძირითად პრინციპებზე, რაც ემსახურება დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობას, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას, ტერიტორიული მთლიანობისა და ქვეყნის დეოკუპაციისთვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმას, საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში სრულფასოვან ინტეგრაციას.

ზემოაღნიშნული პრინციპებიდან გამომდინარე, 2019-2020 წლების საქართველოს მთავრობის სამოქმედო გეგმა ძირითადად ორიენტირებული იქნება აღნიშნულ პერიოდში სწრაფი და თითოეული მოქალაქისთვის ხელშესახები შედეგების მიღწევაზე. მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება შემდეგი საკვანძო მიმართულებებით:

- **უსაფრთხოება და ადამიანის უფლებები** - უსაფრთხოება ქვეყნის განვითარების საფუძველია. ქვეყნის ოკუპაციის, მზარდი შიდა და გარე საფრთხეების პირობებში, მნიშვნელოვანია ერთის მხრივ ქვეყნის სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება, ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაცია, რაც გრძელვადიან პერიოდში უსაფრთხოების გარანტიას წარმოადგენს, ხოლო მეორეს მხრივ, საერთაშორისო სტანდარტებთან თავსებადი თავდაცვისუნარიანობის სისტემის, შიდა უსაფრთხოების და მართლწესრიგის დაცვის სტრუქტურების ეფექტური ფუნქციონირება. ამავე დროს, მნიშვნელოვანია ადამიანის უფლებების მაღალი სტანდარტის განუხრელი დაცვა;
- **ეკონომიკური განვითარება** - მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის ამოსავალი არის ბიზნესის თავისუფლება, ბიზნესთან აქტიური დიალოგი და მისთვის პროგნოზირებადი გარემოს უზრუნველყოფა. აუცილებელია, სახელმწიფომ შექმნას „თამაშის“ სამართლიანი წესები, შესაბამისი ინფრასტრუქტურა და მისცეს შესაძლებლობა კერძო სექტორს, მოიპოვოს კონკურენტული წვდომა მსოფლიო ბაზრებზე;
- **განათლება და ადამიანური კაპიტალის განვითარება** - სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს ადამიანური კაპიტალის, როგორც ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელოვანი ფაქტორის გაძლიერებას, განათლების, ღირსეული სოციალური უზრუნველყოფის და ხარისხიანი ჯანდაცვის სისტემის განვითარებითა და საზოგადოების თითოეული წევრისთვის ამ სიკეთეებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით;
- **სახელმწიფო მმართველობა** - მთავრობის პოლიტიკის განხორციელება დაეყრდნობა მმართველობის ეფექტიანობის ამაღლებასა და შედეგზე ორიენტირებულ მუშაობას, რომელიც ხილული და ხელშესახებია თითოეული მოქალაქისთვის.

1. უსაფრთხოება და ადამიანის უფლებები

1.1 საგარეო პოლიტიკა

არსებული გამოწვევების პირობებში, ქვეყნის უსაფრთხოებისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება საქართველოს საგარეო პრიორიტეტების ეფექტიან რეალიზებას, თანამშრომლობის გაღრმავებას სტრატეგიულ პარტნიორებთან, საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობას ქვეყნის დეოკუპაციისა და ტერიტორიული მთლიანობის განმტკიცებისთვის.

საქართველოს მთავრობის უმთავრესი საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტია **ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენა საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ფარგლებში.**

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ძალისხმევას რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების ფაქტობრივი ანექსიისაკენ მიმართული ნაბიჯების შეკავებისა და აღკვეთის, აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების დეოკუპაციის, კონფლიქტის ესკალაციის პრევენციისა და ადგილზე მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით.

ამ თვალსაზრისით, საქართველო გააგრძელებს კონსტრუქციულ და აქტიურ მონაწილეობას ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებებში, რომელიც წარმოადგენს უმნიშვნელოვანეს ფორმატს ევროკავშირის, გაეროს, ეუთოს თანათავმჯდომარეობით და აშშ-ის მონაწილეობით საქართველოსა და რუსეთს შორის კონფლიქტიდან მომდინარე უსაფრთხოებისა და ჰუმანიტარული პრობლემების გადასაჭრელად.

ჟენევის მოლაპარაკებები არ შეიძლება განვიხილოთ გეოპოლიტიკური გარემოდან იზოლირებულად და პროცესის გასაძლიერებლად მოზიდული იქნება დამატებითი საერთაშორისო მხარდაჭერა, მათ შორის, ძალისხმევა მიმართული იქნება რუსეთის ფედერაციასთან მაღალი დონის შეხვედრებზე საქართველოს საკითხის განხილვისა და ჟენევის პროცესის ინტენსიფიკაციის უზრუნველსაყოფად.

გაგრძელდება ინტენსიური მუშაობა რუსეთის ფედერაციის მიერ ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების, მათ შორის, ევროკავშირის შუამავლობით 2008 წლის 12 აგვისტოს დადებული ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმების სრულად შესრულების უზრუნველსაყოფად, მათ შორის რუსეთის ფედერაციის მიერ ძალის არგამოყენების ვალდებულების დადასტურების და შესრულების, ოკუპირებული რეგიონებიდან რუსეთის ძალების გაყვანისა და ადგილზე უსაფრთხოების საერთაშორისო მექანიზმების შექმნისთვის და ამ პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გასაზრდელად.

აღნიშნული მიზნების მიღწევისათვის გამოყენებული იქნება ყველა არსებული ორმხრივი და საერთაშორისო ფორმატი, მათ შორის გაერო და მისი უშიშროების და ადამიანის უფლებათა საბჭოები, ეუთო, ევროსაბჭო და ორმხრივი შეხვედრები პარტნიორებთან.

პროაქტიულად გაგრძელდება მუშაობა ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის მანდატის სრულად განხორციელების მიზნით საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე წვდომის უზრუნველსაყოფად.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში მოსახლეობის ჰუმანიტარული მდგომარეობისა და ადამიანის უფლებების დაცვის უზრუნველყოფას, რისთვისაც გაგრძელდება საერთაშორისო ძალისხმევის კონსოლიდაცია და მოლაპარაკებების ფორმატების ეფექტიანი გამოყენება. პარტნიორი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერის შემდგომი მობილიზების მიზნით, გაგრძელდება საერთაშორისო თანამეგობრობის მუდმივი ინფორმირება

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში შექმნილი ვითარებისა და სამშვიდობო პოლიტიკის ფარგლებში საქართველოს მთავრობის ნაბიჯების შესახებ. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო მექანიზმების წვდომის უზრუნველსაყოფად.

გაგრძელდება ძალისხმევა ეთნიკური წმენდის არაერთი ტალღის შედეგად საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნებისთვის.

საქართველოს მთავრობა კვლავაც გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას საერთაშორისო არენაზე ოკუპირებული რეგიონების ე.წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის შემდგომი განმტკიცების მიზნით.

კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირების პოლიტიკის ფარგლებში, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხორციელებას. აღნიშნული გულისხმობს მშვიდობის მშენებლობას, ადამიანზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოებას, კონფლიქტით დაზარალებული მოსახლეობის მხარდაჭერას გამყოფი ხაზის როგორც ერთ, ისე მეორე მხარეს, მათ დახმარებას და სოციალურ-ეკონომიკურ გაძლიერებას, ასევე მავთულხლართებით ხელოვნურად დაშორებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენას. პრიორიტეტული იქნება საქართველოს მთავრობის სამშვიდობო ინიციატივის - „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ ეფექტიანი განხორციელება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა გაყოფილ საზოგადოებებს შორის პირდაპირი დიალოგისა და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის გაშლას და განვითარებას. გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საერთაშორისო მხარდაჭერის შემდგომი მობილიზებისთვის.

მთავრობის საგარეო პოლიტიკა აქტიურად იქნება მიმართული საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციაზე.

ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის მიზნით, მთავრობა გამოიყენებს ევროკავშირთან თანამშრომლობის ყველა არსებულ მექანიზმს. ევროკავშირში ინტეგრაციის დღის წესრიგი ეფუძნება საგზაო რუკას, რომელიც განსაზღვრავს კონკრეტულ მიმართულებებსა და ძირითად პრიორიტეტებს და ამგვარად უზრუნველყოფს ევროინტეგრაციის პროცესის მეტ სისტემურობას, თანამიმდევრულობას, პროგნოზირებადობასა და გამჭვირვალობას.

საგზაო რუკის თანახმად, საქართველოს მთავრობა:

- გააგრძელებს ასოცირების შეთანხმების ეფექტიან განხორციელებას, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის კომპონენტის ჩათვლით, რომელიც საქართველო-ევროკავშირის ურთიერთობების ძირითად სამართლებრივ საფუძველს წარმოადგენს;
- გადადგამს კონკრეტულ ნაბიჯებს ევროკავშირთან უსაფრთხოებისა და თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობის გასაღრმავებლად;
- გადადგამს კონკრეტულ ნაბიჯებს ევროკავშირთან სექტორული ინტეგრაციის კუთხით, რაც ქვეყანას უფრო მეტად დაახლოებს ევროკავშირის სექტორულ ნორმებსა და პოლიტიკასთან;
- გააფართოებს ევროკავშირის ჩარჩო პროგრამებში მონაწილეობას და სპეციალიზირებულ სააგენტოებთან თანამშრომლობას, რაც ხელს შეუწყობს სხვადასხვა სფეროში საქართველოს ინსტიტუციების გაძლიერებას ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად;
- განახორციელებს საკანონმდებლო თავსებადობის ანალიზს ევროკავშირის კანონმდებლობასთან

დაახლოების მიზნით;

- გააგრძელებს „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ფარგლებში არსებული შესაძლებლობების ეფექტიან გამოყენებას.

ამავე დროს, მთავრობა მოწოდებულია გააღრმავოს პოლიტიკური დიალოგი ევროკავშირსა და ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან საქართველოს ევროპული ინტეგრაციის მიზნების მისაღწევად. მთავრობა ასევე შეისწავლის ინტეგრაციის ახალ შესაძლებლობებს, რომლებიც საქართველოს კიდევ უფრო დაახლოვებს ევროპულ ინსტიტუციებთან. გაწეული იქნება მაქსიმალური ძალისხმევა შენგენის სივრცის ქვეყნებთან უვიზო მიმოსვლის ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად, რომელიც ხალხთა შორის კონტაქტების გაღრმავების მიმართულებით ახალ შესაძლებლობებს ქმნის ჩვენი მოქალაქეებისათვის. ასევე, საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს მოლაპარაკებებს ევროკავშირის ქვეყნებთან ცირკულარული მიგრაციის შეთანხმებების გაფორმებისთვის.

ნატოში ინტეგრაცია საქართველოს საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმნიშვნელოვანესი ამოცანა და ერთ-ერთი უმთავრესი ხელშემწყობი ფაქტორია ქვეყნის უსაფრთხოების განმტკიცებისა და სტაბილური განვითარებისთვის, რომელიც მხარდაჭერილია მოსახლეობის უდიდესი უმრავლესობის მიერ და განმტკიცებულია საქართველოს კონსტიტუციით. საქართველო მიზანმიმართულად გააგრძელებს ძალისხმევას, რათა განხორციელდეს 2008 წლის ნატოს ბუქარესტის სამიტზე მოკავშირეების მიერ მიღებული გადაწყვეტილება, რომ „საქართველო გახდება ნატოს წევრი“.

საქართველო გააგრძელებს ნატოში ინტეგრაციის ძირითადი ინსტრუმენტების - წლიური ეროვნული პროგრამის, ნატო-საქართველოს კომისიისა და ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის ეფექტიანად გამოყენებას და დემოკრატიული განვითარებისა და თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერებისკენ მიმართულ რეფორმებს. ამასთან, საქართველო, როგორც შავი ზღვის უსაფრთხოების არქიტექტურის განუყოფელი ნაწილი, გააგრძელებს ალიანსთან სტრატეგიულ დისკუსიებში მონაწილეობას და გააღრმავებს პრაქტიკულ თანამშრომლობას, 2018 წლის ბრიუსელის სამიტისა და 2019 წლის აპრილის საგარეო საქმეთა მინისტრიალის გადაწყვეტილებების შესაბამისად.

საქართველო ასევე უზრუნველყოფს ნატოს მისიებსა და ოპერაციებში მონაწილეობას, რათა ქმედითი წვლილი შეიტანოს საერთო ევროატლანტიკურ უსაფრთხოებაში.

ხაზგასასმელია, საქართველოს მთავრობის მოწვევით, 2019 წლის ოქტომბერში, ბათუმში დაგეგმილი ჩრდილოატლანტიკური საბჭოს (NAC) მეხუთე ვიზიტი, რომელსაც უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება, ნატოსა და საქართველოს შორის როგორც პოლიტიკური, ისე პრაქტიკული თანამშრომლობის გაღრმავების თვალსაზრისით.

დეკემბერში დაგეგმილი ნატო-ს ლიდერთა შეხვედრამდე NAC-ის ვიზიტის გამართვა იმის მანიშნებელი იქნება, რომ საქართველო, როგორც ნატო-ს ასპირანტი ქვეყანა, ალიანსის დღის წესრიგში მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს, და რომ ის ნატოს ღირებული და სანდო პარტნიორია. ვიზიტი ალიანსის მხრიდან საქართველოს მიმართ მხარდაჭერის მნიშვნელოვანი პოლიტიკური გზავნილია.

საგარეო პოლიტიკის ფარგლებში დასახული მიზნების მისაღწევად გამოყენებული იქნება ორმხრივი და მრავალმხრივი დიპლომატიის მექანიზმები.

ორმხრივი დიპლომატიის ფარგლებში:

გაგრძელება და კიდევ უფრო გაღრმავდება სტრატეგიული პარტნიორობა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან, მათ შორის, დეოკუპაციის, ქვეყნის სუვერენიტეტისა და უსაფრთხოების განმტკიცების, ნატოში ინტეგრაციის, დემოკრატიული და ეკონომიკური რეფორმების განხორციელების მიმართულებით. კერძოდ, ჩვენი მიზანია:

- აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის კომისიის ფარგლებში თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება ყველა პრიორიტეტული მიმართულების მიხედვით;
- აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის დაფუძნების 10 წლისთავისადმი მიძღვნილი ერთობლივი დეკლარაციით განსაზღვრული პრიორიტეტული მიმართულებით მუშაობის გაგრძელება;
- აშშ-ს კონგრესში „საქართველოს მხარდამჭერი აქტის“ მიღების მიზნით მუშაობის გაგრძელება, რაც საკანონმდებლო დონეზე კიდევ ერთხელ გაამყარებს ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიულ პარტნიორობას;
- აშშ-ის წარმომადგენელთა პალატასა და სენატში არსებული საქართველოს მძლავრი ორპარტიული მხარდამჭერის შენარჩუნება და გაზრდა საქართველოს თაობაზე მნიშვნელოვანი განცხადებების, რეზოლუციებისა და საკანონმდებლო აქტების მიღების გზით;
- თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში აშშ-სთან თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოს თავდაცვითი შესაძლებლობების გაძლიერებისა და შეიარაღებული ძალების ინსტიტუციური განვითარების მიზნით;
- აშშ-ის შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობის გაგრძელება სავაჭრო, ეკონომიკური და საინვესტიციო ურთიერთობების გაღრმავების მიზნით, მათ შორის, თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების დაწყების საკითხზე პროგრესის მიღწევის მიზნით.

უმნიშვნელოვანესი იქნება დასავლეთ ევროპის ქვეყნებთან ორმხრივი პარტნიორობის სტრატეგიულ დონეზე აყვანა და ტრადიციულად მოკავშირე ევროპულ ქვეყნებთან პარტნიორული ურთიერთობის გაგრძელება და შემდგომი გაღრმავება.

გაგრძელება რეგიონალური სტაბილურობის ხელშეწყობა და რეგიონში დაბალანსებული პოლიტიკის გატარება/ხელშეწყობა.

ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის კონტინენტის, ასევე ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის რეგიონის ქვეყნებთან ორმხრივ დონეზე გაღრმავდება პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული და სხვა სექტორული სახელშეკრულებო-სამართლებრივი ურთიერთობები.

აზიისა და ოკეანეთის ქვეყნებთან გაგრძელება აქტიური თანამშრომლობა ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში. გაგრძელება მუშაობა ცენტრალური და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის სახელმწიფოებთან არსებული ურთიერთობების განმტკიცების, ასევე თანამშრომლობის მდგრადი პოზიტიური დინამიკის განვითარების კუთხით.

მრავალმხრივი დიპლომატია

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებში (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება.

საქართველო კვლავაც გააგრძელებს მუშაობას საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის საკითხის აქტიურად შესანარჩუნებლად.

საქართველო მაქსიმალურად გამოიყენებს საერთაშორისო ორგანიზაციებს ოკუპირებულ რეგიონებში ადამიანის უფლებათა კუთხით არსებულ მდგომარეობასა და მიმდინარე დარღვევებზე წევრი სახელმწიფოების ყურადღების გასამახვილებლად.

2019-2020 წლებში საქართველო ხდება ევროპის საბჭოს თავმჯდომარე ქვეყანა. მთავრობა მაქსიმალურ ძალისხმევას მიმართავს თავმჯდომარეობის წარმატებით დაგეგმვისა და განხორციელების პროცესში.

გაგრძელდება აქტიური მუშაობა თანამშრომლობის განვითარებისთვის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

საქართველოს შესახებ საზღვარგარეთ ცნობადობის ამაღლების მიზნით, ასევე, ქვეყნის მოსახლეობის მხრიდან საგარეო კურსის მიმართ მაღალი და გაცნობიერებული მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად, **სტრატეგიული კომუნიკაციების** ფარგლებში განხორციელდება თემატური საინფორმაციო კამპანიები და სხვა შესაბამისი ღონისძიებები, მოსახლეობისთვის ინფორმაციის მიწოდება, საინფორმაციო გარემოს მონიტორინგი დეზინფორმაციის გამოსავლენად და პრევენციისთვის.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტია ერთიანი, ძლიერი და სამშობლოსთან მჭიდრო კავშირის მქონე **დიასპორის განვითარების ხელშეწყობა**. აღნიშნულის განსახორციელებლად აუცილებელია დიასპორასთან ისეთი მდგრადი კავშირის განვითარება, რომელიც თანამემამულეებისათვის სახელმწიფოს შესაძლებლობებზე ფართო წვდომას, საქართველოსათვის კი სახელმწიფო ინტერესების ეფექტიან განხორციელებას უზრუნველყოფს.

მთავრობა ხელს შეუწყობს თანამემამულეებისა და დიასპორული ორგანიზაციების საერთო ინტერესების განხორციელებას, ეროვნული იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებას, დიასპორული ორგანიზაციების საქმიანობის ეფექტიანად წარმართვას, სახელმწიფო, არასამთავრობო, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და თანამემამულეთა ადგილსამყოფელ ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობას.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაში დიასპორის ჩართულობას და უცხოეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების სამშობლოში ღირსეულად დაბრუნების ხელშეწყობას.

2020 წელს დაიწყება ლევილის მამულის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროცესი.

1.2 ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაძლიერება

არსებული ჰიბრიდული გამოწვევებიდან გამომდინარე, საქართველოს ესაჭიროება მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის, თავდაცვისა და შეკავების ამოცანების განხორციელების მდგრადი უნარებითა და შესაძლებლობებით აღჭურვილი, ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ძალებთან სრულად თავსებადი,

მობილური, ეფექტიანი თავდაცვის ძალები. სწორედ ასეთი შესაძლებლობების თავდაცვის ძალების არსებობა წარმოადგენს საფრთხის შეკავების ძირითად შემადგენელს.

საქართველოს თავდაცვის ძალების ძირითადი მისიაა ქვეყნის თავდაცვა, რომლის უზრუნველსაყოფად განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება ტოტალური თავდაცვის მიდგომის დანერგვასა და მისი სამხედრო კომპონენტის განვითარებაზე. ამასთან, გრძელდება ალიანსის წევრ და პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად მონაწილეობა საერთაშორისო მისიებში ტერორიზმთან ბრძოლისა და მსოფლიო უსაფრთხოების განმტკიცების მიზნით. ამავდროულად, თავდაცვის ძალები უზრუნველყოფს ქვეყნის შიგნით სტიქიური და ტექნოგენური კრიზისების დროს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერას.

ამ ამოცანების შესასრულებლად, შემუშავებულია თავდაცვის სტრატეგიული განვითარების დოკუმენტი და ტრანსფორმაციის გეგმა, რომელიც 2020 წლამდე თავდაცვის სისტემის/თავდაცვის ძალების განვითარებისთვის მთელ რიგ ღონისძიებებს ითვალისწინებს. აღნიშნული სრულ თანხვედრაშია ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსის მიერ გატარებულ თავდაცვისა და შეკავების პოლიტიკასთან და გულისხმობს ისეთი შესაძლებლობების მქონე თავდაცვის სისტემის არსებობას, რომლის ფარგლებშიც მდგრადი და მაღალი საბრძოლო მზადყოფნის მქონე თავდაცვის ძალები, სხვა უწყებებთან მჭიდრო კოორდინაციით, შეძლებენ ქვეყნის თავდაცვის ამოცანის ეფექტიანად შესრულებას.

შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ეროვნული თავდაცვის სისტემის განვითარების პროცესში გააგრძელებს „ტოტალური თავდაცვის“ მიდგომის დანერგვაზე მუშაობას.

„ტოტალური თავდაცვის“ მიზანს მშვიდობიანობის პერიოდში იმ მექანიზმების შექმნა წარმოადგენს, რომელთა დახმარებითაც, აგრესიის შემთხვევაში, ქვეყნის მობილიზება თავდაცვის მიზნებისათვის სწრაფად და ეფექტიანად მოხდება. ტოტალური თავდაცვის სისტემის შექმნით უნდა განხორციელდეს პასუხისმგებლობების და მოვალეობების გადანაწილება თავდაცვის ძალებს, სახელმწიფო უწყებებსა და მოსახლეობას შორის, რაც თავდაცვის სისტემას დაეხმარება საკუთარ ამოცანებზე კონცენტრირებასა და ძალების ეფექტიან გამოყენებაში.

„ტოტალური თავდაცვის“ მიდგომის ფარგლებში მართვის ეფექტიანობის გაუმჯობესების მიზნით, როგორც საომარ ვითარებაში, ისე მშვიდობიან პერიოდში, თავდაცვის ძალებში გაგრძელდება ამოცანით მართვის კულტურის დანერგვა, რომელიც მოიცავს შეფასების, მომზადება-ინიცირებისა და იმპლემენტაციის აქტიურ ფაზებს.

აშშ-სთან, როგორც ძირითად სტრატეგიულ პარტნიორთან ერთად, გაგრძელდება საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამის (GDRP) განხორციელება, რომლის ფარგლებშიც, 2020 წლის ჩათვლით მომზადდება და აღიჭურვება თავდაცვის ძალების ქვეითი ბატალიონები.

სათანადო ყურადღება დაეთმობა საინჟინრო, ლოჯისტიკური, სპეციალური დანიშნულების ძალების, საჰაერო თავდაცვის, საჰაერო-სატრანსპორტო, ჯავშანსაწინააღმდეგო, დაზვერვის, არტილერიის, მართვისა და კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემების შესაძლებლობების, კიბერუსაფრთხოებისა და სტრატეგიული კომუნიკაციების სფეროების და ეროვნული გვარდიის შემდგომ რეფორმირებას.

თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით, გაგრძელდება სამხედრო განათლების სფეროს - ოფიცერთა და სერჟანტთა მომზადების მნიშვნელოვანი სეგმენტების ინსტიტუციონალიზაცია და ალიანსის სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა. ნატო-საქართველოს წვრთნისა და შეფასების

ერთობლივი ცენტრის (JTEC) შემდგომი განვითარება მნიშვნელოვნად გაზრდის თავდაცვის შეფასების შესაძლებლობებს, ისევე, როგორც ხელს შეუწყობს ნატოს „პარტნიორობის თავსებადობის ინიციატივის“ (Partnership Interoperability Initiative) განხორციელებას. ამასთან, მოხდება საბრძოლო საწვრთნელი ცენტრის (CTC) სრულფასოვანი გამართვა, საწყისი საბრძოლო მომზადებისა და დოქტრინების ცენტრების შემდგომი განვითარება ნატოს სტანდარტების გათვალისწინებით.

ალიანსის გაძლიერებული მოწინავე ჩართულობის (Enhanced Forward Presence) გათვალისწინებით გაგრძელდება თავდაცვის ლოჯისტიკის სფეროს ტრანსფორმაცია.

ამასთან, განხორციელდება ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით (SNGP) გათვალისწინებული ინიციატივების იმპლემენტაცია, რომლის ფარგლებშიც, როგორც ორმხრივი, ისე მრავალმხრივი ფორმატების გამოყენებით, ალიანსისგან მიღებული ეფექტიანი მხარდაჭერით მიიღწევა ნატოს თანათავსებადობის მაღალი ხარისხი.

ტოტალური თავდაცვის პრინციპის გათვალისწინებით, გაგრძელდება სარეზერვო ქვედანაყოფების მომზადება. აქტიური რეზერვის ტერიტორიული კომპონენტის განვითარების მიზნით, გაგრძელდება სპეციალისტთა რეზერვის პროგრამის შემდგომი გაფართოების გეგმების შემუშავება, რაც გულისხმობს რეგულარულ ქვედანაყოფებში სპეციალისტთა რეზერვისტებისთვის შესაბამისი პოზიციების განსაზღვრას.

ეროვნული თავდაცვის მოთხოვნებისა და განსაკუთრებით ტოტალური თავდაცვის პრინციპის გათვალისწინებით, კრიტიკულად მნიშვნელოვანია თავდაცვის სფეროში უწყებათაშორისი თანამშრომლობისა და კოორდინირებული მოქმედების მაღალი ხარისხის მიღწევა. შესაბამისად, გაგრძელდება ერთიანი სამთავრობო მიდგომის და კოორდინაციის მექანიზმების დახვეწის გზების ასახვა როგორც კონცეპტუალურ დონეზე „ეროვნული თავდაცვის სტრატეგიის 2020-2030“ დოკუმენტის დამტკიცებით, ისე მის საფუძველზე, ეროვნული თავდაცვის მზადყოფნის გეგმის ფარგლებში, უწყებრივ დონეზე შესაბამისი ღონისძიებების გატარებით.

გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები სამხედრო-სამეცნიერო კვლევების, სამხედრო მრეწველობის განვითარებისა და მისი საექსპორტო პოტენციალის ზრდისთვის. აღნიშნულის ფარგლებში დაგეგმილია:

- ჯავშანჩილექტებისა და ჩაფხუტების წარმოება და თავდაცვის სამინისტროსა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვედანაყოფების ეროვნული წარმოების აღჭურვილობით დაკომპლექტება;
- განხორციელდება ჯავშანმანქანა „დიდგორის“ შემდგომი დახვეწა და განვითარება ისეთი საბრძოლო და მხარდაჭერი ფუნქციების შესასრულებლად, როგორცაა კავშირგაბმულობა, სამედიცინო, სახანძრო, სადაზვერვო და საცეცხლე მხარდაჭერა (მობილური ნაღმტყორცნი);
- დამატებით შემუშავდება ცეცხლის მართვის მოდული, შეიქმნება მიზნის იდენტიფიკაციის, ჩაჭერისა და მიყლის სტაბილიზებული სისტემა, უპილოტო ვერტმფრენის პლატფორმა, მძიმე საბრძოლო მანქანა და სეტყვა-საწინააღმდეგო რაკეტა.

GDPR-ის მიმდინარეობის პარალელურად, ეტაპობრივად გაიზრდება მასში ჩართული ქვედანაყოფების პირადი შემადგენლობის ანაზღაურება.

ამასთან, გაგრძელდება როგორც სამხედრო-სამედიცინო შესაძლებლობების განვითარება, ისე თავდაცვის ძალების, თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა, მათი ოჯახის წევრთა, ვეტერანთა, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრთა და სამოქალაქო პირთა სამედიცინო მომსახურების/რეაბილიტაციის ეფექტიანობის ამაღლება და დაჭრილ/დაშავებულ სამხედრო

მოსამსახურეთა საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებები, ასევე სამხედრო მოსამსახურეებისთვის გაგრძელება ბინათმშენებლობის თანადაფინანსება.

1.3 უსაფრთხოება და მართლწესრიგის დაცვა

ქვეყანაში უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფისა და მართლწესრიგის დაცვისთვის, მნიშვნელოვანია რეალურ მონაცემებზე დაყრდნობით, ანალიზზე დაფუძნებული სისხლის სამართლის პოლიტიკის განხორციელება და სასჯელის გარდაუვალობის უზრუნველყოფა. ამ მიმართულებით, აუცილებელია მართლმსაჯულების ერთიანი სისტემის ყველა მონაწილის ეფექტური მუშაობა და შესაბამისი პასუხისმგებლობის გაზიარება.

შესაბამისად, მნიშვნელოვანია უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის სფეროს სახელმწიფო სტრუქტურებში დაწყებული რეფორმების გაგრძელება, მათი მუშაობის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით.

საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის ეფექტიანი სისტემისთვის **შინაგან საქმეთა სამინისტროს** შემდგომი განვითარება გაგრძელდება „სისტემური განახლების“ კონცეფციის შესაბამისად, რომელიც მოიცავს როგორც სტრუქტურულ რეფორმებს, ისე შინაარსობრივ ცვლილებებს და საკანონმდებლო ინიციატივებს.

გაგრძელდება **კრიმინალური პოლიციის რეფორმა, რომელიც საპოლიციო საქმიანობის საფუძველს წარმოადგენს**. კერძოდ, კრიმინალურ პოლიციაში დასრულდება ოპერატიული, საგამომიებო და საუბნო მიმართულებების მკაფიოდ გამოჯვანა მთელი საქართველოს მასშტაბით. გაგრძელდება საუბნო მიმართულების ეტაპობრივი ჩანაცვლება საზოგადოებაზე ორიენტირებული საპოლიციო საქმიანობის მოდელით. განვითარდება მართლწესრიგის ოფიცრის ინსტიტუტი, შეიქმნება თანამედროვე სტანდარტების საპოლიციო სერვისების შესაბამისი მართლწესრიგის ოფიცერთა დანაყოფები, რომელთა უმთავრესი ამოცანა იქნება დანაშაულის პრევენციაზე მუშაობა.

ძირეული რეფორმა გაგრძელდება კრიმინალური პოლიციის საგამომიებო მიმართულებით, რომლის მიზანია გამოძიების ხარისხის ზრდა. აღნიშნული რეფორმა სამ ძირითად კომპონენტს მოიცავს. უპირველეს ყოვლისა, ხდება საგამომიებო მიმართულების გამოჯვანა კრიმინალური პოლიციის სხვა მიმართულებებიდან, წინასწარ გაწერილი გეგმით არსებული გამოძიებლების გადამზადება შსს აკადემიის მიერ შემუშავებული სასწავლო პროგრამით და სისტემაში ახალი კადრების მოზიდვა.

საგამომიებო სისტემის რეფორმის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია **საგამომიებო და საპროკურორო ფუნქციების გამოჯვანა**, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის რეფორმის საფუძველზე. რეფორმის მიზანია გამოძიების პროცესში გამოძიებლების მეტი დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა, გამოძიების ხარისხის ამაღლება და საპროკურორო ზედამხედველობის გაძლიერება, გამოძიებელსა და პროკურორს შორის ფუნქციების იმგვარად განაწილება, რომ გამოძიების კონკრეტული ეტაპების მიხედვით განისაზღვროს თითოეულის პასუხისმგებლობის ხარისხი და უზრუნველყოფილი იქნეს საგამომიებო და საპროკურორო საქმიანობის ეფექტიანობა. აღნიშნული რეფორმის ფარგლებში მომზადებულია სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ცვლილებების პროექტი და სამოქმედო გეგმა - ვენეციის კომისიის რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

საგამომიებო სისტემის რეფორმის მესამე კომპონენტი მოიცავს შინაგან საქმეთა სამინისტროში **ხარისხის მონიტორინგის ეფექტიანი სისტემის აწყობას**. ამ მიზნით უკვე გაფართოვდა ადამიანის უფლებების დაცვის დეპარტამენტის მანდატი და იგი გარდაიქმნა ადამიანის უფლებათა დაცვისა და გამომიების ხარისხის მონიტორინგის დეპარტამენტად, რომლის უმთავრეს მიზანს გამომიების ხარისხის ამაღლება წარმოადგენს. დეპარტამენტი განახორციელებს სხვადასხვა კატეგორიის დანაშაულებზე მიმდინარე გამომიების მონიტორინგს, გამომიების პროცესში არსებული ხარვეზების იდენტიფიცირებას და რეკომენდაციების შემუშავებას.

გაგრძელება სასაზღვრო პოლიციის რეფორმა. ადამიანური რესურსების, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურისა და საზღვარზე დაკვირვების თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების განვითარება. გაგრძელება საზღვრის მართვის რისკების ანალიზის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება და მისი ინტეგრირება შესაბამის ანალიტიკურ სისტემაში.

სასაზღვრო პოლიციის სანაპირო დაცვას, შავ ზღვაზე, ნატო-საქართველოს პრაქტიკული თანამშრომლობის პროცესში ძირითადი როლი ეკისრება. ალიანსთან თანამშრომლობა საზღვაო უსაფრთხოების კუთხით კიდევ უფრო გაღრმავდება. გაგრძელება სანაპირო დაცვის შესაძლებლობებისა და საზღვაო ოპერაციების ერთობლივი მართვის ცენტრის განვითარება. გაღრმავდება საერთაშორისო პარტნიორებსა და დონორებთან უკვე არსებული წარმატებული თანამშრომლობა, რაც უმნიშვნელოვანესია სასაზღვრო პოლიციის რეფორმების ეფექტიანი განხორციელების პროცესში.

გაგრძელება **საპატრულო პოლიციის** რეფორმის ახალი ეტაპი, რომელიც მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს როგორც საპოლიციო საქმიანობის ეფექტიანობას და გამჭვირვალობას, ისე მოახდენს ადმინისტრაციული პროცესების გამარტივებას, საპოლიციო სერვისების ხელმისაწვდომობის ზრდას, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვასა და დანაყოფის სტრუქტურულ ოპტიმიზაციას. ამ რეფორმის ფარგლებში განხორციელდება **სტანდარტული მოქმედებების პროცედურებისა და სამართალდარღვევების გამოკვეთის თანამედროვე საშუალებების** დანერგვა. გაძლიერდება **ქვეით პატრულ ინსპექტორთა კორპუსი** და ამ გზით ამაღლება ტურისტული და გასართობი ინფრასტრუქტურით დატვირთულ მიმართულებებზე უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის სტანდარტები. მთავრობა ასევე გააგრძელებს ისეთი საპოლიციო ინსტრუმენტების განვითარებას, როგორცაა **უკონტაქტო პატრულირება**, რაც აუცილებელია საგზაო უსაფრთხოების სფეროში არსებული გამოწვევების დასაძლევად. გაგრძელება საპოლიციო სერვისების მარტივად ხელმისაწვდომობის პოლიტიკა და საპატრულო პოლიციის **ერთიანი მომსახურების ცენტრის** კონცეფცია დაინერგება მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

ინციდენტებზე ოპერატიული რეაგირების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება **ერთობლივი ოპერაციების ცენტრისა და 112-ის გაერთიანება**. სამინისტრო აქტიურად გააგრძელებს თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ეროვნული ვიდეო-სამეთვალყურეო და ანალიტიკური სისტემების განვითარებას.

დაინერგება დანაშაულის პრევენციაზე მიმართული მიდგომები, მათ შორის **ანალიზზე დაფუძნებული საპოლიციო საქმიანობის** მოდელი. ამ მიზნით, გაგრძელება ანალიტიკოსთა ქსელის შექმნა საპოლიციო დანაყოფებში მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან. საქართველო აქტიურად ითანამშრომლებს ევროპოლთან 2017 წელს გაფორმებული შეთანხმების საფუძველზე. პარალელურად, გაძლიერდება ორმხრივი საპოლიციო თანამშრომლობა, გაფართოვდება პოლიციის ატაშეების არსებული

ქსელი, განსაკუთრებით ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში. ასევე შეიქმნება ერთობლივი საგამომიებო ჯგუფები, რომელთა მუშაობაც გაზრდის საერთაშორისო თანამშრომლობის ეფექტურობას. საქართველო-ევროკავშირის უვიზო მიმოსვლასთან დაკავშირებული პრობლემების საპასუხოდ, გაძლიერდება საპოლიციო თანამშრომლობა, მიგრაციული ნაკადების მართვა, საზღვრის ეფექტიანი მართვა და რეადმისიის ხელშეკრულების აღსრულება.

სისტემაში ახალგაზრდა, კვალიფიციური კადრების მოზიდვის, ასევე არსებული კადრების მოტივაციის ამაღლების მიზნით ჩამოყალიბდება **ადამიანური რესურსების მართვის ქმედითი სისტემა**, რომელიც უზრუნველყოფს სამსახურში მიღების, კვალიფიკაციის ამაღლების, დაწინაურების და სოციალური დაცვის ეფექტიან მექანიზმებს. განხორციელდება სამსახურში მიღების წესის შემდგომი გაუმჯობესება. შსს აკადემია ორიენტირებული იქნება პოლიციელთა პროფესიულ მომზადება/გადამზადებაზე. შესაბამისად, განვითარდება საგანმანათლებლო პროგრამები საპოლიციო საქმიანობაში იდენტიფიცირებული გამოწვევების ადეკვატურად. კარიერული წინსვლა დაეფუძნება ობიექტურ და გამჭვირვალე კრიტერიუმებს, დამსახურებასა და კვალიფიკაციას. პოლიციელთათვის გაუმჯობესდება სოციალური დაცვის მექანიზმები და ეტაპობრივად გაიზრდება მათი ანაზღაურება. ამასთანავე, განვითარდება სტაჟირების სისტემა, რაც უზრუნველყოფს სამინისტროში მოტივირებული და კვალიფიციური კადრების მოზიდვას.

გაგრძელდება **საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების** პროგრამის განხორციელება, რომელიც ქვეითთა, მგზავრებისა და მძღოლების უსაფრთხოების გაუმჯობესებას მოემსახურება და შეამცირებს გზებზე უბედურ შემთხვევებს. მნიშვნელოვნად გაიზრდება ახალი ტექნოლოგიების გამოყენება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროში. აღნიშნულის უზრუნველსაყოფად, გაგრძელდება ქულათა სისტემის დახვეწა, მართვის მოწმობის ასაღებად საჭირო გამოცდის პრაქტიკული კომპონენტის საქალაქო პირობებში ინტეგრირება და პრევენციული ხასიათის ღონისძიებების უზრუნველსაყოფად საკანონმდებლო ბაზის განვითარება, მათ შორის ცვლილებები ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში, ცალკეული მიმართულებების ეფექტიანი რეგულირების მიზნით.

სამინისტროს პრიორიტეტად დარჩება აქტიური **ბრძოლა ორგანიზებულ დანაშაულთან და ნარკოდანაშაულთან**.

საგანგებო სიტუაციების მართვის მიმართულებით ეფექტიანობის გაზრდისთვის დაგეგმილია საოპერაციო შესაძლებლობების/რესურსების განვითარება, მზადყოფნის დონის ამაღლება და რეაგირების ხარისხის გაზრდა. ამისათვის იგეგმება ტექნიკა/აღჭურვილობის ძირეული განახლება და ინფრასტრუქტურის სრული მოდერნიზაცია, ასევე საერთაშორისო თანამშრომლობის მნიშვნელოვანი განვითარება.

ზემოხსენებული რეფორმების და სამინისტროს წინაშე არსებული გამოწვევების შესაბამისად მიმდინარეობს და ასევე იგეგმება **საკანონმდებლო ბაზის დახვეწა**. საკანონმდებლო ცვლილებები შეეხება ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლას, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების მარეგულირებელ კანონმდებლობას, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების ხარისხის გაუმჯობესებას, ოჯახში ან/და ქალთა მიმართ ძალადობის და დისკრიმინაციული ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანი მექანიზმების დანერგვას, ცივი იარაღის ბრუნვის ეფექტიან რეგულირებას და ა. შ.

მიმდინარეობს **ახალი საპოლიციო ციფრული პროდუქტების** შექმნა, მათ შორის: ანონიმური შეტყობინებების პლატფორმა, საზღვრის კვეთის ელექტრონული სისტემა, ავტოსატრანსპორტო საშუალების საინფორმაციო პლატფორმა, მოქალაქეებთან უკუკავშირის სისტემა და სხვ. რომელიც

თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარების პირობებში უზრუნველყოფს მოსახლეობისთვის საპოლიციო სერვისების მარტივად და ეფექტიანად ხელმისაწვდომობას.

პენიტენციური სისტემის განვითარება და მისი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა პრიორიტეტულ მიმართულებად რჩება. პენიტენციური და დანაშაულის პრევენციის სისტემების შემდგომი გაუმჯობესების პროცესი დაეფუძნება სასჯელის აღსრულების, ასევე, სასჯელის ალტერნატიული საშუალებებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების კუთხით უმაღლეს ევროპულ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას, რაც იმავდროულად, კიდევ უფრო განამტკიცებს თავისუფლებააღკვეთილ პირთა უფლებებისა და ღირსების დაცვას.

პენიტენციური და დანაშაულის პრევენციის სისტემების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით:

- გაგრძელდება ბრალდებულის/მსჯავრდებულის სასამართლო პროცესში დისტანციურად (ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით) მონაწილეობის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა;
- განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები, რომლის საფუძველზეც შესაძლებელი გახდება მსჯავრდებულის სასჯელის მოხდისგან ვადამდე გათავისუფლების პროცესში ახლებური მიდგომის დანერგვა;
- სასჯელის აღსრულებისთვის საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის ამსახველი კანონებისა და რეგულაციების ამოქმედების მიზნით განხორციელდება შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები;
- პენიტენციური დაწესებულებების მართვის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით, გაგრძელდება ახალი, მცირე ზომის პენიტენციური დაწესებულებების მშენებლობა, დიდი ზომის პენიტენციური დაწესებულებების გარდაქმნა შედარებით მცირე ზომის დაწესებულებებად და არსებული დაწესებულებების ინფრასტრუქტურული გაუმჯობესება;
- პენიტენციურ და პრობაციის სისტემებში გაძლიერდება ეფექტიანი რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროგრამები;
- მსჯავრდებულთა დასაქმებისა და რესოციალიზაცია/რეაბილიტაციის მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება მსჯავრდებულთა პროფესიული სწავლება, განათლება და მათი მომზადება/გადამზადება, ასევე, მათი განტვირთვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება;
- პენიტენციურ დაწესებულებებსა და პრობაციის ბიუროებში გაუმჯობესდება ბრალდებულების, მსჯავრდებულების, თანამშრომლებისა და სტუმრების უფლებრივი მდგომარეობა;
- პენიტენციურ დაწესებულებებსა და პრობაციის ბიუროებში გაგრძელდება რელევანტური სამედიცინო და სარეაბილიტაციო სერვისების უზრუნველყოფა ვადამდე დაავადებათა პრევენციის და შემცირების, სუიციდისა და თვითდაზიანების პრევენციის ზომებისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის სერვისების გაუმჯობესების გზით;
- პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სამედიცინო მომსახურების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით პენიტენციური სისტემის სპეციფიკის გათვალისწინებით მომზადდება შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებები;
- პენიტენციური და პრობაციის სისტემების თანამშრომელთა შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება მომზადება-გადამზადების თემატური პროგრამები.
- დაინერგება მსჯავრდებულის რისკებისა და საჭიროებების შეფასების ახალი ინსტრუმენტი.

ასევე, ქვეყანაში მართლწესრიგის უზრუნველყოფისთვის, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების სისტემის შემდგომი დახვეწა. საქართველოს პარლამენტში უკვე

ინიცირებულია პაკეტი საქართველოს რიგ საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებებისა, რომელიც მიზნად ისახავს რთული ქცევის მქონე არასრულწლოვანთა სოციალიზაცია-რეაბილიტაციის მექანიზმების შემდგომ ინსტიტუციურ რეფორმას. **იგეგმება 14 წლამდე ასაკის არასრულწლოვანთა რეფერირების სრულყოფილი, ბავშვის საუკეთესო ინტერესებზე მორგებული მექანიზმის დამტკიცებისათვის სათანადო საკანონმდებლო საფუძვლის შექმნა.** კერძოდ, ინიციატივა ითვალისწინებს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის ფარგლებში ორი მსგავსი პროფილის მქონე საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ბაზაზე შექმნილ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ფარგლებში ახალი სტრუქტურული ერთეულის - არასრულწლოვანთა რეფერირების ცენტრის შექმნას, რომელიც კანონმდებლობით დადგენილი წესით განახორციელებს არასრულწლოვანთა რეფერირების სისტემის კოორდინაციას. აქვე მიეთითება, რომ არასრულწლოვანთა რეფერირების სისტემა და მასში მონაწილე უწყებები/დაწესებულებები, რეფერირების ეტაპები, პროცედურა (მათ შორის, არასრულწლოვანის საუკეთესო ინტერესებიდან გამომდინარე, სკოლა-პანსიონში მისი გაგზავნის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებასთან, ამ გადაწყვეტილების აღსრულებასა და გადასინჯვასთან, აგრეთვე არასრულწლოვანთა რეფერირების პროცესის მონიტორინგთან დაკავშირებული საკითხები) და არასრულწლოვანთა რეფერირების სისტემის ფუნქციონირების სხვა საკითხები „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით, საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული „არასრულწლოვანთა რეფერირების წესით“ და სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით განისაზღვრება.

1.4 ადამიანის უფლებათა დაცვა

ბოლო წლებში განხორციელებული რეფორმების შედეგად შეიქმნა და დაიხვეწა ადამიანის უფლებათა დაცვის ინსტიტუციონალური მექანიზმები. მთავრობის პრიორიტეტულ მიმართულებად იქცა ადამიანის უფლებებზე დაფუძნებული მიდგომის ინტეგრირება სახელმწიფო პოლიტიკის ფორმირებისა და კანონშემოქმედების პროცესში.

საქართველოს მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს ადამიანის უფლებათა დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმის განხორციელებას, რომელიც დეტალურად გაწერს მთავრობის პრიორიტეტებს ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში.

ამ კონტექსტში მთავრობა კვლავაც უზრუნველყოფს **საკუთრების უფლების** განუხრელ დაცვას, ისევე, როგორც ქონების სანდო და უსაფრთხო სარეგისტრაციო პროცედურებს, მათ შორის, ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით. კიდევ უფრო გამარტივდება მიწის რეგისტრაციის რეფორმის ფარგლებში საკუთრების უფლების სარეგისტრაციო პროცედურა. მიწის რეგისტრაციის რეფორმა ხელს შეუწყობს მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა პირველადი რეგისტრაციის პროცესის დასრულებას.

გატარდება ქმედითი ღონისძიებები **თანასწორობის** უფლების რეალიზებისათვის და ადამიანების ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად და აღსაკვეთად.

განხორციელდება ღონისძიებები საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში **გენდერული თანასწორობის** დასაცავად. უზრუნველყოფილი იქნება სწრაფი და ქმედითი რეაგირება გენდერული უთანასწორობისა და გენდერული ნიშნით ჩადენილი ძალადობის თითოეულ ფაქტზე.

საქართველოს მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს გაეროს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა კონვენციის იმპლემენტაციას და შშმ პირთა ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით, ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში მათ სრულფასოვან ინტეგრაციას.

დაცული იქნება **შშმ პირთა უფლებები** გონივრული მისადაგების პრინციპის საფუძველზე, მათი საჭიროებების გათვალისწინებით. საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში შშმ პირთა სრულყოფილი მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, სახელმწიფო ხელს შეუწყობს შშმ პირთა დასაქმებას, ასევე ინფრასტრუქტურის ადაპტირებას შშმ პირთა საჭიროებების გათვალისწინებით. მთავრობა ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი სატრანსპორტო საშუალებების, გადაადგილებისა და მოგზაურობის თანაბარ ხელმისაწვდომობას შესაბამისი სტანდარტების შემუშავებისა და დანერგვის გზით.

განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები საქართველოს პარლამეტის მიერ დამტკიცებული „სოციალური მუშაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის სრულყოფილი იმპლემენტაციის მიზნით, მათ შორის გამოიყოფა დამატებითი რესურსები სოციალური მუშაკების რაოდენობის ზრდასთან ერთად მათი კვალიფიკაციისა ზრდისა და შესაბამისი ანაზღაურების უზრუნველსაყოფად.

სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკის პრიორიტეტული მიზანი იქნება თითოეულ მოქალაქეს, განურჩევლად ეთნიკური წარმომავლობისა, ჰქონდეს შესაძლებლობა სრულფასოვნად ჩაერთოს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში, პოლიტიკურ და სამოქალაქო პროცესებში. აქედან გამომდინარე, გაგრძელდება „სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიის და სამოქმედო გეგმის განხორციელება“.

პრიორიტეტული იქნება სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება. გაძლიერდება და უფრო მრავალფეროვანი გახდება სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამები და მოერგება მოსახლეობის ყველა სემენტის საჭიროებებს.

კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისათვის გაუმჯობესდება საზოგადოებრივ მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობა. განათლების ყველა საფეხურზე ხარისხიან განათლებაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების კუთხით გადაიდგმება ახალი ქმედითი ნაბიჯები. გაგრძელდება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი ახალგაზრდების გაძლიერებასა და ჩართულობაზე ორიენტირებული პროგრამები. ხელი შეეწყობა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და დაცვას.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა მედიასა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობას და, შესაბამისად, ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ერთიან საინფორმაციო სივრცეში ჩართვას.

შრომითი უფლებებისა და უსაფრთხოების მიმართულებით საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას სათანადო საკანონმდებლო ბაზის პრაქტიკაში სრულყოფილად დასაწესებად. სამუშაო ადგილებზე ჯანმრთელობის დაცვის მიმართულება იქნება შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციისა და ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისი.

პრიორიტეტული იქნება შრომის უსაფრთხოების კუთხით მიღებული რეგულაციების პრაქტიკაში ეფექტიანი აღსრულება და შრომის ინსპექციის მანდატის ქმედითი რეალიზაცია.

სამართალდამცავი ორგანოების წარმომადგენლების მიერ ჩადენილი სავარაუდო წამების/არასათანადო მოპყრობის ფაქტების ეფექტიანი და **დამოუკიდებელი გამოძიების** უზრუნველყოფის მიზნით, მთავრობა ხელს შეუწყობს **სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურში** შექმნილი დამოუკიდებელი საგამოძიებო მექანიზმის ინსტიტუციურ ჩამოყალიბებას და მხარს დაუჭერს მისი განვითარების მიზნით დაგეგმილ რეფორმებს. სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურმა უნდა აამაღლოს საზოგადოების ნდობა ამგვარი სახის დანაშაულების გამოძიების პროცესებისადმი და უნდა ჩამოყალიბდეს უწყებად, რომლის მიერ ჩატარებული გამოძიება არ გააჩენს კითხვის ნიშნებს მიუკერძოებლობასთან დაკავშირებით.

შემუშავდება სრულიად ახალი **აღსრულების კოდექსი**, რის შედეგადაც სააღსრულებო წარმოება თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტებს მოერგება; კოდექსში ასევე გათვალისწინებული იქნება მთელი რიგი ნოვაციები, რომლებიც, ძირითადად, მიზნად ისახავს აღსრულების პროცესში მხარეთა თანასწორუფლებიანობის პრინციპის განმტკიცებას, აგრეთვე ამ სფეროში მოქმედი კანონმდებლობის ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მოთხოვნებთან დაახლოებას.

მართლმსაჯულების ეფექტიანობის ამაღლებისაკენ გადაიდგმება ნაბიჯები საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში დაგეგმილი იმ ცვლილებების შედეგად, რომელიც გულისხმობს „სამოქალაქო ან კომერციულ საქმეებზე სასამართლო და არასასამართლო დოკუმენტების საზღვარგარეთ ჩაბარების შესახებ“ ჰააგის 1965 წლის კონვენციისა და „სამოქალაქო ან კომერციულ საქმეებზე მტკიცებულებათა საზღვარგარეთ მოპოვების შესახებ“ ჰააგის 1970 წლის კონვენციის საქართველოს სახელმწიფოსთვის სავალდებულოდ აღიარებას. ზემოაღნიშნულ კონვენციებთან მიერთება საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგით გათვალისწინებულ ვალდებულებას წარმოადგენს. კონვენციებთან საქართველოს მიერთება ხელს შეუწყობს სამოქალაქო და სამეწარმეო საქმეებზე სასამართლოთა თანამშრომლობის გაუმჯობესებას და ქვეყნებს შორის სამართლებრივი ურთიერთდახმარების წესისა და პროცედურების გამარტივებას, ისევე, როგორც სამოქალაქო და კომერციული დავების დროულად და ეფექტიანად გადაწყვეტას.

გაგრძელდება მოქალაქის საჭიროებებზე ორიენტირებული სახელმწიფო სერვისების განვითარება და მათზე დაუბრკოლებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. ამისათვის, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში, ქალაქსა და სოფელში გაგრძელდება იუსტიციის სახლებისა და საზოგადოებრივი ცენტრების მშენებლობა. 2020 წლის ბოლომდე გაიხსნება 9 ახალი იუსტიციის სახლი (ბოლნისში, წყალტუბოში, სამტრედიისში, გარდაბანში, ახმეტაში, ქარელში, ზესტაფონში, ხაშურსა და თერჯოლაში) და 22 საზოგადოებრივი ცენტრი (დუშეთში, ამბროლაურში, ქობულეთში, ქედამი, ხულოში, ტყიბულში, ცაგერში, თეთრწყაროში, ყაჩაღანში (კაჩაგანი), ჭრებალოში, გლდანში, ჭიათურაში, დედოფლისყაროში, ბაღდადთში, ვანში, ხობში, ნინოწმინდაში, ასპინძაში, აბაშაში, კასპში, ჩოხატაურსა და ხარაგაულში).

2. ეკონომიკური განვითარება

ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს, სადაც კერძო სექტორი არის ეკონომიკის მთავარი მამოძრავებელი ძალა. მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება ეკონომიკის სტრუქტურულ გაჯანსაღებაზე, ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს შემდგომ განვითარებაზე, მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობაზე და ინფრასტრუქტურის სწრაფ განვითარებაზე.

გრძელვადიანი და მაღალი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად, მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანია ეკონომიკის ფაქტორების, ასევე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული რესურსების მაქსიმალური ჩართვა ეკონომიკურ აქტივობაში.

2.1 მაკროეკონომიკური სტაბილურობა

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის, როგორც ეკონომიკური განვითარების ფუნდამენტის, პრინციპებისადმი ერთგულებას.

ფისკალური დისციპლინა, უმუშევრობის დაბალი დონე, ვალის მდგრად დონეზე შენარჩუნება, ფასების სტაბილურობა, მონეტარული პოლიტიკის დამოუკიდებლობა, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის ეტაპობრივი შემცირება და ფინანსური სექტორის სტაბილურობის შენარჩუნება ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის საყრდენია.

ფისკალური ჩარჩო დაეყრდნობა შემდეგ პრინციპებს:

- გაგრძელდება ხარჯების ოპტიმიზაციის პროცესი. გამოთავისუფლებული სახსრები მოხმარდება სახელმწიფო ინვესტიციების ზრდას;
- სოციალური პოლიტიკის გაუმჯობესებასთან ერთად, შენარჩუნდება საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებელი;
- მთავრობის ვალი მთლიან შიდა პროდუქტთან შენარჩუნდება სტაბილურ დონეზე. ამასთან, ვალის აღება განხორციელდება გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის ხელშემწყობი საინვესტიციო პროექტების დაფინანსებისათვის.

მთავრობის მიზანია შეინარჩუნოს ქვეყნის სუვერენული რეიტინგის გაუმჯობესების ტენდენცია, რაც სამომავლოდ შესაძლებელს გახდის საკრედიტო რეიტინგის საინვესტიციო დონის (BBB-/Baa3) მიღწევას.

2.2 საჯარო ფინანსების მართვის ეფექტიანობა

ეფექტიანი ფისკალური პოლიტიკისათვის აუცილებელი წინაპირობაა საჯარო ფინანსების მართვის ეფექტიანი და გამჭვირვალე სისტემის არსებობა. ბოლო წლებში გადადგმული ნაბიჯების წარმატება დასტურდება ქვეყნის მე-5 ადგილით ბოლო ღია ბიუჯეტის კვლევაში (Open Budget Index), საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ფისკალური გამჭვირვალობის შეფასების და PEFA მეთოდოლოგიის თვითშეფასების ანგარიშის თანახმად.

მიმდინარეობს მუშაობა შიდა ფინანსური კონტროლის და მართვის დანერგვის მიმართულებით, რაც უზრუნველყოფს საბიუჯეტო ორგანიზაციებში სწორი და ეფექტიანი მართვის სისტემების ჩამოყალიბებას და ბიუჯეტის გამჭვირვალობას.

დაინერგება საინვესტიციო პროექტების მართვის ერთიანი სისტემა, რაც უზრუნველყოფს საინვესტიციო პროექტების და მათზე მიმართული სახსრების მაქსიმალურ ეფექტურობასა და ეფექტიანობას.

გაგრძელდება აქტიური მუშაობა ფისკალური რისკების შეფასების, მათი გამოვლენისა და მართვის მიმართულებით. გაძლიერდება არსებული პირობითი ვალდებულებების ანალიზი.

2.3 დასაქმება

მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ორიენტირია მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლება. ამასთან, სახელმწიფოს როლი დასაქმების ხელშეწყობაში ძირითადად მდგომარეობს კერძო სექტორის, როგორც სამუშაო ადგილების გენერატორის, მხარდაჭერაში. სახელმწიფო დასაქმებას ხელს უწყობს ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებით, პროფესიული განათლების სისტემის განვითარებით, მცირე და საშუალო ბიზნესის მხარდაჭერით.

ამასთან, უმუშევრობის შემცირებისა და დასაქმების ზრდის მიმართულებით, მტკიცებულებაზე დაფუძნებული ეფექტიანი ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელების მიზნით, განხორციელდება შრომის ბაზრის სიღრმისეული ანალიზი როგორც მიწოდების, ისე მოთხოვნის მიმართულებით. ადამიანური კაპიტალის უნარებზე საწარმოთა მოთხოვნის შესწავლისა და აღნიშნულის საფუძველზე შრომის ბაზარზე უნარებთან მიმართებით არსებული დისბალანსის შემცირების მიზნით, ჩატარდება

შრომის ბაზრის კვლევები. შრომის ბაზრის მოქნილობის გასაზრდელად ხელი შეეწყობა სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა შორის მჭიდრო კოორდინაციას. სახელმწიფო უზრუნველყოფს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ზრდას კარიერული დაგეგმვის, მომზადებისა და გადამზადების კუთხით. სახელმწიფო აქტიურად შეუწყობს ხელს პოტენციური დამსაქმებლების ჩართულობას პროფესიული გადამზადების პროცესში.

2.4 ბიზნესგარემო

მთავრობა განაგრძობს აქტიურ რეფორმებს ბიზნესგარემოს შემდგომი გაუმჯობესებისა და მეწარმეობის ხელშეწყობისათვის. კერძოდ:

- დაცული იქნება საკუთრების უფლების ხელშეუვალობის პრინციპი;
- გაძლიერდება დიალოგი ბიზნესთან, კერძო სექტორში არსებული პრობლემების იდენტიფიცირებისა და მოგვარებისთვის. გაძლიერდება ბიზნეს ომბუდსმენის ინსტიტუტი;
- შენარჩუნებული იქნება და დაიხვეწება მარტივი და სამართლიანი საგადასახადო ადმინისტრირების წესები. ამასთან, საგადასახადო და მაკონტროლებელი ორგანოების მუშაობა ორიენტირებული იქნება გადასახადებისგან თავის არიდების პრევენციაზე;
- გაგრძელდება ციფრული და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რაც, ერთი მხრივ, საშუალებას მისცემს ბიზნესსექტორს, ისარგებლოს თანამედროვე და ეფექტიანი მომსახურებით, ხოლო მეორე მხრივ, უზრუნველყოფილი იყოს გადასახადებისგან თავის არიდების რისკების შემცირება და სამართლიანი საგადასახადო ადმინისტრირება;
- საგადასახადო ადმინისტრირებაში დაიწყება ავტომატური დეკლარირების სისტემის დანერგვა, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს საგადასახადო ორგანოებთან ბიზნეს სუბიექტების მუშაობის დროს და საჭირო რესურსს;
- მოხდება საქართველოს საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობის ჰარმონიზება ევროკავშირის კანონმდებლობასთან;
- გაანალიზდება სახელმწიფო მხარდაჭერის პროგრამები, მათი ეფექტიანობის და მიღწეული შედეგების გათვალისწინებით, განხორციელდება მათი მოდიფიცირება;
- გაგრძელდება მეწარმეობისთვის საერთაშორისო ბაზრებზე წვდომის ხელშეწყობა, არსებული თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების პოტენციალის ათვისება, რომლის ფარგლებშიც მეწარმეებს ხელი შეეწყობათ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი წარმოების და სისტემების განვითარებაში; ახალი ბაზრების მოძიების მიზნით, განხორციელდება თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების არეალის შემდგომი გაფართოება (ისრაელი, ინდოეთი, აშშ, ყურის არაბული ქვეყნები);
- აქტიური და ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება, სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების ეკონომიკურ აქტივობაში ჩართვისთვის. ასევე, განხორციელდება ბუნებრივი რესურსების მართვის თანამედროვე პრინციპების დანერგვა, რომლის ფარგლებშიც უზრუნველყოფილი იქნება ეკონომიკისთვის მაქსიმალური სარგებლის მიღება, მარაგების მართვის საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების მიზნით, აქტიურად გატარდება „ერთი ფანჯრის პრინციპზე“ აგებული პოლიტიკა. გაძლიერდება საკოორდინაციო მექანიზმები როგორც ცენტრალური ხელისუფლების უწყებებთან, ასევე ადგილობრივ თვითმმართველობებთან. შედეგად, გაიზრდება კომუნიკაციის ეფექტიანობა საერთაშორისო და ადგილობრივ

ინვესტორებთან;

- გაგრძელება ინოვაციური და მაღალტექნოლოგიური საინვესტიციო პროექტების მხარდაჭერა;
- გადახდისუნარიობის საქმისწარმოებასთან დაკავშირებული პროცედურების დასახვეწად გატარება გადახდისუნარიობის სისტემის რეფორმა. გაჩნდება მეტი სტიმული საწარმოების რეაბილიტაციისათვის, მეტი გარანტიები კრედიტორთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების უზრუნველსაყოფად;
- ფართოდ დაინერგება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) ინსტრუმენტი, რაც მოგვცემს საშუალებას, თითოეული გადაწყვეტილების გავლენა ეკონომიკაზე იყოს წინასწარ გაანალიზებული შესაძლო ნეგატიური გავლენებისაგან თავიდან არიდების მიზნით;
- თითოეული რეფორმის თუ ინიციატივის განხორციელებამდე, შეფასდება მათი შესაძლო გავლენა საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციებზე;
- მიღებულ იქნება „მეწარმეთა შესახებ“ ახალი კანონი, რომელშიც ასახული იქნება ასოცირების შეთანხმებითა და მისი დანართებით გათვალისწინებული ევროკავშირის შესაბამისი რეგულაციების მოთხოვნები, რითაც საქართველოს კორპორაციული სამართალი დაუახლოვდება ევროკავშირის კანონმდებლობას;
- კონკურენტული ბიზნესგარემოს ხელშეწყობისთვის მოხდება სახელმწიფოს ეტაპობრივად გამოსვლა ეკონომიკის იმ დარგებიდან, რომლებსაც აქვთ დამოუკიდებლად ფუნქციონირებისა და განვითარების პოტენციალი.

2.5 მცირე და საშუალო მეწარმეობის მხარდაჭერა

მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ინსტრუმენტების განვითარება, რომელთა მიზანიც ბიზნესისთვის არასაკმარისი უზრუნველყოფით გამოწვეული შეზღუდვების შემცირებაა, რაც ხელს უშლის სიცოცხლისუნარიან ბიზნესს კრედიტის აღებაში. აღნიშნული მიზნით, საქართველოს მთავრობა შემდგომ განავითარებს საკრედიტო-საგარანტიო სქემას. საკრედიტო-საგარანტიო სქემა მნიშვნელოვნად გაუმარტივებს ფინანსებზე წვდომას მცირე და საშუალო ბიზნესს, ხელს შეუწყობს ეკონომიკის დამატებით დაკრედიტებას, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებში ლიკვიდობის გაუმჯობესებას.

მნიშვნელოვანია, „საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის (2016-2020 წლებისთვის)“ ეფექტიანი იმპლემენტაცია, მცირე და საშუალო საწარმოების განვითარების კუთხით ქვეყანაში არსებული გამოწვევების დასაძლევად.

„აწარმოე საქართველოში“ სააგენტო კვლავ აქტიურად გააგრძელებს ადგილობრივი წარმოებისა და სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარების, ექსპორტის ხელშეწყობისა და ინვესტიციების მოზიდვის მიმართულელებით მუშაობას.

მცირე და საშუალო საწარმოების ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების მიზნით სააგენტოს ინდუსტრიული მიმართულების კომპონენტის ფარგლებში გაგრძელდება საწარმოებისა და სასტუმროების სესხის პროცენტის თანადაფინანსება.

ასევე აქტიურად გაგრძელდება საექსპორტო პოტენციალის მქონე კომპანიების მხარდაჭერა ექსპორტის განვითარების მიმართულებით სხვადასხვა ინსტრუმენტების გამოყენების გზით (საერთაშორისო გამოფენები, საერთაშორისო სავაჭრო მისიები, საერთაშორისო კონფერენციები, B2B პლატფორმა).

მცირე და საშუალო მეწარმეობის მხარდაჭერის მიზნით, საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოში გაგრძელდება ფინანსებთან წვდომის კომპონენტის - თანადაფინანსების გრანტების გაცემა.

ამასთან, განისაზღვრება სტარტაპის სამართლებრივი დეფინიცია და სტარტაპის სტატუსის მოპოვების წესი, რაც საშუალებას მისცემს სტატუსის მქონე სუბიექტებს ისარგებლონ სპეციალურად სტარტაპებისათვის შექმნილი პროგრამებით.

2.6 საქართველო - რეგიონალური ჰაბი

ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია საქართველოს, როგორც საერთაშორისო საინვესტიციო, საკომუნიკაციო, სატრანსპორტო, ლოგისტიკური, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, საგანმანათლებლო და საფინანსო ჰაბის ჩამოყალიბება, რაც მოგვცემს როგორც ქვეყნის შიდა, ისე რეგიონალური პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენების საშუალებას. ამით ხელი შეეწყობა ქვეყნის სატრანსპორტო-ლოგისტიკური სექტორის, ეროვნული წარმოების კონკურენტუნარიანობისა და წარმადობის განვითარებას და ასევე ექსპორტის ზრდას, მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას, ქვეყანაში თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების დანერგვასა და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვან მონაწილეობას.

საქართველოსთვის მნიშვნელოვანია გაგრძელდეს ძალისხმევა და უფრო მეტად შეეწყოს ხელი საქართველოს გავლით ენერგოდერეფნების განვითარებას, მათ შორის, ევროპულ ენერგობაზრებზე პირდაპირი წვდომის მიმართულებით. აუცილებელია აქტიური მუშაობა საქართველოში გამავალ სატრანსპორტო დერეფანში მეტი საერთაშორისო ტვირთების მოზიდვისთვის, ასევე ახალი სატრანსპორტო დერეფნების შექმნისა და გაფართოებისთვის.

გაგრძელდება ანაკლიის საზღვაო ნავსადგურის მშენებლობის პროექტი, რომელიც არა მხოლოდ მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს საქართველოს სატრანზიტო პოტენციალის ამაღლებაზე, არამედ გაზრდის საქართველოს როლს რეგიონში და აქცევს მას ლოგისტიკურ ჰაბად.

მოხდება **სატრანსპორტო სისტემების სრულყოფა** საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის, მულტიმოდალური და ინტერმოდალური გადაზიდვებისა და ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების ხელშეწყობის გზით; გაგრძელდება მუშაობა ტრანს-ევროპულ სატრანსპორტო ქსელში (TEN-T) ქვეყნის სატრანსპორტო სისტემების ინტეგრაციაზე, აღმოსავლეთ პარტნიორობის ქვეყნების TEN-T-ის საინვესტიციო გეგმის შესრულების გზით. მიმდინარეობს მუშაობა თბილისსა და ქუთაისში თანამედროვე ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების მიზნით, რაც ხელს შეუწყობს ლოგისტიკური სერვისების ერთ კლასტერში თავმოყრას და ქვეყნის სატრანზიტო და ლოგისტიკური პოტენციალის სრულად რეალიზებას. ასევე, ქუთაისის ლოგისტიკური ცენტრის მშენებლობა ბიძგს მისცემს ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტში სატვირთო ტერმინალის განვითარებას.

საქართველოს ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია ერთიანი სატრანსპორტო სისტემის ჩამოყალიბება და სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენება. ამ მიმართულებით საქართველოს მთავრობამ უკვე გადადგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები.

ბაქო-თბილისი-ყარსის რკინიგზის პროექტის დასრულება მნიშვნელოვნად შეამცირებს აზიასა და ევროპას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს, რაც ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთნაკადების მოზიდვის საწინდარია.

ტრანსპორტის სფეროს შემდგომი განვითარებისა და საქართველოს, როგორც რეგიონალური ჰაბის, პოტენციალის სრულად ათვისებისთვის საქართველოს მთავრობა გაატარებს აქტიურ პოლიტიკას,

კერძოდ, სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გაგრძელდება **საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია** და რეგიონალური თანამშრომლობის გაღრმავება.

პარტნიორ ქვეყნებთან ერთად, იგეგმება მუშაობა საქართველოზე გამავალი სატრანზიტო დერეფნის გაციფროვნების მიმართულებით, სატრანზიტო დერეფანში ლოგისტიკის ციფრული პლატფორმის ფორმირების გზით, რაც გაზრდის ქვეყანაში სატვირთო გადაზიდვების ეფექტურობას და უზრუნველყოფს მის მდგრადობას.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ხელი შეეწყობა „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარებას, რაც უზრუნველყოფს ახალი ავიაკომპანიების შემოსვლას ქართულ ბაზარზე, ახალი პირდაპირი ავიამიმართულებების განვითარებას, ფრენის ინტენსივობის ზრდას და გეოგრაფიული არეალის გაფართოებას, ავიამიმოსვლის ხელმისაწვდომობას, ასევე, ყოველწლიურად მზავრთნაკადის მზარდი დინამიკის შენარჩუნებას.

ამ მხრივ, აღსანიშნავია ავიაკომპანია Ryanair-ის შემოსვლა საქართველოს საავიაციო ბაზარზე, რომელიც 2020 წლისთვის უკვე 3 მიმართულებით შეასრულებს რეისებს. ამასთან, ავიაკომპანია ეტაპობრივად გაზრდის პირდაპირ ევროპის მიმართულებით.

განხორციელდება ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა საქართველოსა და შავი ზღვის ქვეყნებს შორის საბორნე და საკონტეინერო მიმოსვლის განვითარების მიზნით, რომელიც ხელს შეუწყობს სატრანზიტო დერეფნის აღნიშნულ მონაკვეთზე არსებული გამოწვევების აღმოფხვრას და შემდგომ გაუმჯობესებას.

მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს ახალი აბრეშუმის გზის ფარგლებში კონკურენტული და ეფექტიანი რეგიონალური პროექტების განხორციელებას ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და ენერჯეტიკის მიმართულებით.

2.7 ინფრასტრუქტურული განვითარება

საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობის და ლოგისტიკური პოტენციალის სრულად ასათვისებლად გაგრძელდება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა. ქვეყნის მასშტაბით აშენდება საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანზიტო და რეგიონების დამაკავშირებელი საავტომობილო გზები. გაგრძელდება რეგიონული და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზების მშენებლობა.

რეგიონების, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის განვითარების მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია.

რეგიონების განვითარებაში უთანასწორობის აღმოფხვრის და ღირსეული საცხოვრებელი პირობების შექმნის მიზნით გაგრძელდება სხვადასხვა ტიპის მუნიციპალური, კულტურის, ტურიზმის, სპორტის, განათლებისა და ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის განვითარება.

ხარისხიანი სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით მოსახლეობის უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ამ მიზნის მიღწევა ეტაპობრივად განხორციელდება მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში. 2020 წლისთვის 24-საათიანი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება დამატებით 430 ათასი ადამიანი.

აქტიურად გაგრძელდება წყალმომარაგება-კანალიზაციისა და გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროექტები მთელ რიგ ქალაქებსა და სოფლებში, მათ შორის, საზღვრისპირა სოფლებში.

ნარჩენების მართვა განხორციელდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად, ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გაუმჯობესდება მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სერვისები.

გაგრძელდება ქვეყნის და მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის კონცეფციების, სქემებისა და გეგმების, ქალაქების, დაბებისა და სოფლების მიწათსარგებლობისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების მომზადება.

ქვეყნის ინტერნეტიზაციის პროექტის ფარგლებში რეგიონებში დამატებით აშენდება მაღალსიჩქარიანი ოპტიკური ინფრასტრუქტურა, რის შედეგადაც ქვეყნის მოსახლეობის 85%-ზე მეტს ექნება მაგისტრალურ ოპტიკურ-ბოჭკოვან ინტერნეტ-ინფრასტრუქტურასთან წვდომა.

2.8 დარგობრივი ეკონომიკური პოლიტიკა

2.8.1 ენერგეტიკა

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მიწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციის გზით.

ენერგეტიკული პოლიტიკის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით:

- ენერგეტიკის სექტორში ინვესტიციების ხელშეწყობის მიზნით შეიქმნება კიდევ უფრო გამჭვირვალე და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემო;
- გაგრძელდება მუშაობა ადგილობრივი ენერგორესურსების რაციონალური ათვისების გზით იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირების მიმართულებით;
- განვითარდება ინფრასტრუქტურა გაზისა და ელექტროენერჯის უსაფრთხო და სტაბილური გადამცემი და გამანაწილებელი სისტემის შესაქმნელად. გაზომომარაგების გაუმჯობესების მიზნით, უკვე დაწყებულია 210-280 მლნ. კუბური მეტრის მოცულობის გაზსაცავის პროექტის განხორციელება;
- დამატებითი რესურსები გამოიყოფა რეგიონებში მოსახლეობის გაზიფიცირების უზრუნველსაყოფად, რის შედეგადაც 2020 წლის ბოლოსთვის გაზომომარაგებაზე წვდომა ექნება 1.3 მლნ. აბონენტს;
- დაიხვეწება და ევროპულ სტანდარტებს დაუახლოვდება ენერგეტიკის სფეროს კანონმდებლობა; „ასოცირების ხელშეკრულების“ ხელმოწერით და ამავე დროს „ენერგეტიკული გაერთიანების“ წევრობით საქართველო კავკასიის რეგიონში ქმნის „ენერგეტიკული გაერთიანების“/ევროკავშირის ენერგეტიკული კანონმდებლობის გადმოტანის პრეცედენტს;
- ენერგეტიკის სექტორში განხორციელებული რეფორმების შედეგად მოხდება ენერგეტიკის შესახებ ახალი კანონის დამტკიცება, შეიქმნება ელექტროენერგეტიკული და ბუნებრივი გაზის კონკურენტული ბაზარი, რეფორმების განხორციელების შედეგად კონკურენციის ხელშეწყობით მოხდება მომხმარებლისათვის უწყვეტი, მაღალი ხარისხის და სამართლიანი ფასის ენერჯის მიწოდება. ასევე მოხდება რეგულირებული და დერეგულირებული საქმიანობის გამიჯვნა.
- გაგრძელდება მუშაობა განახლებადი ენერჯის ათვისების კუთხით, ასევე, განხორციელდება ენერგოეფექტური ღონისძიებები სხვადასხვა მიმართულებით. მიმდინარეობს მუშაობა განახლებადი ენერჯის ეროვნულ სამოქმედო გეგმაზე და მზადდება პირველადი საკანონმდებლო დოკუმენტაცია როგორც განახლებადი ენერჯის, ასევე, ენერგოეფექტურობის მიმართულებით.

2.8.2 გარემოს დაცვა და სოფლის მეურნეობა

გარემოს დაცვა, მისი მდგრადობის შენარჩუნება და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება, სოფლის მეურნეობის მდგრადი განვითარების პარალელურად, მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს. საკითხი განსაკუთრებით აქტუალურია კლიმატის ცვლილების მიმდინარე პროცესში. კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა ერთდროულად პასუხობს სამ ურთიერთგადაძვევით გამოწვევას, კერძოდ ესენია: სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაცია და კლიმატის ცვლილების შერბილების ხელშეწყობა.

მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკას, რომლის მიზანიც იქნება მდგრადი და ჯანსაღი გარემოს უზრუნველყოფა, **ეკოლოგიური გარემოს გაუმჯობესება**, მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით აგროსასურსათო სექტორში კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების სტაბილური ზრდა, სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, სურსათის უვნებლობა და სოფლის განვითარება.

სოფლის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის ფარგლებში სოფლად ცხოვრების დონის ამაღლებისა და ეკონომიკური აქტიურობის ზრდის მიზნით განხორციელდება:

- სასოფლო-სამეურნეო დარგში **კოოპერაციის განვითარების მხარდაჭერა**;
- მსხვილფეხა პირუტყვის რძისა და ხორცის საბაზრო სისტემის განვითარება, დანაკარგების შემცირება, სურსათის უვნებლობისა და ხარისხის გაზრდა, კონკურენტუნარიანობისა და პროდუქტიულობის ამაღლება, ასევე სავაჭრო პოტენციალის გაზრდა;
- **დამატებული ღირებულების** შემქმნელი სრული ციკლის შემადგენელი კომპონენტების ინტეგრაციის მიზნით, სახელმწიფო ხელს შეუწყობს **მოსავლის შემნახველი**, დამახარისხებელი, შემფუთავი, გადამამუშავებელი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარებას, გაგრძელდება **აგროდაზღვევის** პროექტი, ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის ამაღლებას;
- გაიზრდება მელიორირებული (წყალუზრუნველყოფილი და დრენირებული) მიწების ფართობები. განვითარდება და გაუმჯობესდება **სარწყავი (საირიგაციო) და დამშრობი (სადრენაჟე) სისტემები**. შეიქმნება ახალი საკანონმდებლო ბაზა, რითაც ხელი შეეწყობა საირიგაციო სისტემების მართვის თანამედროვე დეცენტრალიზებული სისტემების დანერგვას. კერძოდ, ფერმერთა გაერთიანების გზით, ჩამოყალიბდება წყალმომხმარებელთა ორგანიზაციები;
- განხორციელდება **დეგრადირებული ნიადაგების** კვლევა და მათი ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების ღონისძიებები;
- შეიქმნება **ქარსაფარი ზოლების მართვისა** და გაშენების საკანონმდებლო ბაზა და დაიწყება ქარსაფარი ზოლების გაშენება;
- ჩამოყალიბდება თანამედროვე **ექსტენციის მოქნილი სისტემა**, გაგრძელდება და გაფართოვდება **გარემოსდაცვითი განათლების** ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლებისკენ მიმართული ღონისძიებები.

გაგრძელდება **სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის** სფეროებში სახელმწიფო კონტროლის ეფექტიანი, მოქნილი სისტემის ჩამოყალიბება და მისი შემდგომი სრულყოფა. სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის სფეროები დაუახლოვდება DCFTA-ის გეგმით გათვალისწინებულ **ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობას**. ეს მათ შორის უზრუნველყოფს შიდა ბაზარზე ევროპული სტანდარტების დამკვიდრებასა და აგროსასურსათო პროდუქტების საექსპორტო პოტენციალის ზრდას, რაც მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ეკონომიკის განვითარებაში და ქვეყნის, როგორც საიმედო სავაჭრო პარტნიორის, იმიჯის დამკვიდრებაში.

გაუმჯობესდება **გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცესი**. დაინერგება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების გაცემის ელექტრონული სისტემა. ელექტრონული მმართველობის დაინერგვა უფრო გამჭვირვალეს გახდის არსებულ პროცედურებს და გაადვილებს ინვესტორთან ურთიერთობებს. ამასთან, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობა უფრო ეფექტიანი გახდება.

გარემოს დაზიანების პრევენციისა და აღმოფხვრის (კომპენსაციის) მიზნით ჩამოყალიბდება **გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ეფექტიანი სისტემა**.

დაინერგება ახალი მარეგულირებელი ნორმები **ბიომრავალფეროვნების დაცვა-შენარჩუნებისა** და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის მიზნით. სახელმწიფო უზრუნველყოფს **დაცული ტერიტორიების** გაფართოებასა და ეკოტურიზმის ხელშეწყობას. **ტყის მდგრადი მართვის პრაქტიკის** დაინერგვისა და ხელშეწყობის მიზნით, დამკვიდრდება ტყეების მოვლის, დაცვისა და აღდგენის ეფექტიანი მექანიზმები, რაც ხელს შეუწყობს ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შენარჩუნება-გაუმჯობესებას. გაუმჯობესდება ტყეზე კონტროლის მექანიზმები.

კლიმატის ცვლილებით განპირობებული ბუნებრივი კატასტროფების საფრთხეების რისკების შემცირების მიზნით გაფართოვდება **ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების ქსელი**, გაძლიერდება მოდელირების შესაძლებლობები და დაინერგება ადრეული შეტყობინების ეროვნული სისტემა.

გაუმჯობესდება **ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემა**, ასევე, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევისა და წყლის გამოყენების აღრიცხვის სისტემები.

გაგრძელდება **წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემაზე** გადასვლა, რომელიც ეფუძნება წყლის რესურსების მდგრადი მართვისა და სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს.

გაუმჯობესდება ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სისტემა. ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად დაინერგება სხვადასხვა მექანიზმები, რაც წაახალისებს ნარჩენების წარმოქმნის პრევენციას და ნარჩენების ხელახალ გამოყენებას.

გაუმჯობესდება **ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების** ხარისხი, შეიქმნება რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ახალი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობისა და გარემოს დაცვას რადიაციის შესაძლო მავნე ზეგავლენისგან.

2.8.3 ტურიზმი

ტურიზმის განვითარება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ყოველწლიურად მზარდია ვიზიტორების ნაკადი და ტურიზმის სფეროდან მიღებული შემოსავლები. ტურიზმი ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ძალაა და მისი, როგორც პრიორიტეტული დარგის, შემდგომი განვითარებისათვის საქართველოს მთავრობა განახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- მოწესრიგდება და განვითარდება მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურა და მოხდება ტურისტული პოტენციალის მქონე ლოკაციების განახლება. გაუმჯობესდება საგზაო ინფრასტრუქტურა, რაც ხელს შეუწყობს ტურისტულად მიმზიდველი ადგილის მისაწვდომობის გაუმჯობესებას;
- მოხდება მარკეტინგული აქტივობების გააქტიურება მიზნობრივ და პოტენციურ ახალ (მათ შორის მაღალმხარჯველ) ბაზრებზე, რაც ხელს შეუწყობს მეტი უცხოელი ტურისტისა და, შესაბამისად, მეტი შემოსავლის მოზიდვას ქვეყანაში;
- მოხდება მარკეტინგული აქტივობების გააქტიურება შიდა ბაზარზე, რაც ხელს შეუწყობს შიდა ტურიზმის განვითარებას;

- ხელი შეეწყობა ეკოტურიზმის, როგორც საინტერესო ტურისტული პროდუქტის, განვითარებას;
- საქმიანი ტურიზმის განვითარების მიზნით, საკონვენციო ბიუროს საშუალებით მოხდება მეტი მაღალმხარჯველი ტურისტის მოზიდვა საქართველოში, ასევე ამ მიმართულებით განხორციელდება ღონისძიებების წახალისება, ინვესტიციების სტიმულირება და ხელშეწყობა;
- განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებაზე. მოხდება სფეროში მომუშავე პერსონალის გადამზადება მომსახურების ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტებამდე გაზრდის მიზნით; ხელი შეეწყობა ტურიზმის დარგში უმაღლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებისა და დაწესებულებების განვითარებას; მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება სხვადასხვა აქტივობები (სახანძრო უსაფრთხოების გამკაცრება, საავტომობილო სამგზავრო გადაყვანის მოწესრიგება და სხვ.);
- ხელი შეეწყობა სახელმწიფო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას ტურისტული პროდუქტის შექმნისა და პოპულარიზაციის მიზნით. შეიქმნება კერძო სექტორთან საურთიერთობო პლატფორმა ერთი ფანჯრის პრინციპით, რომელიც გააერთიანებს ყველა საჭირო ინფორმაციას და რომლის საშუალებითაც განხორციელდება სექტორთან აქტიური კომუნიკაცია.

2.8.4 ტრანსპორტი

სატრანსპორტო სისტემების შემდგომი განვითარების მიზნით საქართველოს მთავრობა გაატარებს აქტიურ პოლიტიკას, კერძოდ:

- საქართველოს სატრანსპორტო პოტენციალის განვითარების პარალელურად უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია სატრანსპორტო სისტემის უსაფრთხოების ღონის შენარჩუნება და გაუმჯობესება;
- ხელი შეეწყობა სატრანსპორტო სისტემაში ეკოლოგიურად სუფთა, ინოვაციური ტექნოლოგიების შემუშავების დანერგვის და ინტეგრაციის ინიციატივებს;
- ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმების და ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ შეთანხმების შესაბამისად, მოხდება საქართველოს **კანონმდებლობის დაახლოება ტრანსპორტის სფეროში ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან**, რაც ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო ოპერაციების უსაფრთხოების ზრდას და ევროკავშირთან სექტორულ ინტეგრაციას;
- ქვეყანაში **საგზაო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან პრიორიტეტს**. ამ მიმართულებით მულტისექტორული თანამშრომლობის უზრუნველყოფის გზით, გაგრძელდება საგზაო უსაფრთხოების ეროვნული სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმების იმპლემენტაცია;
- გაგრძელდება მუშაობა ტექნიკური ინსპექტირების სისტემის შემდგომი სრულყოფისა და პერიოდული ტექნიკური ინსპექტირების ერთიანი საინფორმაციო სისტემის შექმნის მიზნით;
- იგეგმება სარკინიგზო ტრანსპორტის დარგის „რესტრუქტურისაცია“, ამ მიმართულებით ახალი საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ინსტიტუციური ჩარჩოს რეფორმირების გზით, რაც ხელს შეუწყობს დარგის ეფექტურობის გაზრდას და სარკინიგზო სატრანსპორტო ოპერაციების უსაფრთხოებას;
- საქართველოს სატრანსპორტო პოტენციალის განსავითარებლად უმნიშვნელოვანესია საქართველოს ყველა საზღვაო ნავსადგურში განხორციელდეს სამთავრობო სერვისების გაციფროვნება და ერთი ონლაინ პლატფორმის ქვეშ გაერთიანება. აღნიშნული ხელს შეუწყობს ტვირთების გამტარუნარიანობის გაზრდას ნავსადგურებში და ასევე საქართველოს ნავსადგურებს მისცემს

შესაძლებლობას, წინასწარ დაგეგმონ ტვირთნაკადები სახაზო/რეგულარული მიმოსვლის გემებისათვის და ასევე ტვირთების კატეგორიებისა და მოცულობის მიხედვით. პროექტის პირველი ეტაპი იწყება 2019 წელს და გულისხმობს საზღვაო სფეროს ყველა მომსახურების ინვენტარიზაციას და არსებული ბიუროკრატიის შემცირების ანალიზს, მეორე ეტაპი კი მოიცავს უშუალოდ პროგრამულ უზრუნველყოფას და სამუშაო რეჟიმში გაშვებას;

- მნიშვნელოვანია საქართველოს გემების სახელმწიფო რეესტრის მოდერნიზაცია და მსხვილი ტონაჟის მოზიდვა საქართველოს დროშის ქვეშ, რაც საგრძნობლად გააუმჯობესებს საქართველოს, როგორც საზღვაო სახელმწიფოს რეპუტაციას და ხელს შეუწყობს საქართველოშივე დამხმარე სერვისების განვითარებას საზღვაო კლასტერის კონცეფციის დანერგვითა და განხორციელებით. ამ მიმართულებით აღსანიშნავია, რომ წახალისდება ისეთი მნიშვნელოვანი საქმიანობის სახეები, როგორებიცაა: გემთმფლობელი, საზღვაო დაზღვევა, საზღვაო დაფინანსება, საზღვაო ლოგისტიკური და მულტიმოდალური გადაზიდვები, საზღვაო სფეროს ძირითადი და დამხმარე სერვისები და სხვა;
- მნიშვნელოვანია საქართველოში მეზღვაურთა განათლების დონის აწევა და მათი დასაქმების მაჩვენებლის გაზრდა. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ქართველ მეზღვაურთა განათლების ხელშეწყობას და მისი დონის ზრდას.

2.9 რეგიონული ეკონომიკური პოლიტიკა

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტია ქვეყნის რეგიონების განვითარება, მათ შორის, უთანასწორობის აღმოფხვრა, ადგილობრივ დონეზე ხარისხიანი მომსახურების მიწოდების ეფექტიანი და ინოვაციური სისტემების დანერგვა, რეგიონების როლის ზრდა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში.

საქართველოს მთავრობას აქვს რეგიონული განვითარების სტრატეგიული ხედვა, რომელიც ეფუძნება ევროკავშირის რეგიონების ეკონომიკური და სოციალური განვითარების გათანაბრების პოლიტიკის მიდგომებს. ეს გულისხმობს ინტეგრირებულ, დარგთაშორის და ტერიტორიაზე მორგებულ დაგეგმვას და შესაბამისი პოლიტიკის განხორციელებას.

თვითმმართველობის სისტემის კიდევ უფრო გაძლიერებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის გაზრდის მიზნით, რეფორმის მთავარი მიზანია სუბსიდიარობის პრინციპებზე დაყრდნობით თვითმმართველობის უფლებამოსილებათა გაზრდა, ადგილობრივ დონეზე ხარისხიანი მომსახურების მიწოდების ეფექტიანი და ინოვაციური სისტემების დანერგვა, თვითმმართველობის როლის გაზრდა ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარებაში და თვითმმართველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მატერიალური და ფინანსური რესურსებით.

უზრუნველყოფილი იქნება რეგიონული განვითარების დაგეგმვის პროცესში ახალი მიდგომების გამოყენება.

2.10 ბუნებრივი რესურსების მართვა

მთავრობის ხედვაა, რომ ყველა ბუნებრივი რესურსი მაქსიმალური ეფექტიანობით იყოს გამოყენებული და იმავდროულად მოხდეს გარემოს დაცვით პრინციპებზე დაყრდნობით რესურსების მდგრადი მართვა. ამ თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია მიმდინარე და დაგეგმილი ინიციატივები, კერძოდ:

- სამართლებრივი ჩარჩოს განახლება - ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD)

მიერ მხარდაჭერილი რეფორმის II ფაზის ფარგლებში, სექტორის მარეგულირებელი განახლებული ნორმატიული ბაზის შემუშავება;

- ინტეგრირებული სალიცენზიო სისტემის დანერგვა - წიაღისეული გადამამუშავების მიზნებისთვის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე გამარტივებული წვდომა;
- გეოლოგიურ მონაცემთა მართვის თანამედროვე სისტემის დანერგვა;
- ფისკალური რეჟიმის განახლება - საბაზრო ღირებულებაზე დაფუძნებული როიალტის სისტემის დანერგვა;
- სალიცენზიო რეჟიმის გადახედვა და გაუმჯობესება - ინვესტორების პრე-კვალიფიკაციის სისტემის დანერგვა ონლაინ ტენდერების გზით;
- საზედამხედველო ფუნქციის გაძლიერება - რისკების შეფასებაზე დაფუძნებული მონიტორინგის სისტემის დანერგვა;
- გარემოსდაცვითი მონიტორინგის მექანიზმების გაუმჯობესება - საბადოთა რეკულტივაციის სისტემის გაუმჯობესება;
- სექტორში სოციალური პასუხისმგებლობის სისტემის დანერგვა;
- ანგარიშგების და ანალიზის ეფექტური სისტემის დანერგვა;
- ქვეყანაში არსებული სასარგებლო წიაღისეულის გეოლოგიური და ეკონომიკური პოტენციალის შეფასება თანამედროვე სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით;
- პერსპექტიული საინვესტიციო პროექტების მომზადება და პროაქტიული მუშაობა მიზნობრივ ინვესტორებთან.

3. განათლება და ადამიანური კაპიტალის განვითარება

თანამედროვე სახელმწიფოში, ადამიანური კაპიტალი წარმოადგენს ქვეყნის განვითარების უმთავრეს რესურსს, რომელიც ჩართული უნდა იყოს ეკონომიკურ საქმიანობაში. ადამიანური რესურსების განვითარებისთვის აუცილებელია კარგი განათლება და უნარების განვითარება, განათლების ეფექტიანი სისტემის უზრუნველყოფით, ასევე მნიშვნელოვანია ხარისხიან ჯანდაცვაზე ხელმისაწვდომობა, ღირსეული სოციალური უზრუნველყოფა, ჯანსაღი ცხოვრების წესი, შესაძლებლობის არსებობა ადამიანების კულტურულ და სპორტულ ცხოვრებაში ჩასართავად. შესაბამისად, მთავრობის პოლიტიკა მიმართულია არა ცალკეული სექტორის, არამედ ადამიანური კაპიტალის განვითარებისთვის საჭირო ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბებაზე.

3.1 განათლება და მეცნიერება

საქართველოს მთავრობა თავისი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტის - განათლების მიმართულებით განახორციელებს რეფორმის ახალ, კომპლექსურ და მრავალმხრივ ეტაპს. დაგეგმილია ისეთი საგანმანათლებლო სისტემის შექმნა, რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამისად, ბავშვების, სტუდენტების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვისა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავებასთან ერთად, უზრუნველყოფს მათი სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, კონკურენტუნარიანობის გაზრდას, განათლებისა და მეცნიერების კავშირის გაძლიერებას.

ადამიანური კაპიტალის განვითარება განიხილება როგორც ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური და საზოგადოებრივი წინსვლის უმთავრესი წინაპირობა. აღნიშნული რეფორმის კომპლექსურობისა და მნიშვნელობის გათვალისწინებით, მისი წარმატებით განხორციელება საჭიროებს განათლებაზე მიმართული რესურსების ზრდას.

განათლების სისტემაში საგანმანათლებლო პროცესის ფოკუსი და, განათლების საფეხურის შესაბამისად, მის ცენტრში განათლების მიმღები პირი (ბავშვი, მოზარდი, ახალგაზრდა და განათლების მიღების ზრდასრული მსურველი) უზრუნველყოფილი იქნება მთელი ცხოვრების განმავლობაში სწავლის (LLL) პრინციპის შესაბამისად. თავის მხრივ, საგანმანათლებლო დაწესებულებებში შეთავაზებული იქნება უსაფრთხო, ძალადობისაგან თავისუფალი და კეთილგანწყობილი სასწავლო გარემო. უზრუნველყოფილი იქნება საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის განვითარება განათლების ყველა საფეხურისათვის.

განათლების რეფორმა განხორციელდება განათლების სისტემის ყველა მიმართულებით: ადრეული და სკოლამდელი განათლება, ზოგადი განათლება, პროფესიული განათლება, უმაღლესი განათლება და მეცნიერება.

3.1.1 ადრეული და სკოლამდელი განათლება

განათლების სისტემის ფუნდამენტური რეფორმა სკოლამდელი განათლების დონეზე იწყება. სკოლამდელი სააღმზრდელო დაწესებულებები გარდაიქმნება სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებად და დაიწყება განათლების ხარისხის სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვა, ბავშვების სასკოლო მზაობის უზრუნველსაყოფად.

სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებში უზრუნველყოფილი იქნება ინკლუზიური და უსაფრთხო გარემო, აღსაზრდელების საუკეთესო ინტერესების დაცვა. გაძლიერდება სკოლამდელი განათლების სტანდარტების დანერგვის კონტროლის სისტემა. ეროვნულ დონეზე შეიქმნება სკოლამდელი განათლების ხარისხის შეფასების, განვითარებისა და მართვის მოდელი და მექანიზმები.

სკოლამდელი განათლების დაწესებულებებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით გაგრძელდება ახალი ინფრასტრუქტურის შექმნა და არსებულის გაუმჯობესება.

აღმზრდელ-პედაგოგების პროფესიული სტანდარტის შესაბამისად ამოქმედდება კადრების მომზადებისა და გადამზადების სისტემა, დაიწყება აღმზრდელისა და აღმზრდელ-პედაგოგის პროფესიების განვითარება, პროფესიაში ახალგაზრდა კვალიფიციური კადრების მოზიდვა.

სკოლამდელი ასაკის ბავშვებისთვის მხარდაჭერილი იქნება სასკოლო მზაობის ჯგუფების ფუნქციონირება როგორც საბავშვო ბაღების, ისე სკოლების ბაზაზე.

3.1.2 ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების მაღალი ხარისხი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობა განათლების რეფორმის მთავარი პრიორიტეტი იქნება. ამ მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება თანასწორი და ინკლუზიური, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი ცოდნის, უნარების, ეროვნული ღირებულებების ფორმირებასა და მოსწავლის წარმატებაზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო სისტემის განვითარება, რათა თითოეული კურსდამთავრებული კონკურენტუნარიანი იყოს შრომის ბაზარზე და ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური და საზოგადოებრივი წინსვლის ინტერესებს პასუხობდეს. ხარისხის მაღალი სტანდარტების

მისაღწევად, დაინერგება სკოლების და განათლების ხარისხის შეფასების ახალი სტანდარტები და მექანიზმები.

ზოგადი განათლების სისტემის ორიენტირი იქნება მოსწავლეების მომავალი ცხოვრებისა და დემოკრატიული საზოგადოების მშენებლობისთვის მომზადება. ამ მიზნით სასწავლო პროცესში დაინერგება ისეთი მეთოდოლოგიები და სტრატეგიები, რომელიც უზრუნველყოფს სააზროვნო, შემოქმედებითი, ტექნოლოგიური და შრომითი უნარების განვითარებას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაციას, როგორც ფორმალურ, ისე არაფორმალურ განათლებაში.

„ახალი სკოლის მოდელის“ ფარგლებში სკოლებში მოხდება სასკოლო კულტურის განვითარებისა და პედაგოგების ადგილზე გაძლიერების მხარდაჭერა. სკოლებში მივლენილი მხარდაჭერი ჯგუფები ინტენსიური ტრენინგის რეჟიმში დაეხმარებიან პედაგოგებს სასწავლო პროცესის იმგვარ ტრანსფორმაციაში, რომელიც მიმართული იქნება მოსწავლეებში კომპლექსური სააზროვნო უნარების განვითარებაზე. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა მრავალფეროვან აქტივობებს და პროექტებს, რომლებიც მათ დაეხმარება ანალიტიკური, შემოქმედებითი და ინოვაციური აზროვნების განვითარებაში, გუნდური მუშაობის, ლიდერობის, სამეწარმეო, სახელოვნებო, სამოქალაქო და სოციალური კომპეტენციების განვითარებაში.

სახელმწიფო უზრუნველყოფს თითოეული პიროვნების თავისუფალი განვითარების, ნიჭისა და პიროვნული შესაძლებლობების სრული რეალიზაციისა და განვითარებისთვის თანასწორი პირობების შექმნას, განურჩევლად მისი ეთნიკური წარმომავლობის, რელიგიური მრწამსისა თუ საცხოვრებელი ადგილისა. ეროვნული უმცირესობებისთვის სახელმწიფო ენის მაღალ დონეზე სწავლების და ინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით განხორციელდება მიზნობრივი პროგრამები.

განათლების ხარისხის ამაღლების მიზნით, გაგრძელდება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული **სასწავლო გეგმების**, და შესაბამისი სასწავლო რესურსების შექმნა და განვითარება. შეიცვლება საშუალო საფეხურის მოწყობა და დაინერგება დიფერენცირებულ მიდგომებზე დაფუძნებული სასწავლო მოდელი ტექნიკური და საბუნებისმეტყველო, ჰუმანიტარული, სახელოვნებო და პროფესიული განათლების გაძლიერების მიმართულებით.

მოსწავლეების ხარისხიანი სახელმძღვანელოებით და საგანმანათლებლო რესურსებით უზრუნველყოფის მიზნით, გაგრძელდება სახელმძღვანელოების შეფასების სისტემის განვითარება-დახვეწის პროცესი, როგორც შინაარსობრივი, ისე ტექნიკური პარამეტრები შესაბამისობაში იქნება მოსწავლეების ასაკობრივ განვითარებასა და შესაძლებლობებთან. ზოგადსაგანმანათლებლო სისტემის სწრაფი განვითარებისთვის, ტრადიციული სწავლების პარალელურად, ძალიან მნიშვნელოვანია ტექნოლოგიების და ინოვაციური სასწავლო სტრატეგიების დანერგვა. სკოლების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური შესაძლებლობები მნიშვნელოვნად გაიზრდება, სწავლა-სწავლების პროცესში გაძლიერდება **ტექნოლოგიების გამოყენებისა და დისტანციური სწავლების როლი**. შეიქმნება მრავალფეროვანი ციფრული რესურსები და დამხმარე სასწავლო მასალები.

რეფორმის წარმატების მთავარი ქვაკუთხედი არის პედაგოგი. შესაბამისად, ხელისუფლება იზრუნებს **პედაგოგის პროფესიის პრესტიჟის ამაღლებაზე და მათ ღირსეულ ანაზღაურებაზე. ყოველწლიურად მოხდება მათი კვალიფიკაციის შესაბამისად, მასწავლებელთა ანაზღაურების ზრდა**. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მასწავლებლების უწყვეტი პროფესიული განვითარების მხარდაჭერას. უზრუნველყოფილი იქნება პედაგოგთა პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება და პროფესიული

ცოდნის ამადლება, სწავლების თანამედროვე მეთოდებსა და ტექნოლოგიების გამოყენების მიმართულებით გაძლიერება.

სკოლებში უზრუნველყოფილი იქნება უსაფრთხო, ინკლუზიური და მულტიკულტურული გარემოს შექმნა. განვითარდება ბუღინგისა და ძალადობის პრევენციასა ორიენტირებული სერვისები და პროგრამები. მოსწავლეთა ფიზიკური და ფსიქო-ემოციური უსაფრთხოების დაცვის მიზნით განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მანდატურისა და ფსიქოლოგიური მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას, მედია წიგნიერებისა და ციფრული მოქალაქეობის პროგრამების დანერგვას. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ინკლუზიური განათლების ხარისხისა და მასშტაბების გაძლიერებას და სპეციალური მასწავლებლების პროფესიულ განვითარებას.

მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ჩაიდება **სასკოლო-საგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის განვითარებასა და ახალი სკოლების** მშენებლობაში. განხორციელდება საჯარო სკოლების სრული რეაბილიტაცია და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით უზრუნველყოფა.

სოფლის მცირეკონტინგენტიანი და მაღალმთიანი სკოლების ინსტიტუციური განვითარების ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო უზრუნველყოფს სპეციალური პროგრამების ამოქმედებას, შეიქმნება მექანიზმები, რომლებიც უზრუნველყოფს ამ სკოლების სოფლის კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრებად ჩამოყალიბებას, რომელიც საბავშვო ბაღს, სკოლას, პროფესიულ კოლეჯს, ბიბლიოთეკას, სპორტულ და შემოქმედებით კლუბებს გააერთიანებს.

3.1.3 პროფესიული განათლება

პროფესიულმა განათლებამ უნდა უზრუნველყოს შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი კვალიფიკაციის პირების მოკლე დროში მომზადება, ასევე სამუშაო ძალაში მყოფი იმ პირთა გადამზადება, რომელთა კვალიფიკაცია აღარ შეესაბამება შრომის ბაზრის მოთხოვნებს. პროფესიული განათლების რეფორმის ახალი ფაზა ქმნის სრულიად ახალ შესაძლებლობებს, როგორც ახალგაზრდებისათვის, ასევე ზრდასრული მოსახლეობისათვის: გაიზრდება მომზადება/გადამზადების მოკლევადიანი სასერტიფიკატო პროგრამების რაოდენობა, რომელიც მიმართული იქნება ბაზრის საჭიროებებზე მორგებული ადამიანური რესურსის სწრაფ და ეფექტურ მომზადებაზე; პროფესიულ განათლებაში ზოგადსაგანმანათლებლო კომპონენტის ინტეგრირებით უზრუნველყოფილი იქნება პროფესიის შესწავლის პარალელურად, სრული ზოგადი განათლების მიღება. შედეგად, შეიქმნება ზოგადი განათლებიდან - პროფესიულ განათლების საფეხურზე, ხოლო პროფესიული განათლებიდან უმაღლესი განათლების საფეხურზე გადასვლის შესაძლებლობა.

ამავდროულად, შრომის ბაზრის მოთხოვნებისა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო ტენდენციების შესაბამისად, განხორციელდება ე.წ. „მოკლე ციკლის“ პროგრამები, რაც ბაკალავრიატის ფარგლებში ახალი კვალიფიკაციის ფორმირებასა და სტუდენტებისთვის პრაქტიკული კომპეტენციების გამომუშავებას უკავშირდება. შედეგად, გაიზრდება კურსდამთავრებულთა დასაქმების შესაძლებლობები, გაძლიერდება განათლების საფეხურებს შორის კავშირები, რაც ხელს შეუწყობს მთელი ცხოვრების მანძილზე სწავლის პრინციპის რეალიზებასა და ქვეყნის ადამიანური კაპიტალის განვითარებას.

გაძლიერდება საჯარო-კერძო პარტნიორობა; კერძო სექტორის მოტივირებისა და დაინტერესების ზრდის შესაბამისად, გაფართოვდება **დუალური, ანუ სამუშაოზე დაფუძნებული, სწავლების მასშტაბი**. ამ მიდგომით, დამსაქმებლები სრულფასოვნად ჩაერთვებიან პროფესიული პროგრამების შემუშავებისა და

განხორციელების, ასევე სტუდენტების შერჩევისა და შეფასების პროცესებში. დასაქმებისათვის საჭირო უნარების განვითარების პარალელურად, სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირებისა და მცირე და საშუალო მეწარმეობის ხელშეწყობის მიზნით, პრიორიტეტი იქნება **სამეწარმეო განათლება**. სამეწარმეო ცნობიერების ამაღლება და მეწარმეობის სწავლება ხელს შეუწყობს იმგვარი სპეციალისტის მომზადებას, რომელიც საგანმანათლებლო სისტემაში მიღებული ცოდნითა და მეწარმეობის ხელშეწყობი მექანიზმების გამოყენებით, თავად გახდება დამსაქმებელი.

განსაკუთრებული პრიორიტეტი იქნება ზრდასრული მოსახლეობის უნარების განახლება და მათი საგანმანათლებლო საჭიროებების დაკმაყოფილება. პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების პროგრამები ხელმისაწვდომი იქნება საქართველოს ყველა რეგიონში და გარდა საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა, აღნიშნული პროგრამების განხორციელებაში ჩართულები იქნებიან კერძო კომპანიები და დარგობრივი ასოციაციები.

დაინერგება არაფორმალური განათლების აღიარების მექანიზმები. პირები, რომელთაც აქვთ სამუშაო გამოცდილება, ცოდნა და უნარები, მაგრამ არ აქვთ სერთიფიკატი/დიპლომი, კვალიფიკაციის აღიარების საჭიროების წინაშე დგანან. შესაბამისად არაფორმალური განათლების აღიარებით ეკონომიკის თითქმის ყველა სექტორია დაინტერესებული, განსაკუთრებით იმ ფონზე, როცა ქვეყანაში კვალიფიციურ სამუშაო ძალაზე მოთხოვნა იზრდება და ასევე, ჩნდება ლეგალური, ღირსეული დასაქმების პერსპექტივები საზღვარგარეთ.

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით ამოქმედდება ავტორიზაციის ახალი სტანდარტები და ხარისხის უზრუნველყოფის ახალი ჩარჩო, რომელიც სრულად თავსებადი იქნება ევროპულ ჩარჩოსთან. დაინერგება პროფესიული განათლების მასწავლებლების **პროფესიული განვითარების** მწყობრი სისტემა, რომელსაც დაეფუძნება მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურების დივერსიფიცირებული სქემა. განვითარდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფორმატში მრავალფეროვანი გახდება პროფესიული განათლების მიმწოდებელთა ქსელი.

3.1.4 უმაღლესი განათლება

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების შეფასებისას (ავტორიზაცია/აკრედიტაცია) კვლავინდებურად იქნება გამოყენებული განვითარებაზე ორიენტირებული მოდელი, რომელიც ეფუძნება ევროპის ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტებსა და რეკომენდაციებს (ESG 2015). უმაღლესი განათლების ხარისხის მართვის და განვითარების სისტემის ევროპულ მოთხოვნებთან სრულ შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით განხორციელდება მასშტაბური რეფორმა, რომლის ფარგლებში გათვალისწინებული იქნება უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ევროპული ასოციაციის (ENQA) და ევროპული რეესტრის (EQAR) რეკომენდაციები. აღნიშნული რეკომენდაციების გათვალისწინებით უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა სრულ შესაბამისობაში მოვა ევროპულ მოთხოვნებთან.

საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებით, სახელმწიფოს მხრიდან მხარდაჭერილი იქნება ქართულ და უცხოურ უნივერსიტეტებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავება, ერთობლივი და უცხოენოვანი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება, მათ შორის საერთაშორისო აკრედიტაციების მოპოვება და უცხოეთში აკრედიტებული პროგრამების აღიარების მექანიზმების განვითარება. პრიორიტეტი მიენიჭება დასაქმებაზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო პროგრამების ჩამოყალიბებას და კვლევების ინტეგრაციას სწავლებაში.

ეტაპობრივად დაინერგება უმაღლესი განათლების სისტემის დაფინანსების ახალი, შედეგებზე ორიენტირებული მოდელი, რომელიც უნივერსიტეტებს შესაძლებლობას მისცემს სტუდენტთა რაოდენობაზე ორიენტირებული მართვიდან გადავიდნენ შედეგზე და ხარისხზე ორიენტირებულ მართვაზე, დაგეგმონ სტრატეგიული განვითარების მიმართულებები, განახორციელონ ერთობლივი და გაცვლითი საგანმანათლებლო პროგრამები უცხოეთის წამყვან უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად, მოიზიდონ უცხოელი აკადემიური/სამეცნიერო პერსონალი და სტუდენტები, დააფინანსონ საერთაშორისო მასშტაბის სამეცნიერო კვლევები და მოახდინონ კვლევების ინტეგრირება სწავლებაში. რეგიონული უნივერსიტეტების ხელშეწყობისთვის კი დამატებით გათვალისწინებული იქნება მიზნობრივი სპეციალიზაციის ინდიკატორი.

სახელმწიფო განსაკუთრებულად შეუწყობს ხელს უმაღლესი განათლების პროცესში **თანამედროვე ტექნოლოგიების** როლისა და მნიშვნელობის ზრდას, მათ შორის, დისტანციური განათლების კომპონენტის გაძლიერებას.

3.1.5 მეცნიერება

ქვეყნის ეკონომიკის, სტრატეგიული განვითარების მოთხოვნებისა და საზოგადოების საჭიროებების გათვალისწინებით მოხდება **პრიორიტეტული სამეცნიერო მიმართულებების იდენტიფიკაცია** და დაიგეგმება მათი გაძლიერებისკენ მიმართული დამატებითი ღონისძიებები.

სახელმწიფო მხარს დაუჭერს ხარისხსა და შედეგზე ორიენტირებულ სამეცნიერო კვლევებს. ხელი შეეწყობა **საზღვარგარეთ სამეცნიერო ცენტრებსა და უნივერსიტეტებთან სამეცნიერო თანამშრომლობას** და ერთობლივი პროექტების განხორციელებას, უცხოელი მეცნიერების სამეცნიერო კვლევებს საქართველოში და ქართველი მეცნიერებისას - მსოფლიო მნიშვნელობის სამეცნიერო ცენტრებში, აგრეთვე ქართველი მეცნიერების მიერ უცხოელ მკვლევარებთან ერთობლივი კვლევითი პროგრამების განხორციელებას. უზრუნველყოფილი იქნება ახალგაზრდა მეცნიერთა კარიერული განვითარება და მათი მონაწილეობის ხელშეწყობა მეცნიერებაში მიზნობრივი პროგრამების დანერგვით. გაძლიერდება თანამშრომლობა სხვადასხვა სამეცნიერო ფონდებთან საზღვარგარეთ, დამატებითი დაფინანსების და ერთობლივი პროექტების განხორციელების მიზნით. სახელმწიფო მხარს დაუჭერს საქართველოს გაწევრიანებას ევროპულ კვლევით და სამეცნიერო პლატფორმებში, დასრულდება საქართველოს გაწევრიანება ევროპის მთავარ სამეცნიერო პლატფორმაზე (EURAXESS).

გაძლიერდება მეცნიერების **ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობები**. სახელმწიფო მხარს დაუჭერს თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საქართველოში და **საზღვარგარეთ ქართველოლოგიური** და საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერების გაძლიერებას.

სახელმწიფო მხარს დაუჭერს ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის „**Horizon-2020**“-ის ფარგლებში თანამშრომლობას, რაც გამორჩეული კვლევითი და ინოვაციური იდეების განსახორციელებლად, საერთაშორისო თანამშრომლობისა და დაფინანსების ახალ პერსპექტივებს სთავაზობს ქართველ მეცნიერებს, კვლევაზე ორიენტირებულ ინდუსტრიებს, ინოვაციურ მცირე ზომის საწარმოებს, ბიზნესმენებსა და სხვა დაინტერესებულ მხარეებს. სახელმწიფო მხარს დაუჭერს ევროკომისიის მომდევნო ჩარჩო პროგრამის „**Horizon Europe**“-ის ფარგლებში ჩართულობას და აქტიურ მონაწილეობას.

3.2 ახალგაზრდობის პოლიტიკა

მთავრობის მიზანია გაიზარდოს ახალგაზრდების ჩართულობა ეკონომიკურ, საზოგადოებრივ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში, განავითაროს ახალგაზრდების მხრიდან ეკონომიკის სხვადასხვა დარგებში თვითრეალიზების შესაძლებლობები, რაც ხელს შეუწყობს მათ პროფესიულ განვითარებასა და კონკურენტუნარიანობის ზრდას, საკუთარი პოტენციალის სრულფასოვნად რეალიზებისა და დასაქმების შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ახალგაზრდული საქმიანობის ინტერნაციონალიზაციას, ქართველ და უცხოელ ახალგაზრდებს შორის პარტნიორული ურთიერთობების ჩამოყალიბებასა და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების განხორციელებას. ახალგაზრდების ცნობიერების ამაღლებისა და რესურსებთან წვდომის გაუმჯობესების მიზნით, უზრუნველყოფილი იქნება საინფორმაციო მხარდაჭერა.

გაგრძელდება სახელმწიფოს მხრიდან ახალგაზრდული საქმიანობის ხელშეწყობა, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მათი მონაწილეობისა და სამოქალაქო აქტივობების მხარდაჭერის მიმართულებით. გაძლიერდება არაფორმალური განათლების, პროფესიული ორიენტაციის, დასაქმებისა და მობილობის ხელშეწყობი პროგრამები და პროექტები. მთავრობა დაიწყებს მუშაობას ახალგაზრდული სფეროს სრულყოფილი ეკოსისტემის შესაქმნელად.

ახალგაზრდა მეწარმეთა ხელშეწყობის გარდა, სახელმწიფო პროგრამები ხელს შეუწყობს ახალგაზრდობის სხვადასხვა ტიპის აქტივობებს, მათ შორის, სამოქალაქო, კულტურული და სპორტული მიმართულებით. გაიზრდება ახალგაზრდულ და მოსწავლეთა ბანაკებზე ხელმისაწვდომობა და გაძლიერდება ამ პროექტის ფარგლებში ინტელექტუალური კომპონენტი. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ზუსტ და საბუნებისმეტყველო, სახელოვნებო და სპორტულ მიმართულებებს. გაგრძელდება ჰობი-განათლებასა და რეკრეაციაზე ფოკუსირებული პროექტების დაფინანსება. მეცნიერების პოპულარიზაციის მიზნით გააქტიურდება ზამთრისა და ზაფხულის სამეცნიერო სკოლების საქმიანობა, საერთაშორისო სამეცნიერო ცენტრებში სასწავლო ტურები.

ადგილობრივ თვითმმართველობებთან თანამშრომლობით გაუმჯობესდება ახალგაზრდული პოლიტიკის განსაზღვრისა და შესაბამისი ახალგაზრდული სერვისების შექმნის პროცესი. გაგრძელდება ახალგაზრდული სამოქმედო გეგმების შემუშავება და ადგილობრივ დონეზე ახალგაზრდების მონაწილეობის მექანიზმებისა და მოდელების დანერგვა.

გაიზრდება ახალგაზრდული პროექტების მასშტაბები და არასამთავრობო სექტორის აქტიური ჩართულობით მოხდება სამოქალაქო ჩართულობისა და სოციალური მეწარმეობის მხარდაჭერა.

გაღრმავდება თანამშრომლობა ევროკავშირთან ახალგაზრდობის მობილობის, უნარების განვითარებისა და პოლიტიკის რეფორმების მიმართულებებით ევროკავშირის “Erasmus +”-ის პროგრამის ფარგლებში, ხოლო ევროკავშირის EU4Youth პროგრამის ფარგლებში თანამშრომლობა ორიენტირებული იქნება ახალგაზრდული მუშაკის ინსტიტუტის განვითარების, მოხალისეობის პოპულარიზებისა და ახალგაზრდებში დასაქმებისათვის საჭირო უნარ-ჩვევების განვითარებაზე.

3.3 კულტურა და სპორტი

სპორტისა და კულტურის მიმართულების მხარდაჭერა უზრუნველყოფს ქვეყნის სოციალურ და ეკონომიკურ განვითარებას, ერთმანეთთან აკავშირებს სხვადასხვა დარგს და მნიშვნელოვან როლს

თამაშობს მათ განვითარებაში, ხელს უწყობს ტურიზმს, მეწარმეობას, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, დანაშაულის პრევენციას, კულტურული დიპლომატიის განვითარებას, ქვეყნის პოპულარიზაციასა და მის პოზიციონირებას საერთაშორისო ასპარეზზე, ე.წ. საიმიჯო ხასიათის პროექტების შინაარსის გაფართოებას როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ, ხალხებს შორის დაახლოვებასა და კულტურათაშორის დიალოგს.

3.3.1. კულტურა

კულტურული მიმართულებით სახელმწიფო პროგრამები ძირითადად დაეფუძნება „კულტურის სტრატეგია 2025-ს“, რომელიც განსაზღვრავს სახელმწიფოს ხედვას, მიზნებსა და ამოცანებს კულტურის სექტორში.

კულტურის მართვის ეფექტიან მოდელზე გადასვლის მიზნით, მიმდინარეობს კულტურის მართვის და დაფინანსების დეცენტრალიზაციის პროცესი. კერძოდ, მიმდინარეობს სსიპ ქართული კულტურის ეროვნული ფონდის ფორმირება, რის შედეგადაც, კულტურის სფეროში შეიქმნება მართვის უფრო მოქნილი და ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოვებული მექანიზმები, „კარგი მმართველობის“ პრინციპების გათვალისწინებით. გაიზრდება ექსპერტთა და პროფესიონალები მონაწილეობა გადაწყვეტილების მიღებისა და კულტურის სხვადასხვა დარგობრივი პოლიტიკის შემუშავების პროცესში. გაგრძელდება მუშაობა კულტურის დაფინანსების დივერსიფიკაციისთვის.

დაიხვეწება კულტურასა და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვასთან დაკავშირებული კანონმდებლობა; მომზადდება ახალი ნომინაციები კაცობრიობის არამატერიალური მემკვიდრეობის წარმომადგენლობით ნუსხაში შესატანად და მოხდება მსოფლიო მემკვიდრეობის წინასწარი ნუსხის განახლება. გაგრძელდება საზღვარგარეთ ქართული კულტურული მემკვიდრეობის კვლევა და ძეგლებზე საკონსერვაციო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები. გაგრძელდება მუშაობა კულტურული მემკვიდრეობის მართვისა და დაფინანსების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავებისთვის.

გაიზრდება კულტურის ხელმისაწვდომობა ფართო საზოგადოებისათვის, ხელი შეეწყობა ეთნიკურ უმცირესობათა კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნებასა და შშმ პირთა შემოქმედებითი უნარების განვითარებას.

ხელი შეეწყობა კულტურის სფეროს პოტენციალის სამეწარმეო და ტურიზმის მიმართულებით ათვისებას, მათ შორის, კულტურული მარშრუტების, ტრადიციული რეწვის დარგებისა და არამატერიალური და მატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის სხვა პოტენციალის ათვისებას, სახელმწიფო ხელს შეუწყობს შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარებისთვის საჭირო სივრცეების და ელექტრონული პლატფორმების შექმნას.

გაგრძელდება ევროპასთან ინტეგრაციის პროცესი კულტურის ევროპულ ორგანიზაციებსა და პროგრამებში, პლატფორმებში გაწევრიანებით და მონაწილეობით. კულტურული დიპლომატიის მეშვეობით, ხელი შეეწყობა ქართული კულტურის ინტერნაციონალიზაციასა და ქვეყნის პოპულარიზაციას საერთაშორისო დონეზე; ხელი შეეწყობა საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გაღრმავებას, ხელოვანთა საერთაშორისო მობილობას, კულტურათაშორის დიალოგს, ერთობლივი პროექტების განხორციელებას ინსტიტუციონალურ, ორგანიზაციულ და ინდივიდუალურ დონეზე. განხორციელდება მასშტაბური კულტურული პროექტები, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის მიმზიდველობის და საერთაშორისო ცნობადობის გაზრდას, ტურიზმის და რეგიონულ განვითარებას.

შემუშავდება სახელოვნებო განათლების პოლიტიკა და სტრატეგიული განვითარების გეგმა, დაიწყება მუშაობა სახელოვნებო განათლების მიმართულებით საკანონმდებლო და ნორმატიული ბაზის

სრულყოფაზე, სახელოვნებო განათლების ფართო ხელმისაწვდომობის, განათლების ხარისხის და კონკურენტუნარიანობის ამაღლებისა და **სახელოვნებო განათლების დაფინანსების ახალი მოდელის შექმნის მიმართულებით**. გაგრძელდება **სახელოვნებო-შემოქმედებითი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურული მოდერნიზება** და ტექნიკური გადაიარაღება.

3.3.2. სპორტი

სახელმწიფო განახორციელებს ქმედით პოლიტიკას, პროფესიულ და მასობრივ სპორტში ჩაბმულ პირთა რაოდენობის გასაზრდელად. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში ბავშვებისა და მოზარდების ჩართვას. უზრუნველყოფილი იქნება სასპორტო განათლების ხელმისაწვდომობა და მწვრთნელთა პროფესიული გადამზადება; გაგრძელდება მაღალმთიან დასახლებებში მომუშავე მწვრთნელთა მხარდაჭერა.

აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული მოედნები, დარბაზები და სპორტის სასახლეები, ასევე მასობრივი სპორტის ობიექტები; შეიქმნება სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელი, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიან თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული.

გაიზრდება სპორტული განათლების ხელმისაწვდომობის დონე და შეიქმნება დარგის პროფესიონალი კადრებით მომარაგების მყარი საფუძვლები.

სპორტულ ორგანიზაციებთან და სხვადასხვა უწყებებთან კოორდინაციით, შემუშავდება **სპორტული ტურიზმის განვითარების** სტრატეგია, რაც ქვეყნის პოპულარიზაციასთან ერთად, განაპირობებს ქვეყანაში დამატებითი ინვესტიციების მოზიდვას. ამ მიზნით გაგრძელდება მუშაობა საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებების მასპინძლობის მიმართულებით და **შემუშავდება საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებების გამართვის სტანდარტები**.

შეიქმნება სპორტული დავების განხილვების ეფექტიანი სისტემა. დაინერგება სპორტსმენთა უფლებების დაცვის და მათი გადაწყვეტილების მიღებაში ჩართვის მოდელი. გაგრძელდება სპორტის სფეროში არსებულ საერთაშორისო კონვენციებთან მიერთების, მათი რატიფიკაციისა და დანერგვის პროცესი.

3.4 ჯანმრთელობის დაცვა

”ქართული ოცნების” ხელისუფლებამ საფუძველი ჩაუყარა სოციალური პასუხისმგებლობის პრინციპზე დაფუძნებულ ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პოლიტიკას. ადამიანზე ორიენტირებული სოციალური პოლიტიკის მთავარი მიღწევაა საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ამოქმედება, რომელმაც სათავე დაუდო საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის სამედიცინო მომსახურებით უნივერსალურ მოცვას.

მთავრობა მომავალშიც შეინარჩუნებს საყოველთაო ჯანდაცვის სისტემას, რომელიც გახდება პაციენტზე მეტად ორიენტირებული და კიდევ უფრო შეამცირებს მოსახლეობის ჯანდაცვაზე ჯიბიდან დანახარჯებს.

საყოველთაო ჯანდაცვის ეფექტურობისა და ხარისხის გაზრდის მიზნით აქტიურად დაიწყება სელექტიური კონტრაქტების სისტემის დანერგვა. გარდა ამისა, სრულად დაინერგება დაფინანსების დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების და გლობალური ბიუჯეტის მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს პროგრამული ფინანსური რესურსების უფრო ეფექტიან გამოყენებას.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები გატარდება ჯანდაცვის პოლიტიკაში. პრიორიტეტული გახდება დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკა მათი გართულების თავიდან ასაცილებლად. სხვადასხვა პრევენციული ღონისძიებების გატარება მიზნად ისახავს ჩვენი მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას. განხორციელდება პირველადი ჯანდაცვის რეფორმის მომდევნო

ეტაპი, დაიხვეწება პირველადი ჯანდაცვის სისტემის დაფინანსების მექანიზმები, გაუმჯობესდება ინფრასტრუქტურა და აღჭურვა, გაიზრდება ოჯახის ექიმის როლი და მნიშვნელობა. უახლოეს მომავალში დაიწყება ციფრული ტექნოლოგიებისა და ტელემედიცინის დანერგვის პროცესი. ეს საშუალებას მისცემს მოსახლეობას, ისარგებლოს არამხოლოდ ექიმ-სპეციალისტის მომსახურებით, არამედ ადგილზე ჩაიტაროს კვლევები. აღნიშნულის მიზანია სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.

გაგრძელდება **ჯანდაცვის სპეციალიზებული მიმართულებების პროგრამული დაფინანსება**, C ჰეპატიტის ელიმინაციის უპრეცედენტო პროგრამაში ჩართვის საშუალება მომავალშიც ექნება ყველა შესაბამისი საჭიროების მქონე პაციენტს; გაუმჯობესდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის მომსახურების ხარისხი, როგორც სტაციონარულ, ისე ამბულატორიულ დონეზე. გაგრძელდება აცრების ეროვნული კალენდრით ბავშვთა იმუნიზაცია.

ონკოლოგიური დაავადებების მართვა და ეფექტიანი მკურნალობა სახელმწიფოსთვის ერთ-ერთი წამყვანი პრიორიტეტი გახდება. საფუძველი ჩაეყრება ონკოლოგიური დაავადებების სამკურნალო ეფექტიან და თანამედროვე მეთოდებს.

მედიკამენტებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით გაგრძელდება ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფის პროგრამა.

საქართველოს მასშტაბით მოხდება ელექტრონული ჯანდაცვის სისტემაზე გადასვლა. შეიქმნება პაციენტის ელექტრონული ბარათი, რომელზეც აისახება პაციენტის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია.

დიპლომისშემგომი და უწყვეტი პროფესიული განათლების გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდება სამედიცინო განათლების სისტემური რეფორმა, რაც ხელს შეუწყობს პაციენტისთვის ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურების მიწოდებას.

3.5 სოციალური დაცვა

მთავრობის სოციალური დაცვის პოლიტიკის ძირითად პრინციპებს წარმოადგენს: სოციალური დახმარების სისტემის ეფექტიანობა, სამართლიანობა და გამჭვირვალობა, დასაქმების მოტივაციის გაზრდა და ხელშეწყობა.

მთავრობა გააგრძელებს **მიზნობრივ სოციალურ პროგრამებს** მოწყვლადი ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შესამსუბუქებლად. ადგილობრივი ხელისუფლების ჩართულობით განხორციელდება აღნიშნული პროგრამების მიზნობრიობის გაუმჯობესება და არსებული რესურსების უფრო სამართლიანი გადანაწილება. ამ პროცესში შემოღებულ იქნება სოციალურად დაუცველი ოჯახების შრომისუნარიანი წევრების დასაქმების წახალისებისა და ხელშეწყობის მექანიზმები.

2020 წელს განხორციელდება პენსიების ზრდა და დაინერგება საკანონმდებლო მექანიზმები, რომლებიც მომავალში ყოველწლიურად უზრუნველყოფს საპენსიო გასაცემლების ზრდას.

ხელისუფლება გაააქტიურებს **დევნილთა** საცხოვრებელი ფართებით უზრუნველყოფის ეფექტიან პოლიტიკას. გაგრძელდება დევნილი ოჯახებისათვის მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა, ასევე „სოფლად სახლის“ პროექტის ფარგლებში მოხდება დევნილი ოჯახებისთვის საცხოვრებელი სახლების შეძენა. გაგრძელდება კერძო მესაკუთრეებისგან იმ საცხოვრებელი ფართების გამოსყიდვა, რომლებიც დევნილებს აქვთ დაკავებული. დაიხურება ყველა ნგრევადი, სიცოცხლისათვის საშიში ობიექტი, რომელზეც არსებობს შესაბამისი საექსპერტო დასკვნა. 2019-2020 წლებში, დევნილთა ბინებით უზრუნველყოფაზე სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაიხარჯება 200 მლნ. ლარზე მეტი. გაძლიერდება

სახელმწიფოს მხრიდან დევნილებისთვის საარსებო წყაროებზე წვდომის, მცირე სამეწარმეო საქმიანობისა და დევნილთა კოოპერაციის ხელშეწყობა.

გაგრძელდება **ეკომიგრანტი** ოჯახებისთვის სახლების შექმნა ქვეყნის მასშტაბით, ასევე გასულ წლებში გადაცემული საცხოვრებელი სახლებისა და მიწის ნაკვეთების ეკომიგრანტი ოჯახებისთვის საკუთრებაში რეგისტრაციის პროცესი.

4. სახელმწიფო მმართველობა

მთავრობის პოლიტიკის განხორციელება დაეყრდნობა სახელმწიფო მმართველობის ეფექტიანობის ამაღლებასა და შედეგზე ორიენტირებულ მუშაობას, რომელიც ხელშესახები იქნება თითოეული მოქალაქისთვის.

გაგრძელდება საჯარო სამსახურის რეფორმა, ეფექტიანობის ამაღლების, ფინანსური სტიმულების და მოტივაციის გაზრდის მიზნით. კერძოდ, დემოკრატიული მმართველობის გამოწვევების საპასუხოდ, საქართველოს მთავრობა ევროკავშირის წარმომადგენლობასთან მჭიდრო თანამშრომლობითა და აღმოსავლეთ პარტნიორობის ინიციატივის ქვეყნებთან ერთად განაგრძობს **საჯარო მმართველობის რეფორმის** განხორციელებას, რაც ფუნდამენტურ როლს თამაშობს საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის გზაზე.

რეფორმის ქვაკუთხედია ევროკავშირის საჯარო მმართველობის პრინციპების შესაბამისად, ეფექტური და ეფექტიანი მართვა, მოქალაქეთა ჩართულობა და საზოგადოებრივი ინტერესების მომსახურება. გამჭვირვალე, პროგნოზირებადი და ანგარიშვალდებული სახელმწიფო მართვის ჩამოყალიბება.

საჯარო სამსახურის რეფორმის შემდგომ ეტაპად, უზრუნველყოფილი იქნება უწყვეტი პროფესიული განვითარების შესაძლებლობა და კვალიფიკაციის შესაბამისად საჯარო მოხელეთა ანაზღაურების ზრდა.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ფუნქციების პირველადი ანალიზის შედეგების გათვალისწინებით, მოხდება საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ოპტიმიზაცია და კატეგორიზაცია. დამატებით განხორციელდება თითოეული სსიპ-ის ფუნქციების ანალიზი, რის შემდგომაც ის ფუნქციები, სადაც შესაძლებელია კერძო სექტორის მართვა იყოს უფრო ეფექტური, ეტაპობრივად გადავა კერძო სექტორში.

გამლიერდება **ადგილობრივი თვითმმართველობა**. მცირე, მოქნილი და ეფექტიანი მუნიციპალური მმართველობის ჩამოყალიბებასთან ერთად, გაიზრდება მუნიციპალიტეტების უფლებამოსილება და პასუხისმგებლობა ფისკალური დეცენტრალიზაციის გზით.

მუნიციპალიტეტების გაზრდილი უფლებამოსილებისა და პასუხისმგებლობის შესაბამისი ფინანსური რესურსით უზრუნველსაყოფად ეტაპობრივად გაიზრდება ადგილობრივი ბიუჯეტების შემოსავლების ხვედრითი წილი ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლებში.

ფინანსური რესურსების ზრდასთან ერთად მუნიციპალური მმართველობის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება ქმედითი პროგრამები, რომელთა ფარგლებში მუნიციპალიტეტების მიერ საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესებასთან შედეგების მიხედვით გაიზრდება მათი პროექტების დაფინანსება.

შემუშავდება ადგილობრივი თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის, მათ შორის, ეთნიკური უმცირესობების მონაწილეობის უზრუნველყოფის მექანიზმები.

ქვეყნის განვითარებისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია **ელექტრონული მმართველობის განვითარება**. მთავრობის მიზანია, ერთი მხრივ, საჯარო უწყებებში შიდა პროცესების გაციფროვნება მეტი ეფექტიანობისთვის, ხოლო მეორე მხრივ, მოქალაქეებისა და ბიზნესისთვის გამარტივებული, მომხმარებელზე ორიენტირებული და ხარისხიანი ელექტრონული სახელმწიფო სერვისების შეთავაზება.

აღნიშნული მიზნის მისაღწევად მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას სახელმწიფო სერვისების შექმნისა და მიწოდების ერთიან პოლიტიკაზე, რაც ფიზიკურ მომსახურებასთან ერთად უზრუნველყოფს ონლაინ-მომსახურების დახვეწას, ახალი დამატებითი სახელმწიფო სერვისების გაციფროვნებას და საფასურების ოპტიმიზაციას. ასევე გაგრძელდება მუშაობა კვალიფიციური ელექტრონული ხელმოწერის და შტამპის დამატებითი ინსტრუმენტების დანერგვაზე, რაც მნიშვნელოვნად დააჩქარებს მომსახურების მიღების დროს და საშუალებას მისცემს მოქალაქეებს და ორგანიზაციებს, დისტანციურად და უსაფრთხოდ მიიღონ სახელმწიფო სერვისები.

სახელმწიფო ინსტიტუტებში დაინერგება გამჭვირვალობის მაღალი სტანდარტები და შეიქმნება საზოგადოებრივი კონტროლის ქმედითი მექანიზმები.

ეფექტიანი სახელმწიფო მმართველობის უზრუნველყოფის მიზნით, უფრო აქტიური გახდება კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლა.

კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლაში დაინერგება ისეთი **ევროპული მიდგომები**, როგორცაა კორუფციის პრევენციის მექანიზმების იმპლემენტაცია და საზოგადოებაში ცნობიერების ამაღლება კორუფციულ დანაშაულებებთან მიმართებით. უზრუნველყოფილი იქნება კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის კუთხით გადადგმული ნაბიჯების ქმედითი კოორდინაცია და ამ მიმართულებით სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა.

გაგრძელდება თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგი, ასევე ეთიკისა და ქცევის ზოგად წესებთან დაკავშირებული ცნობიერების ამაღლების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებები საჯარო დაწესებულებებში ანგარიშვალდებული და კეთილსინდისიერი გარემოს ჩამოყალიბებისა და ანტიკორუფციული პოლიტიკის იმპლემენტაციის ხელშეწყობის მიზნით.

თავი II

ძირითადი საბიუჯეტო და მაკროეკონომიკური პარამეტრები

მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ამოცანები

საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის მაკროეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფისაკენ, რომლის მისაღწევად ძირითადი პრიორიტეტებია:

- ეკონომიკის სტაბილიზაცია და მომდევნო ეტაპზე ეკონომიკის მდგრადი და მაღალი ტემპით ზრდა;
- ინფლაციის დონის ერთნიშნა მაჩვენებლის შენარჩუნება;
- უმუშევრობის დონის შემცირება;
- საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზები

ცხრილი1. ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორები

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	ფაქტ.	ფაქტ.	ფაქტ.	მოსაღ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.	პროგნ.
რეალური მშპ (ზრდის ტემპი)	2.8	4.8	4.7	4.5	5.0	5.5	5.5	5.5
ნომინალური მშპ (მლნ ლარი)	34,028.5	37,846.6	41,077.5	44,857.6	48,513.5	52,717.2	57,285.2	62,248.9
მშპ ერთ სულ მოსახლეზე (აშშ დოლარი)	3,857.3	4,046.8	4,345.5	4,265.1	4,409.4	4,791.5	5,206.6	5,657.8
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი (საშუალო პერიოდის განმავლობაში)	2.1	6.0	2.6	4.0	3.0	3.0	3.0	3.0
მიმდინარე ანგარიში (პროცენტულად მშპ-თან)	-13.1	-8.8	-7.7	-4.5	-5.0	-4.0	-3.2	-2.4

მშპ

2018 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 4.7 პროცენტი შეადგინა. საშუალოვადიან პერიოდში ეკონომიკური ზრდა პოტენციური ზრდის ფარგლებში ჩამოყალიბდება და 2019-2023 წლებში დაახლოებით 4.5-5.5 პროცენტის დონეზე იქნება. 2023 წელს ნომინალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 62.2 მლრდ ლარამდე გაიზრდება, ხოლო მშპ ერთ სულ მოსახლეზე 2018 წელთან შედარებით 5.7 ათასი ლარით მოიმატებს და 16 691 ლარს გაუტოლდება.

ფასები

საქართველოს ეროვნული ბანკი ახორციელებს ინფლაციის თარგეთირების პოლიტიკას, რაც ითვალისწინებს ეკონომიკის განვითარების არსებული დონისათვის ოპტიმალური ინფლაციის განსაზღვრას და მის მიღწევას. საშუალოვადიანი პერიოდისათვის ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებელი

3.0 პროცენტს შეადგენს. 2019 წლის მეორე ნახევრიდან შეინიშნება ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის ზეწოლა ფასებზე, რის შედეგადაც, აგვისტოს თვეში ინფლაციის დონემ 4.9 პროცენტი შეადგინა. შედარებით გაიზარდა ასევე საბაზო ინფლაციის მაჩვენებელი. ინფლაციის საპასუხოდ, მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 1 პროცენტული პუნქტით გაიზარდა. ეროვნული ბანკის მიერ დაანონსებულია მონეტარული პოლიტიკის შემდგომი გამკაცრება საჭიროების შემთხვევაში. 2019 წლის ბოლოს ინფლაციური პროცესების შემდგომი გაგრძელება მოსალოდნელი არ არის და წლიური ინფლაციის მაჩვენებელი ეტაპობრივად დაუბრუნდება მიზნობრივ მაჩვენებელს ერთი მხრივ, იანვარში თამბაქოს ფასების საბაზისო ეფექტის ამოწურვისა და მეორე მხრივ, წლის მეორე ნახევრიდან მიმდინარე ინფლაციის საბაზისო ეფექტის ამოწურვასთან ერთად. 2020-2023 წლებში ინფლაციის პროგნოზირებული მაჩვენებელი 3.0 პროცენტის დონეზეა.

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2018 წელს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტმა მშპ-ს 7.7 პროცენტი შეადგინა. მიმდინარე პროგნოზების შესაბამისად, 2019-2023 წლებში მოსალოდნელია მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის თანმიმდევრული კლება და 2023 წლისთვის 2.4%-მდე შემცირება.

მთავრობის ვალი

მთავრობის ვალი მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებაში სტაბილურობით ხასიათდება და 2018 წელს მშპ-ს 42.2 პროცენტის დონეზეა. აქედან, საგარეო ვალი 34.3, ხოლო საშინაო ვალი 7.9 პროცენტია. აღნიშნული მაჩვენებელი დაბალია ეკონომიკური თავისუფლების აქტით განსაზღვრულ მთავრობის ვალის დონესთან შედარებით (მშპ-ს 60%). 2019-2023 წლებში მთავრობის ვალის საპროგნოზო მაჩვენებელი 43-45 პროცენტის ფარგლებში იქნება.

მიმდინარე ძირითადი ეკონომიკური ტენდენციები

მთლიანი შიდა პროდუქტის დინამიკა

2018 წელს, მთლიანი შიდა პროდუქტის რეალურმა ზრდამ წინა წელთან შედარებით 4.7 პროცენტი შეადგინა. პირველ კვარტალში - 5.2%, მეორე კვარტალში - 5.6%, მესამე კვარტალში - 3.7%, ხოლო მეოთხე კვარტალში - 4.5%. 2018 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 41 077.5 მლნ ლარით განისაზღვრა, რაც 8.5 პროცენტით აღემატება წინა წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს. ხოლო ერთ სულ მოსახლეზე გაანგარიშებით 11 014 ლარი (4 346 აშშ დოლარი) შეადგინა.

2019 წლის პირველი ნახევრის საშუალო რეალურმა ზრდამ 4.7 პროცენტი შეადგინა. 2019 წლის პირველი კვარტალის საშუალო რეალური ზრდა 4.9 პროცენტს, ხოლო მეორე კვარტალის 4.5 პროცენტს შეადგენს. 2019 წლის პირველი ნახევრის მთლიანი შიდა პროდუქტი ნომინალურ გამოსახულებაში 20 772 მლნ ლარით განისაზღვრა.

ეკონომიკური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურა

2018 წლის მონაცემებით ყველაზე მაღალი ეკონომიკური ზრდა დაფიქსირდა შემდეგ დარგებში: საფინანსო საქმიანობა (13.5%), ოპერაციები უძრავი ქონებით (12.1%), სასტუმროები და რესტორნები (9.7%), ტრანსპორტი (9.4%), ვაჭრობა (5.9%), კავშირგაბმულობა (5.8%), სამთომომპოვებითი და დამამუშავებელი მრეწველობა (3.6%) და სხვა.

2019 წლის პირველ ნახევარში ქვეყნის ეკონომიკურ ზრდაში მნიშვნელოვანი როლი ტრანსპორტს, ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევას და სასტუმროებს და

რესტორნებს უჭირავს. ეკონომიკის რეალური ზრდის დარგობრივი სტრუქტურაში ყველაზე სწრაფად გაიზარდა ტრანსპორტი 15.5 პროცენტით, ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა 14.2 პროცენტით, სასტუმროები და რესტორნები 13.6 პროცენტით, კავშირგაბმულობა 11.6 პროცენტით, ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება - 7.5 პროცენტით, ვაჭრობა 7.1 პროცენტით.

კერძო სექტორის როლი ეკონომიკურ ზრდაში

2018 წელს ეკონომიკურ ზრდაში წარმართველი როლი ეჭირა კერძო სექტორს. 2018 წელს ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 19.5 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 10.5 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა გაზრდილია 24.5 ათასი ადამიანით.

2019 წლის პირველ ნახევარში ბიზნეს სექტორის ბრუნვის მოცულობა 27.0 პროცენტით, ხოლო საწარმოთა მიერ გამოშვებული პროდუქციის ღირებულება 10.6 პროცენტით გაიზარდა. ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა გაზრდილია 31.3 ათასი ადამიანით.

უმუშევრობის დონე

2018 წელს უმუშევრობის დონე 2017 წელთან შედარებით 1.2 პროცენტული პუნქტით შემცირდა და 12.7% შეადგინა. აღსანიშნავია, რომ 2018 წელს უმუშევრობის დონემ ბოლო წლების განმავლობაში ყველაზე დაბალ ნიშნულს მიაღწია.

ფასები

2018 წელს საშუალო წლიური ინფლაციის მაჩვენებელმა 2.6 პროცენტი შეადგინა. ხოლო 2018 წლის დეკემბერში 2017 წლის დეკემბერთან შედარებით ინფლაცია 1.5 პროცენტს შეადგენს.

2019 წლის აგვისტოში წლიური ინფლაციის დონემ 4.9 პროცენტი შეადგინა.

წლიური ინფლაციის ფორმირებაზე ძირითადი გავლენა იქონია ფასების ცვლილებამ შემდეგ ჯგუფებზე:

- სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები: ფასები გაიზარდა 8.0%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 2.38 პროცენტული პუნქტით აისახა;
- ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქო: ფასები გაიზარდა 13.8 პროცენტით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.92 პროცენტული პუნქტით აისახა;
- ტრანსპორტი: ფასები გაიზარდა 4.4%-ით, რაც 0.53 პროცენტული პუნქტით აისახა;
- დასვენება, გართობა და კულტურა: ფასები გაიზარდა 6.2%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.36 პროცენტული პუნქტით აისახა;
- ჯანმრთელობის დაცვა: ფასები გაიზარდა 3.9%-ით, რაც ინფლაციის მთლიან მაჩვენებელზე 0.32 პროცენტული პუნქტით აისახა.

ლარის გაცვლითი კურსი

2018 წელს 2017 წელთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 3.3 პროცენტით გაუფასურდა და 2.68 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გამყარდა 8.0 პროცენტით.

2019 წლის აგვისტოში 2018 წლის დეკემბერთან შედარებით ლარის გაცვლითი კურსი აშშ დოლარის მიმართ 10.1 პროცენტით გაუფასურდა და 2.95 ლარი შეადგინა ერთ აშშ დოლარზე. ლარის ნომინალური

ეფექტური გაცვლითი კურსი, რაც წარმოადგენს ლარის საშუალო კურსს სავაჭრო პარტნიორების გაცვლით კურსებთან, გაუფასურდა 8.1 პროცენტით.

ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლები

2018 წელს საგადასახადო შემოსავლები გადაჭარბებით შესრულდა. 2018 წელს ნაერთი ბიუჯეტის ფაქტიურმა საგადასახადო შემოსავლების ზრდამ წინა წელთან 7.4 პროცენტი შეადგინა, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 727.4 მლნ ლარს შეადგენს.

საგადასახადო შემოსავლების ზრდის ტენდენცია გრძელდება 2019 წელსაც. 2019 წლის 8 თვეში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით საგადასახადო შემოსავლები 10.1% გაიზარდა, რაც ნომინალურ გამოსახულებაში 690.3 მლნ ლარს შეადგენს.

საგარეო ვაჭრობა

2018 წელს საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 12 476.6 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 16.8 პროცენტით მეტია; აქედან ექსპორტი 3 354.5 მლნ. აშშ დოლარს (22.6% მეტი), ხოლო იმპორტი 9 122.1 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (14.8% მეტი). 2018 წელს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 5 767.6 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

2019 წლის იანვარ-აგვისტოში საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ 8 126.1 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელს 0.01 პროცენტით აღემატება; აქედან ექსპორტი 2 411.6 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს (12.4 პროცენტით მეტი), ხოლო იმპორტი 5 714.5 მლნ. აშშ დოლარს (4.4 პროცენტით ნაკლები). საქართველოს უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2019 წლის იანვარ-აგვისტოში 3 302.9 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა.

საქართველოს უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორებს შორის პირველი ადგილი ევროკავშირს უკავია, რომლის წილი 2019 წლის იანვარ-აგვისტოს მთლიანი საქონელბრუნვის 25.2 პროცენტს შეადგენს. მას მოსდევს თურქეთი 14.0 პროცენტი, რუსეთი 11.1 პროცენტი და აზერბაიჯანი 8.4 პროცენტული წილებით.

ექსპორტში 23.7 პროცენტით პირველ ადგილზე ევროკავშირია (571.1 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან რუსეთი 14.0 პროცენტით (338.7 მლნ აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი 13.1 პროცენტით (315.0 მლნ აშშ დოლარი), სომხეთი 9.0 პროცენტით (217.4 მლნ აშშ დოლარი) და უკრაინა 6.9 პროცენტით (166.0 მლნ აშშ დოლარი).

იმპორტში პირველი ადგილი ევროკავშირს უჭირავს 25.9 პროცენტით (1 479.0 მლნ აშშ დოლარი), შემდეგ მოდიან თურქეთი 17.4 პროცენტით (993.8 მლნ აშშ დოლარი), ჩინეთი 10.0 პროცენტით (574.2 მლნ აშშ დოლარი), რუსეთი 9.9 პროცენტით (565.2 მლნ აშშ დოლარი), აზერბაიჯანი 6.4 პროცენტით (367.6 მლნ აშშ დოლარი) და ა.შ.

სასაქონლო ჯგუფების მიხედვით ექსპორტში პირველ ადგილზე სპილენძის მადნები და კონცენტრატებია 17.9 პროცენტით, მომდევნო ადგილებს იკავებენ: მსუბუქი ავტომობილები 15.8 პროცენტი, ფეროშენადნობები 8.6 პროცენტი, მედიკამენტები დაფასოებული 5.7 პროცენტი და ყურძნის ნატურალური ღვინოები 5.5 პროცენტი.

იმპორტის სასაქონლო სტრუქტურაში პირველ ადგილზე ნავთობი და ნავთობპროდუქტებია, რომელსაც მთლიან იმპორტში 8.3 პროცენტია წილი უკავია. შემდეგ მოდიან: მსუბუქი ავტომობილები 7.4 პროცენტი, სპილენძის მადნები და კონცენტრატები 6.6 პროცენტი, მედიკამენტები დაფასოებული 4.1 პროცენტი და ნავთობის აირები 3.5 პროცენტი.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები

2018 წელს, საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა 35.5 პროცენტით შემცირდა და 1 265.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. 2018 წელს საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიხედვით უმსხვილეს ინვესტორ ქვეყნებს აზერბაიჯანი, ნიდერლანდები და გაერთიანებული სამეფო წარმოადგენენ.

წინასწარი მონაცემებით, 2019 წლის პირველ ნახევარში საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობამ 473.2 მლნ. აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 34.9 პროცენტით ნაკლებია 2018 წლის პირველი ნახევრის მონაცემებზე. შემცირების გამომწვევ ძირითად მიზეზებს შორის აღსანიშნავია მაგისტრალური გაზსადენის მშენებლობის პროექტის დასრულება და რამდენიმე საწარმოს გადასვლა საქართველოს რეზიდენტის საკუთრებაში. უმსხვილესი პირდაპირი ინვესტორი ქვეყნების პროცენტულ სტრუქტურაში პირველ ადგილზე ირლანდიაა 28.1 პროცენტით, მეორე ადგილზე თურქეთია - 22.0 პროცენტით, ხოლო მესამე ადგილზე პანამა - 12.5 პროცენტით.

ყველაზე მეტი პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ენერჯეტიკის სექტორში განხორციელდა და 112.3 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, შემდეგ მოდის სასტუმრო და რესტორნების სექტორი (86.7 მლნ აშშ დოლარი) და ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობის სექტორი (61.9 მლნ აშშ დოლარი) .

ფულადი გზავნილები

2018 წელს, წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წელთან შედარებით 14.7 პროცენტით გაიზარდა და 1 349.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (172.6 მლნ აშშ დოლარით მეტი).

2019 წლის იანვარ-აგვისტოში წმინდა ფულადი გზავნილები წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 9.2 პროცენტით გაიზარდა და 959.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (81.2 მლნ აშშ დოლარით მეტი). წმინდა ფულადი გზავნილები გაზრდილია იტალიიდან 25.4 პროცენტით და 150.9 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (30.6 მლნ აშშ დოლარით მეტი), საბერძნეთიდან - 15.2 პროცენტით და 119.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (15.7 მლნ აშშ დოლარით მეტი), აშშ-დან - 13.9 პროცენტით და 113.8 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (13.9 მლნ აშშ დოლარით მეტი). შემცირებულია რუსეთიდან 6.5 პროცენტით და 223.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (15.5 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები), თურქეთიდან 29.6 პროცენტით და 43.2 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა (18.2 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები).

ტურიზმი

2018 წელს, საქართველოს 8 679 ათასი საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტორები ეწვია (2017 წლის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 7 902 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემს 9.8 პროცენტით აღემატება.

ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 3 222 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 19.1 პროცენტით (518 მლნ აშშ დოლარით) აღემატება გასული წლის მაჩვენებელს.

2019 წლის იანვარ-აგვისტოში, საქართველოს 6 320.5 ათასი საერთაშორისო მოგზაურების ვიზიტორი ეწვია (2018 წლის 8 თვის მონაცემებით, ვიზიტორების რაოდენობა 5 895.9 ათასს შეადგენდა), რაც გასული წლის ანალოგიურ მონაცემს 7.2 პროცენტით აღემატება (წყარო: საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია).

ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 2 227.0 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც 0.4 პროცენტით (9.2 მლნ აშშ დოლარით ნაკლები) ნაკლებია გასული წლის მაჩვენებელს (წყარო: საქართველოს ეროვნული ბანკი).

მიმდინარე ანგარიშის ბალანსი

2018 წელს, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 7.7 პროცენტს შეადგენს. 2019 წლის პირველ ნახევარში მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 4.6 პროცენტია. საშუალოვადიან პერიოდში ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა მიმართული იქნება მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის შემცირებისაკენ.

ფისკალური პოლიტიკა

გრძელვადიანი პერიოდისთვის მთავრობის სტრატეგიაა ფისკალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური ზრდის მაღალი ტემპის შენარჩუნებას და მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას;

ფისკალური პოლიტიკის ამოცანებს წარმოადგენს:

- ინვესტიციების მიმართვა ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვისა და მოსახლეობის დასაქმებისათვის, ამასთანავე ისეთი პრიორიტეტული სფეროების დაფინანსება როგორცაა საპენსიო უზრუნველყოფა, სოციალური სფერო, ჯანდაცვა, განათლება და სოფლის მეურნეობა;
- ბიუჯეტის დეფიციტის ნიშნულის ისეთი მოცულობის ფარგლებში შენარჩუნება, რომელიც ხელს შეუწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ სტაბილურობას;
- სახელმწიფო ფინანსების მართვის შემდგომი სრულყოფა.

საქართველოს 2018 წლის ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლები

2018 წელს ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების სახით მობილიზებულია 11 822.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.0%-ია (ცხრილი 2).

გადასახადების სახით მობილიზებულია 10 506.3 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 100.1%-ია, ხოლო მშპ-თან მიმართებაში 25.6% შეადგინა. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის სახით მობილიზებულია 3 247.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (3 215.0 მლნ ლარი) 101.0%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 7.9%-ია.
- მოგების გადასახადის სახით მობილიზებულია 736.6 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (740.0 მლნ ლარი) 99.5%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 1.8%-ია.
- დამატებული ღირებულების გადასახადის სახით მობილიზებულია 4 426.9 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (4 430.0 მლნ ლარი) 99.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 10.8%-ია.
- აქციზის სახით მობილიზებულია 1 465.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (1 440.0 მლნ ლარი) 101.8%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 3.6%-ია.
- იმპორტის გადასახადის სახით მობილიზებულია 73.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (70.0 მლნ ლარი) 104.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.2%-ია.
- ქონების გადასახადის სახით მობილიზებულია 441.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (435.0 მლნ ლარი) 101.4%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 1.1%-ია.

- სხვა გადასახადის სახით მობილიზებულია 115.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (170.0 მლნ ლარი) 67.9%-ია, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 0.3%-ია.

გრანტების სახით მობილიზებულია 406.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის 101.6%-ია.

სხვა შემოსავლების სახით მობილიზებულია 909.4 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (805.0 მლნ ლარი) 113.0%-ია.

ცხრილი 2. ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები

დასახელება	გეგმა	ფაქტი	+/-	%
შემოსავლები	11,705,000.0	11,822,151.9	117,151.9	101.0
გადასახადები	10,500,000.0	10,506,316.2	6,316.2	100.1
საშემოსავლო გადასახადი	3,215,000.0	3,247,088.8	32,088.8	101.0
მოგების გადასახადი	740,000.0	736,624.4	-3,375.6	99.5
დამატებული ღირებულების გადასახადი	4,430,000.0	4,426,909.8	-3,090.2	99.9
აქციზი	1,440,000.0	1,465,726.6	25,726.6	101.8
იმპორტის გადასახადი	70,000.0	73,416.9	3,416.9	104.9
ქონების გადასახადი	435,000.0	441,160.3	6,160.3	101.4
სხვა გადასახადი	170,000.0	115,389.4	-54,610.6	67.9
გრანტები	400,000.0	406,416.7	6,416.7	101.6
სხვა შემოსავლები	805,000.0	909,419.0	104,419.0	113.0

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 205.7 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (220.0 მლნ ლარი) 93.5%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებიდან მობილიზებულ იქნა 104.0 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (100.0 მლნ ლარი) 104.0%-ია.

ვალდებულებების ზრდის ხარჯზე 2018 წელს მობილიზებულ იქნა 1 878.4 მლნ ლარი, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.6%-ს შეადგენს.

2018 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 2 699.0 მლნ ლარი;*
- *განათლება - 1 255.9.5 მლნ ლარი;*
- *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 141.6 მლნ ლარი;*
- *ტრანსპორტი - 1 242.1 მლნ ლარი;*
- *სოფლის მეურნეობა - 198.2 მლნ ლარი;*
- *ენერგეტიკა - 13.3 მლნ ლარი;*
- *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 350.3 მლნ ლარი;*
- *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 1 897.8 მლნ ლარი.*

- საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით, სახელმწიფოს მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაფინანსების მიზნით განხორციელდა „სახელმწიფო პენსიის შესახებ“ და „სახელმწიფო კომპენსაციისა და სახელმწიფო აკადემიური სტიპენდიის შესახებ“ საქართველოს კანონებით გათვალისწინებულ ბენეფიციართა უზრუნველყოფა სახელმწიფო პენსიებით და სახელმწიფო კომპენსაციებით. სულ საანგარიშო პერიოდში მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფის მიზნით გადარიცხულ იქნა 1 716.7 მლნ ლარი.

- მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარებების პროგრამის ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდა სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრირებული, სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის სოციალური დახმარებისა და ბავშვთა ინსტიტუციური დაწესებულებებიდან ბიოლოგიურ ოჯახებში დაბრუნებასთან დაკავშირებული რეინტეგრაციის შემწეობის გაცემა. ასევე, სოციალური პაკეტის დაფინანსება შშმ პირებისთვის, შშმ ბავშვებისთვის, მარჩენალდაკარგულებისთვის და სხვა მოწყვლადი კატეგორიებისათვის, ლტოლვილთა და დევნილთა შემწეობებით უზრუნველყოფა და შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ასევე, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების, საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნობრივი სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, მესამე და ყოველ მომდევნო ცოცხლადშობილი შვილის დაბადების გამო, ასევე, 2016 წლის 1 იანვრიდან დაბადებული ბენეფიციარებისათვის (პირველი, მეორე, მესამე და ყოველი მომდევნო შვილი), რომელთა ერთ-ერთ მშობელს აქვს მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივი ცხოვრების პირის სტატუსი ფულადი დახმარების გაცემა. მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარებების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიიმართა სულ 641.3 მლნ ლარი;

- „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერები იღებენ დანამატს პენსიის 20%-ის ოდენობით, ასევე სოციალური პაკეტის მიმღებები - დანამატს სოციალური პაკეტის 20%-ის ოდენობით. უზრუნველყოფილია დანამატები მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით). ანაზღაურებულია მაღალმთიან დასახლებებში არსებული აბონენტების მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურის 50%. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 46.4 მლნ ლარი;

- „მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის“ ფარგლებში უწყვეტად ხორციელდება მოსახლეობის, როგორც ამბულატორიული (გადაუდებელი და გეგმური), ასევე სტაციონარული (გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურება; გეგმური ქირურგია, მ.შ. კარდიოქირურგიისა და ონკოლოგიური დაავადებების ქირურგია; ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობა - ქიმიო/ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობა/საკეისრო კვეთა) სამედიცინო დახმარება ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით. სულ ამ მიზნით საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 756.5 მლნ ლარი;

- საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით განხორციელდა ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა. ქვეყნის მასშტაბით დაფინანსდა გულ-სისხლძარღვთა ქრონიკული დაავადებების, ფილტვის ქრონიკულ დაავადებათა, დიაბეტის სამკურნალო და ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებათა სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტების შესყიდვა (7.6 მლნ ლარი);

- საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით 2018 წლის ივნისში დაიწყო მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეთათვის ყოველთვიური სოციალური დახმარების (180 ლარი) გაცემა.
- იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გასაუმჯობესებლად საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (არსებულ უბნებში) შენობების, წყალმომარაგების სისტემის, საკანალიზაციო გამწმენდი ნაგებობის, სანიღვრე არხების, სასმელი წყლის შიდაკომუნიკაციური ქსელების, გზებისა და შიდა ქუჩების რეაბილიტაციაზე, ახალი საცხოვრებელი უბნის მშენებლობაზე, ასევე საცხოვრებელი სახლებისა და ბინების შექმნა/რეაბილიტაციაზე, ასევე დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, ახალი განსახლების ადგილებზე ინტეგრაციის ხელშეწყობისა და შემოსავლის შექმნის/გაუმჯობესებისათვის მიმართული იქნა 127.7 მლნ ლარი;
- ქვეყნის მასშტაბით არსებული 2.0 ათასზე მეტი საჯარო და 220 კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის დასაფინანსებლად მიიმართა 596.1 მლნ ლარი;
- უზრუნველყოფილი იქნა 1.2 ათასზე მეტი საჯარო სკოლის 70.4 ათასამდე მოსწავლის უფასო ტრანსპორტირება სკოლაში, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტში, სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლა და სკოლამდე მისასვლელი მანძილი შორია. ამ მიზნით მიიმართა 22.3 მლნ ლარი.
- საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე მიიმართა 101.3 მლნ ლარი, ხოლო ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს პროექტის ფარგლებში - 57.6 მლნ ლარი.
- სპორტის 49 სახეობაში დაფინანსდა 322 ადგილობრივი სპორტული შეჯიბრი, 467 სასწავლო - საწვრთნელი შეკრება, მონაწილეობა იქნა მიღებული 316 საერთაშორისო სპორტულ ასპარეზობაში. ქართველმა სპორტსმენებმა მოიპოვეს 850 მედალი, მათ შორის: 325 ოქრო, 251 ვერცხლი და 274 ბრინჯაო. მიღწეულ შედეგებთან დაკავშირებით ფულადი პრიზების გასაცემად საანგარიშო პერიოდში მიმართულ იქნა 19.5 მლნ ლარი. ამასთან, ქვეყნის მასშტაბით, სპორტის ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციისა და სპორტული ინფრასტრუქტურის განახლებაზე მიმართულ იქნა 10.8 მლნ ლარი;
- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად მიმართულ იქნა 36.9 მლნ ლარი, ხოლო მოსახლეობის ელექტროენერგიითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესების მიზნით - 5.1 მლნ ლარი;
- სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაციის, წყალსაცავების მშენებლობის, სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, მანქანა მექანიზმების, მოწყობილობების, დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების შექმნის, ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესების მიზნით მიიმართა 46.0 მლნ ლარი;
- შეღავათიანი აგროკრედიტის პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობდა მეწარმეთა უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით, პროექტში მონაწილე კომერციული ბანკების და საფინანსო ინსტიტუტების მიერ გაცემული სესხის საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსება, სულ გაცემული სესხების საპროცენტო განაკვეთების თანადაფინანსების თანხამ შეადგინა 60.2 მლნ ლარი;
- ეპიზოტიური კეთილსაიმედოობის მიღწევა/შენარჩუნების, სამომხმარებლო ბაზარზე უვნებელი ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების განთავსების, განსაკუთრებით საშიში მავნებლებისაგან სტრატეგიული სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაცვის და მოსავლის შენარჩუნების, ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური და იძულებითი ღონისძიებების განხორციელების, ლაბორატორიული კვლევების განხორციელების მიზნით მიიმართა 39.8 მლნ ლარი, მათ შორის აზიური ფაროსანას გავრცელების არეალის დადგენისა და შეწამვლითი ღონისძიებების ჩასატარებლად - 12.0 მლნ ლარი;

- საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებებზე, გზების მოვლა-შენახვაზე, ახალი მაგისტრალების, შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მშენებლობაზე დახარჯულ იქნა 1 204.3 მლნ ლარი;
- სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის დახარჯულ იქნა 274.9 მლნ ლარი,
- წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციისათვის მიმართული იქნა 195.2 მლნ ლარი;
- „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის კომპონენტის ფარგლებში სსიპ-აწარმოე საქართველოში მიერ გაფორმდა ხელშეკრულებები 101 ბენეფიციარ კომპანიასთან კრედიტისა და ლიზინგის საგნის პროცენტის თანადაფინანსებაზე (ინდუსტრიულ ნაწილში 65 ბენეფიციარ კომპანიასთან და სასტუმროს ინდუსტრიის ხელშეწყობის მიმართულებით 36 ბენეფიციარ კომპანიასთან). აღნიშნულ კომპანიებზე კომერციული ბანკების სესხების და სალიზინგო კომპანიების დამტკიცებული პროექტების მოცულობამ შეადგინა 134.7 მლნ ლარი, ხოლო კომპანიების მხრიდან განსახორციელებელი ჯამური ინვესტიციის მოცულობამ გადააჭარბა 215.2 მლნ ლარს;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართა 23.3 მლნ ლარზე მეტი;
- დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსებაზე მიიმართა 80.0 მლნ ლარი.

საქართველოს 2019 წლის ბიუჯეტის საპროგნოზო მაჩვენებლები

ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების მოცულობა 2019 წელს განისაზღვრა 12 705.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 28.3%-ს გაუტოლდა.

გადასახადების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 11 310.0 მლნ ლარით, ხოლო მისი წილი მშპ-ის მიმართ 25.2%-ს შეადგენს. მათ შორის:

- საშემოსავლო გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 3 400.0 მლნ ლარს.
- მოგების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 855.0 მლნ ლარს.
- დამატებული ღირებულების საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 5 024.0 მლნ ლარს.
- აქციზის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 1 287.0 მლნ ლარს.
- იმპორტის გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 75.0 მლნ ლარს.
- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს 462.0 მლნ ლარს.
- სხვა გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი 207.0 მლნ ლარს.

გრანტების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 460.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 0.9%-ს შეადგენს;

სხვა შემოსავლების საპროგნოზო მოცულობა განისაზღვრა 935.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს მიმართ 2.1%-ს შეადგენს;

არაფინანსური აქტივების კლებიდან მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 160.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.4%-ია.

ფინანსური აქტივების კლებით მისაღები თანხების მოცულობა განისაზღვრა 100.0 მლნ ლარით, რაც მშპ-ს 0.2%-ია.

ვალდებულებების ზრდის მოცულობა განისაზღვრა 2 206.0 მლნ ლარით, რაც მთლიანი შიდა პროდუქტის 4.9%-ია.

„საქართველოს 2019 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით 2019 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოსაყოფი ასიგნებები სხვადასხვა სფეროების მიხედვით შემდეგნაირად გადანაწილდა:

- *სოციალური სფერო - 3 042.6 მლნ ლარი,*
 - *განათლება - 1 373.0 მლნ ლარი;*
 - *ჯანმრთელობის დაცვა - 1 146.7 მლნ ლარი;*
 - *ტრანსპორტი - 1 303.7 მლნ ლარი;*
 - *სოფლის მეურნეობა - 286.0 მლნ ლარი;*
 - *ენერგეტიკა - 81.1 მლნ ლარი;*
 - *დასვენება, კულტურა, სპორტი, რელიგია - 311.7 მლნ ლარი;*
 - *თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება - 2 039.8 მლნ ლარი.*
-
- მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფისთვის გამოყოფილია 1 925.0 მლნ ლარი;
 - სხვადასხვა კატეგორიის ბენეფიციართა სოციალური დახმარებებისთვის გამოყოფილია 770.0 მლნ ლარი;
 - მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისათვის გათვალისწინებულია 1 044.6 მლნ ლარი, მათ შორის საყოველთაო ჯანდაცვისათვის - 754.0 მლნ ლარი.
 - 2019 წელს საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის დაგეგმილია 1 302.1 მლნ ლარის მიმართვა;
 - რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის, აგრეთვე წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაციისათვის და მყარი ნარჩენების მართვაზე მიიმართება 566.6 მლნ ლარი;
 - სხვადასხვა რეგიონებში ინფრასტრუქტურული პროექტების დაფინანსების მიზნით საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან მიიმართება 280.0 მლნ ლარი, ხოლო მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდისათვის გათვალისწინებულია - 20.0 მლნ ლარი.
 - მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობაზე მიმართული იქნება 52.9 მლნ ლარი;
 - სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარებისათვის მიიმართება 76.7 მლნ ლარი, შეღავათიანი აგროკრედიტების გაცემის მიზნით - 49.0 მლნ ლარი, მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარების მიზნით - 13.8 მლნ ლარი.
 - იძულებით გადაადგილებულ პირთა სახლების მშენებლობა-რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 80.0 მლნ ლარზე მეტი;
 - ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისათვის გათვალისწინებულია 51.9 მლნ ლარი;
 - ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დასაფინანსებლად მიიმართება 617.2 მლნ ლარი, საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფაზე - 22.5 მლნ ლარი, მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფაზე - 19.0 მლნ ლარი, „ჩემი პირველი კომპიუტერი“ პროგრამის დაფინანსებზე - 27.9 მლნ ლარი;
 - საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, კულტურასა და სპორტის ინფრასტრუქტურის განვითარებაზე მიიმართება 208.0 მლნ ლარი, ხოლო ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს პროექტის ფარგლებში - 18.1 მლნ ლარზე მეტი;

- საქართველოს ენერგოსისტემის გასაუმჯობესებლად გამოყოფილია 111.9 მლნ ლარი, ხოლო მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესებაზე - 43.8 მლნ ლარი;
- სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე მიიმართება 20.0 მლნ ლარი.;
- დაგროვებითი საპენსიო სქემის თანადაფინანსებაზე მიმართული იქნება 90.0 მლნ ლარი.

2019 წლის 8 თვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსულობების შესრულება

მლნ ლარი

	2019 წლის გეგმა	2019 წლის 8 თვის ფაქტი	შესრულება %
შემოსავლები	12,578.0	8,405.5	66.8 %
გადასახადები	11,280.0	7,498.8	66.5%
გრანტები	448.0	291.4	65.0 %
სხვა შემოსავლები	850.0	615.3	72.4 %

- **გადასახადების სახით** მობილიზებულია 7 498.8 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (11 280.0 მლნ ლარი) 66.5%-ია.
- **გრანტების სახით** მობილიზებულია 291.4 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (448.0 მლნ ლარი) 65.0%-ია.
- **სხვა შემოსავლების სახით** მობილიზებულია 615.3 მლნ ლარი, რაც წლიური საპროგნოზო მაჩვენებლის (850.0 მლნ ლარი) 72.4%-ია.
- **არაფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 105.1 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (150.0 მლნ ლარი) 70.1%-ია.
- **ფინანსური აქტივების** კლებიდან მობილიზებულ იქნა 59.2 მლნ ლარი, რაც საპროგნოზო მაჩვენებლის (110.0 მლნ ლარი) 53.9%-ია.
- **ვალდებულებების ზრდიდან** მობილიზებული იქნა 763.4 მლნ ლარი, მათ შორის 321.5 მლნ ლარი საშინაო წყაროებიდან, 335.4 მლნ ლარი - საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებიდან და სხვა სახელმწიფოების მთავრობებისგან მიღებული საინვესტიციო შეღავათიანი კრედიტები, 106.6 მლნ ლარი - ბიუჯეტის მხარდამჭერი კრედიტები.

საქართველოს 2020-2023 წლების შემოსულობების პროგნოზი

საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო შემოსულობების პროგნოზული გათვლებისას, გათვალისწინებულ იქნა ფისკალურ სფეროში გასატარებელი ღონისძიებებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი ცვლილებები და მის მიერ გამოწვეული შესაძლო შედეგები. პროგნოზული გათვლებით, 2019 წლისთვის ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლის წილი მშპ-სთან 28.3%-ის, ხოლო გადასახადების წილი 25.2%-ის დონეზე იქნება. 2020-2023 წლების ბიუჯეტის შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებელი მშპ-ს მიმართ საშუალოდ 27.5%, ხოლო საგადასახადო შემოსავლების წილი საშუალოდ 24.9%-ის დონეზეა ნაგარაუდები.

2020 წელს ნაერთი ბიუჯეტის სხვა შემოსავლების წილი მთლიანი შიდა პროდუქტის მიმართ სავარაუდოდ 2.0%-ს გაუტოლდება, ხოლო არაფინანსური და ფინანსური აქტივების რეალიზაციიდან მისაღები თანხების მოცულობა მშპ-თან მიმართებაში შესაბამისად 0.4 და 0.2 პროცენტი იქნება.

ბიუჯეტის ძირითადი მაჩვენებლები

(ათასი ლარი)

დასახელება	2018 წლის ფაქტი			2019 წლის პროგნოზი			2020 წლის პროგნოზი			2021 წლის პროგნოზი			2022 წლის პროგნოზი			2023 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპუბლის და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები
შემოსავლები	11,822.2	10,595.6	2,478.6	12,705.4	10,610.4	2,710.8	13,355.0	11,075.0	2,790.0	14,561.0	12,371.0	2,590.0	15,779.0	13,419.0	2,810.0	17,102.0	14,602.0	2,950.0
გადასახადები	10,506.4	9,696.0	810.4	11,310.0	9,645.0	1,665.0	12,130.0	10,320.0	1,810.0	13,112.0	11,272.0	1,840.0	14,230.0	12,270.0	1,960.0	15,447.0	13,397.0	2,050.0
გრანტები	405.9	404.0	1,248.8	460.4	460.4	615.8	240.0	240.0	510.0	303.0	353.0	350.0	308.0	358.0	400.0	309.0	309.0	450.0
სხვა შემოსავლები	909.9	495.6	419.4	935.0	505.0	430.0	985.0	515.0	470.0	1,146.0	746.0	400.0	1,241.0	791.0	450.0	1,346.0	896.0	450.0
ხარჯები	9,492.8	8,933.5	1,307.3	10,431.7	9,003.2	1,459.1	11,275.4	9,795.4	1,530.0	12,251.8	10,664.6	1,617.2	13,260.7	11,573.6	1,727.1	14,428.3	12,635.1	1,833.2
შრომის ანაზღაურება	1,684.8	1,407.6	277.2	1,785.0	1,474.0	311.0	1,872.0	1,567.0	305.0	1,991.9	1,671.6	320.3	2,091.4	1,755.2	336.3	2,258.8	1,895.6	363.2
საქონელი და მომსახურება	1,583.7	1,288.2	295.5	1,600.0	1,260.0	340.0	1,702.4	1,337.4	365.0	1,787.5	1,404.3	383.3	1,876.9	1,474.5	402.4	1,970.7	1,548.2	422.5
პროცენტი	520.6	513.0	12.6	639.0	624.0	15.0	730.0	720.0	10.0	779.0	769.0	10.0	840.0	830.0	10.0	944.0	934.0	10.0
სუბსიდიები	849.6	419.7	429.9	935.1	445.1	490.0	1,032.4	517.4	515.0	1,088.3	543.3	545.0	1,142.7	570.4	572.3	1,199.8	599.0	600.9
გრანტები	66.0	804.0	5.0	127.6	143.2	15.0	128.5	163.5	15.0	136.0	151.0	15.0	143.0	158.0	25.0	155.0	170.0	25.0
სოციალური უზრუნველყოფა	3,731.5	3,501.3	230.2	4,140.0	3,906.9	233.1	4,578.0	4,323.0	255.0	5,095.4	4,820.0	275.4	5,503.1	5,205.6	297.4	5,943.3	5,622.1	321.2
სხვა ხარჯები	1,056.6	999.7	56.9	1,205.0	1,150.0	55.0	1,232.1	1,167.1	65.0	1,373.7	1,305.5	68.3	1,663.6	1,579.9	83.7	1,956.7	1,866.3	90.4
საოპერაციო საღი	2,329.4	1,662.1	1,171.3	2,273.7	1,607.2	1,251.7	2,079.6	1,279.6	1,260.0	2,309.2	1,706.4	972.9	2,518.3	1,845.4	1,082.9	2,673.7	1,966.9	1,116.8
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	2,654.2	2,422.9	735.3	3,320.2	3,000.4	905.0	3,347.6	2,997.6	810.0	3,500.0	2,850.0	1,020.0	3,826.3	3,116.3	1,120.0	4,055.0	3,300.0	1,165.0
ზრდა	2,859.9	2,523.9	840.0	3,480.2	3,080.4	985.0	3,547.6	3,117.6	890.0	3,700.0	2,970.0	1,100.0	4,043.3	3,253.3	1,200.0	4,290.0	3,450.0	1,250.0
კლება	205.7	101.0	104.7	160.0	80.0	80.0	200.0	120.0	80.0	200.0	120.0	80.0	217.0	137.0	80.0	235.0	150.0	85.0
მთლიანი საღი	-324.8	-760.8	436.0	-1,046.5	-1,393.2	346.7	-1,268.0	-1,718.0	450.0	-1,190.8	-1,143.6	-47.2	-1,308.0	-1,270.9	-37.1	-1,381.3	-1,333.1	-48.2
ფინანსური აქტივების ცვლილება	789.6	365.5	443.0	192.6	-144.1	356.7	464.3	39.3	575.0	504.2	541.4	-12.2	643.0	670.1	-2.1	408.7	446.9	-13.2
ზრდა	893.6	484.6	444.2	576.1	259.4	356.7	752.2	342.2	575.0	636.4	636.4	40.0	765.1	765.1	40.0	541.9	541.9	40.0
კლება	104.0	119.1	1.2	383.5	403.5	0.0	287.9	302.9	0.0	132.2	95.0	52.2	122.1	95.0	42.1	133.2	95.0	53.2

დასახელება	2018 წლის ფაქტი			2019 წლის პროგნოზი			2020 წლის პროგნოზი			2021 წლის პროგნოზი			2022 წლის პროგნოზი			2023 წლის პროგნოზი		
	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები	ნაერთი ბიუჯეტი	სახელმწიფო ბიუჯეტი	არესპ-ების და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტები
ვალდებულების ცვლილება	1,114.4	1,126.3	7.0	1,239.1	1,249.1	10.0	1,732.3	1,757.3	125.0	1,695.0	1,685.0	35.0	1,951.0	1,941.0	35.0	1,790.0	1,780.0	35.0
ზრდა	1,878.4	1,877.6	34.3	2,216.1	2,216.1	40.0	2,755.0	2,755.0	165.0	3,810.0	3,800.0	50.0	2,916.0	2,906.0	50.0	2,810.0	2,800.0	50.0
საგარეო	1,455.3	1,455.3		1,316.1	1,316.1		1,855.0	1,855.0		2,900.0	2,900.0		2,006.0	2,006.0		2,200.0	2,200.0	
საშინაო	423.1	422.3	34.3	900.0	900.0	40.0	900.0	900.0	165.0	910.0	900.0	50.0	910.0	900.0	50.0	610.0	600.0	50.0
კლება	764.0	751.3	27.3	977.0	967.0	30.0	1,022.7	997.7	40.0	2,115.0	2,115.0	15.0	965.0	965.0	15.0	1,020.0	1,020.0	15.0
საგარეო	716.2	716.2		927.0	927.0		953.7	953.7		2,070.0	2,070.0		920.0	920.0		975.0	975.0	
საშინაო	47.8	35.1	27.3	50.0	40.0	30.0	69.0	44.0	40.0	45.0	45.0	15.0	45.0	45.0	15.0	45.0	45.0	15.0
ბალანსი	0.00	0.00	0.00	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით დადგენილი ზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით:

ა) 2020 წელს სახელმწიფოს ერთიანი ბიუჯეტის უარყოფითი მთლიანი სალდო განისაზღვრება 1 320.9 მლნ ლარით, რაც პროგნოზირებული მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 2.7%-ს შეადგენს (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 3%);

ბ) 2020 წლის ბოლოსთვის საქართველოს მთავრობის ვალის ზღვრული მოცულობა განისაზღვრება მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ-ის) 45%-ით (დადგენილი ზღვარი – მშპ-ის 60%).

თავი III

მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების და რიცხოვნობის ზღვრული მოცულობები, მათ მიერ დაგეგმილი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობები	2020 წელი	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1,115.0	64,736.0	73,447.8	76,582.0	79,910.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	60.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
საქართველოს ბიზნესომბუდსმენის აპარატი	13.0	700.0	700.0	700.0	700.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	227.0	16,500.0	16,500.0	16,500.0	16,500.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	351.0	16,455.0	16,949.0	17,458.0	17,981.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	531.0	72,569.7	73,721.0	32,408.8	32,958.8
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	73.0	4,150.0	4,150.0	4,150.0	4,150.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	225.0	12,000.0	12,500.0	13,000.0	14,000.0
საერთო სასამართლოები	1,865.0	83,000.0	95,000.0	100,000.0	100,000.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	93.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	30.0	890.0	890.0	890.0	890.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	27.0	680.0	680.0	680.0	680.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	31.0	790.0	790.0	790.0	790.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	24.0	760.0	760.0	760.0	760.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	31.0	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	31.0	640.0	640.0	640.0	640.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	25.0	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	30.0	880.0	880.0	880.0	880.0

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობები	2020 წელი	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	29.0	660.0	660.0	660.0	660.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	3,850.0	137,500.0	140,000.0	140,000.0	140,000.0
სსიპ - საპენსიო სააგენტო	75.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	46.0	2,950.0	2,950.0	2,950.0	2,950.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	5,168.0	93,000.0	93,000.0	93,000.0	93,000.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	758.0	287,500.0	341,900.0	302,300.0	303,315.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	339.0	948,230.0	1,011,700.0	1,188,700.0	1,044,700.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	5,072.0	203,000.0	217,565.0	222,965.0	227,930.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,667.0	4,347,000.0	4,790,000.0	5,102,400.0	5,452,392.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	784.0	159,000.0	164,000.0	169,000.0	174,000.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	40,646.0	845,000.0	920,000.0	1,020,000.0	1,120,000.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	30,418.0	770,000.0	810,000.0	810,000.0	810,000.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	3,464.0	314,380.0	378,210.0	374,994.0	390,855.0
საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	8,215.0	1,636,000.0	2,264,857.0	3,099,713.0	3,630,876.0
საქართველოს პროკურატურა	860.0	37,300.0	37,830.0	37,830.0	37,830.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	0.0	13,500.0	14,000.0	15,000.0	15,000.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	36.0	1,600.0	1,600.0	1,600.0	1,600.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	211.0	6,600.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	143.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	31.0	2,110.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	7.0	260.0	260.0	260.0	260.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	3,634.0	58,500.0	59,500.0	60,000.0	60,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	123.0	8,000.0	8,500.0	7,500.0	8,000.0
სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	0.0	62,800.0	67,940.0	73,820.0	80,200.0
სსიპ - კონკურენციის სააგენტო	43.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	85.0	2,460.0	2,460.0	2,460.0	2,460.0
საქართველოს საპატრიარქო	0.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	0.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0

დასახელება	მომუშავეთა რიცხოვნობები	2020 წელი	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	214.0	10,230.0	11,000.0	12,000.0	13,000.0
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	167.0	4,050.0	4,050.0	4,050.0	4,050.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	51.0	1,180.0	1,180.0	1,180.0	1,180.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	22.0	5,330.0	5,330.0	5,330.0	5,330.0
სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	125.0	8,000.0	9,000.0	10,000.0	11,000.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	14.0	500.0	500.0	500.0	500.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	10.0	500.0	500.0	500.0	500.0
სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო	48.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	46.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0

საქართველოს სამინისტროების და ზოგიერთი მხარჯავი დაწესებულების ძირითადი მიმართულებები 2020-2023 წლებისათვის

საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები

საკანონმდებლო საქმიანობა

საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება;

ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;

კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კონტროლი და სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;

ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზება;

კონსტიტუციური პრინციპების შესაბამისად, ქვეყნის სრული პოლიტიკური სისტემის სტაბილურობა, ქვეყნის მართვა-გამგეობაში პოლიტიკური ძალების ფართოდ წარმოდგენა;

მოქალაქეთა მდგომარეობის გაუმჯობესების, ქვეყნის მდგრადი განვითარების და ცხოვრების ხარისხის ამაღლების ხელშეწყობა;

საპარლამენტო საქმიანობის ღიაობა, ინფორმაციის გამჭვირვალობა და ხელმისაწვდომობა;

მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა, ანგარიშვალდებულება;

თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

საჯარო ინფორმაციის მიწოდების უზრუნველყოფა.

საბიბლიოთეკო საქმიანობა

საბიბლიოთეკო ფონდების ორგანიზება, სისტემატური შევსება, დაცვა და მათი საყოველთაო ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემთა ბაზების შექმნა და საზღვარგარეთის საბიბლიოთეკო ფონდების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ორგანიზება ბიბლიოთეკათმცოდნეობის, წიგნთმცოდნეობის და ბიბლიოგრაფიის დარგებში;

საერთაშორისო საბიბლიოთეკო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საბიბლიოთეკო დარგში ინოვაციური პროცესების მართვის ხელშეწყობა;

საბიბლიოთეკო კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;

საქართველოს ეროვნული ელექტრონული ბიბლიოთეკისა და ციფრული მემკვიდრეობის არქივის შექმნა;

ინტერნეტის გამოყენება საბიბლიოთეკო პროცესებსა და მკითხველთა მომსახურებაში;

ეროვნული ბიბლიოთეკის ოფიციალური ვებ-გვერდის სრულყოფა და მხარდაჭერა;

ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება

ქვეყანაში ჰერალდიკური ნიშნებისა და სიმბოლოების მოწესრიგება და დამკვიდრება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სახელმწიფო ცერემონიების, ოფიციალური ღონისძიებების და სამხედრო აღლუმების ჩატარებისას საჭირო სახელმწიფო სიმბოლოების და სხვა ჰერალდიკური ნიშნების, აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებათა ჰერალდიკური ნიშნების, საქართველოს სახელმწიფო სამხედრო და სპეციალურ უწყებათა სპეციალური ფორმის ტანსაცმლის (უნიფორმების) და ემბლემების შექმნასა და გამოყენების წესების დადგენაში მონაწილეობა, სათანადო რეკომენდაციებისა და დასკვნების გაცემა;

საქართველოს ტერიტორიული ჰერალდიკის სისტემური განვითარების უზრუნველყოფა;

ჰერალდიკის საკითხებზე სამოქალაქო განათლების გავრცელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში სახელმწიფო სიმბოლიკის და მისი მნიშვნელობის პოპულარიზაცია;

ჰერალდიკის საკითხებზე ისტორიული მასალების (წყაროების) მოძიება (საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ) და ანალიზი;

სახელმწიფო სიმბოლოებისა და განმასხვავებელი ნიშნების ნიმუშების ჰერალდიკური ექსპერტიზის, აგრეთვე მათი შექმნისა და გამოყენების შესახებ დასკვნების მომზადება.

საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება

პარლამენტის კანონშემოქმედებით პროცესში, კონტროლის განხორციელებასა და პოლიტიკის აღსრულებაში დახმარების გაწევა;

საპარლამენტო სუბიექტებისა და პარლამენტის აპარატის მიმართვებზე/შეკითხვებზე პასუხებისა და მათთან დაკავშირებული საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება;

პროაქტიული საქმიანობის განხორციელება;

პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნა;

ინტეგრირებული, ინტერდისციპლინური კვლევის წარმოება და განხილვის პროცესში მყოფ საკითხებზე პოლიტიკის კვლევის დოკუმენტის შექმნა, მიმდინარე აქტუალურ თემებზე, რომლებიც შეეხება საჯარო პოლიტიკის საკითხებს, ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადება.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების, შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის განხორციელება და კოორდინირება, ჩართულობის სახელმწიფო სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელება, სამშვიდობო ინიციატივის „ნაბიჯი უკეთესი მომავლისკენ“ განხორციელების კოორდინირება, ჩართულობის სახელმწიფო უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის ხელმძღვანელობა და სააკორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, გამყოფი ხაზების გასწვრივ ვაჭრობის წახალისება, საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე რეგისტრაციის და სამეწარმეო საქმიანობაში ჩართვის ახალი სტატუს-ნეიტრალური მექანიზმების გამოყენებით, გაყოფილ საზოგადოებებს შორის ეკონომიკური კავშირების ხელშეწყობა, მათ შორის სპეციალური დამოუკიდებელი ფონდის საშუალებით. გამყოფი ხაზების გასწვრივ მომსახურების და ინფრასტრუქტურის განვითარების, ახალი სერვისების დანერგვის და ამოქმედების ხელშეწყობა. ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გარემოს დაცვის ხელშეწყობა; ტერიტორიების მოსახლეობისათვის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მასალის და ტექნიკის, მცენარეთა მოვლის საშუალებების მიწოდების და სხვადასხვა პარაზიტებთან/მწერებთან ბრძოლაში დახმარების ხელშეწყობა. სააკორდინაციო მექანიზმის ფუნქციონირების ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობის საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე განათლების ყველა საფეხურისადმი წვდომის გამარტივების, განათლების სისტემაში ჩართვის ახალი სტატუს-ნეიტრალური მექანიზმის შექმნის ხელშეწყობა. საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში და საქართველოში მოქმედ საერთაშორისო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ჩარიცხვის გამარტივების და ახალი შესაძლებლობების შექმნის, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მიღებული განათლების აღიარების გამარტივების, პროფესიულ განათლებაში ჩართვის ხელშეწყობის, აფხაზური ენის დაცვის და განვითარების ხელშეწყობა; ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მშობლიურ ენაზე განათლების მიღებისა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები პირების სახელმწიფო პროგრამებისა და სერვისებისადმი წვდომის გამარტივება და გაუმჯობესება, ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამებში მონაწილეობის

შესაძლებლობების გაზრდა, ოკუპირებული ტერიტორიებისთვის სხვადასხვა მედიკამენტებისა და სამედიცინო ტექნიკის მიწოდება. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან, მათ შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმებიდან და საქართველო-ევროკავშირის შორის უვიზო მიმოსვლიდან გამომდინარე ყველა სარგებლისა და შესაძლებლობის შეთავაზება/გაზიარება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობისათვის, ცნობიერების ამაღლება ევროინტეგრაციის საკითხებზე. ოკუპირებული ტერიტორიების მოსახლეობისათვის საქართველოს მოქალაქის პასპორტის ხელმისაწვდომობის და სამოქალაქო აქტების გაცემის გამარტივების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჩართულობის და საქმიანობის ხელშეწყობა; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და დონორებთან ურთიერთობის კოორდინაცია; საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების ორგანიზება; ქენევის დისკუსიების მეორე სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელობა; გალში და ერგნეთში გამართული ინცინდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის (IPRM) შეხვედრებში მონაწილეობა. საქართველოში და საზღვარგარეთ გამართულ ღონისძიებებში, საერთაშორისო ფორუმებში და ფორმატებში მონაწილეობა, პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა; შერიგებისა და ჩართულობის პოლიტიკის საერთაშორისო მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ფინანსური დახმარების მობილიზება;

გამყოფ ხაზებთან მცხოვრები მოსახლეობის დახმარების სახელმწიფო კომისიის თანა-თავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის დახმარების უწყებათაშორისი კომისიის თანა-თავმჯდომარეობა; გამყოფი ხაზის სიახლოვეს მდებარე რეგიონების განვითარების ხელშეწყობა; გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის დახმარება, მათი ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფა; ჯანდაცვის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; სტუდენტებისთვის და მოსწავლეებისთვის განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; მოსახლეობის საჯარო სერვისებთან ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა; დაზარალებულ სოფლებში ინფრასტრუქტურული ღონისძიებების განხორციელება; მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა;

„სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიისა და 2015 - 2020 წწ. სამოქმედო გეგმის“ განხორციელების კოორდინირება; სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის ეფექტურად განხორციელების მიზნით შექმნილი უწყებათაშორისი კომისიის საქმიანობის კოორდინირება; კომისიის ფარგლებში არსებული თემატური ჯგუფების მუშაობის წარმართვა;

„სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიისა და 2015-2020 წწ. სამოქმედო გეგმის“ შუალედური შეფასების მომზადება და წარდგენა;

სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობის პროცესში აქტიური კომუნიკაცია/თანამშრომლობა როგორც ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებთან, ისე ეთნიკურ უმრავლესობასთან;

სახელმწიფო ენის ცოდნის გაუმჯობესება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებში და ამ მიზნით სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამების განხორციელებაში ხელშეწყობა;

ეთნიკური უმცირესობების მედიასა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება და არაქართულენოვანი ბეჭდვითი მედიის ხელშეწყობა;

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის და პოპულარიზაციის, კულტურული მრავალფეროვნების წახალისების და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა. კონკრეტული კულტურულ-საგანმანათლებლო და ინტერკულტურული პროექტების, პროგრამებისა და ღონისძიებების ხელშეწყობა/განხორციელება;

ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ რეგიონებში სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამებსა და სერვისებზე საინფორმაციო/ცნობიერების ამაღლების კამპანიის გამართვა;

რეპატრიანტის სტატუსის მქონე, ყოფილი სსრკ-ის მიერ XX საუკუნის 40-იან წლებში საქართველოს სსრ-იდან იძულებით გადასახლებულ პირთა ფაქტობრივი რეპატრიაციის შემდგომ მიმდინარე პროცესების რეგულირება.

კონფლიქტით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის დიალოგის, შერიგებისა და ნდობის აღდგენის მიზნით, საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული ორმხრივი პროექტებისა და ინიციატივების განხორციელების ხელშეწყობა; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და დონორებთან ურთიერთობების კოორდინაცია, ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მათი ჩართულობისა და საქმიანობის ხელშეწყობა; საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან შეხვედრების ორგანიზება,

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების უზრუნველყოფის მიზნით კონფლიქტის შედეგად წარმოქმნილ არასწორ/უარყოფით სტერეოტიპებთან და პროპაგანდასთან გამკლავების, მავთულხლართებისა თუ სხვა ბარიერების, ასევე ხელოვნური დაშორიშორების შედეგად ადამიანთა შორის ჩამოყალიბებული გაუცხოების აღმოფხვრა, გამყოფი ხაზის ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობის საერთო ინტერესების გარშემო გაერთიანება;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულირიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

ეთნიკური უმცირესობის მიმართ ეფექტური სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, ეთნიკური უმცირესობის უფლებების დაცვის ხელშეწყობა და საზოგადოებაში მათი სრულფასოვანი ინტეგრაცია. მედიასა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება. „ეროვნულ უმცირესობათა დაცვის შესახებ“ ჩარჩო კონვენციით საქართველოს მიერ აღებული ვალდებულების შესრულების ხელშეწყობა. სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიითა და 2015-2020 წწ. სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული არაქართულენოვანი მედია საშუალებების, კერძოდ სომხურენოვანი გაზეთის შპს „ვრასტანის“ და აზერბაიჯანულენოვანი გაზეთის შპს „გურჯისტანის“ მხარდაჭერა;

1990-იანი წლებისა და 2008 წლის შეიარაღებულ კონფლიქტებთან დაკავშირებით გაუჩინარებული ადამიანების ადგილსამყოფლის დადგენის მიზნით, წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტის ეგიდით ჩამოყალიბებულ საკოორდინაციო მექანიზმში ჩართულობა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკასა და დანარჩენ საქართველოში არსებული სამარხებიდან ექსპუმირებული ნეშტების ამოცნობის პროცესის ხელშეწყობა და გადმოსვენების ღონისძიებების ორგანიზება;

უზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა მოძიების პროგრამის ფარგლებში დაკარგულ პირთა ადგილსამყოფელზე ინფორმაციის შეგროვება. დაკარგული პირების გარდაცვალების დადასტურების შემთხვევაში პოტენციური სამარხების მდებარეობის განსაზღვრა, სამარხების გახსნის დაგეგმვა, ნემტების ექსპუმირება და იდენტიფიცირება;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონში ოჯახების დაბრუნების პროცესის ხელშეწყობა, ნებაყოფლობით დაბრუნებული მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საოჯახო მეურნეობების განვითარების მიზნით მატერიალური დახმარების გაცემა;

კონფლიქტით დაზარალებული მოსახლეობის მხარდაჭერაზე ორიენტირებული ა(ა)იპ „მშვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის“ ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

მაკროეკონომიკური პროგნოზირების მეთოდოლოგიის დახვეწა; საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზების მომზადება და სცენარების შედგენა; მაჩვენებლების არეალის გაფართოება და მაკროეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტურად დაგეგმვა; საერთო წონასწორობის დინამიკური სტოქსტური მოდელის (DSGE) დანერგვა პოლიტიკის ანალიზისათვის; საშუალოვადიანი ფისკალური პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი რეკომენდაციების მომზადება.

სოციალურ-ეკონომიკური გადაწყვეტილებების შეფასებასა და სტრატეგიების შემუშავებაში მონაწილეობა მაკროეკონომიკური პროგნოზირების კუთხით; ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების ტენდენციების შესახებ ანალიტიკური ინფორმაციის მომზადება.

ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება, სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მობილიზებისა და ეფექტურად განაწილების მიზნით.

სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მიღწევის მიზნით, საერთაშორისოდ აღიარებული საუკეთესო გამოცდილების შესაბამისად.

საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების შესრულება.

გადამუშავებული პროგრამული ბიუჯეტის მეთოდოლოგიის შესაბამისად მხარჯავი დაწესებულებების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების მიერ პროგრამული ბიუჯეტის განახლებული ფორმატით მომზადების კოორდინაცია; საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით.

ფისკალური რისკების შეფასების და ანალიზის სისტემის დანერგვა, ბიუჯეტის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების იდენტიფიცირება, იდენტიფიცირებული ფისკალური რისკების შემცირების და

მართვის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება, ფისკალური რისკების შესახებ ანალიტიკური დოკუმენტის მომზადება და საჯაროობის უზრუნველყოფა.

საგადასახადო კანონმდებლობის შემდგომი სრულყოფა და შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების შემუშავება; ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზება; პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან „შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ“ შეთანხმების გაფორმება, ხოლო პრიორიტეტულ სახელმწიფოებთან არსებული შეთანხმების განახლება.

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის სრულყოფა, შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება.

სათანადო ფინანსური რესურსის მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტური თანამშრომლობის შენარჩუნება საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამების და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად.

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად მთავრობის ვალის მდგრადობის შენარჩუნება, როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდში.

მთავრობის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შემდგომი განვითარების ხელშეწყობის მიზნით, სხვადასხვა ინსტრუმენტების გამოყენება.

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული საკითხების შესრულების კოორდინაცია

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი.

ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის გაუმჯობესების მიზნით სტრატეგიის დამუშავების კოორდინაცია და საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობის კოორდინაცია.

დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება და IPSAS სტანდარტებთან სრული შესაბამისობის მიღწევა.

სახელმწიფო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) შემუშავება.

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

მომსახურების პოტენციალის გაძლიერების და გადამხდელთა კმაყოფილების ხარისხის ამაღლების მიზნით, მომსახურების ოფისების თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობა, მოძრავი სერვის-ცენტრების პროექტის გაფართოება, ახალი ელექტრონული სერვისების ინიცირება, საჭიროებისამებრ არსებული ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება რაც კიდევ უფრო კომფორტულს გახდის მომსახურების პროცესს გადამხდელისათვის.

გადამხდელთა მაღალი საგადასახადო კულტურის ჩამოყალიბების მიზნით, საგადასახადო სფეროში სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება;

აუდიტის პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვა, რაც საშუალებას მოგვცემს გამარტივდეს ელექტრონული კონტროლი შემოწმების პროცედურებზე და წარმართოს უფრო ეფექტიანად. აუდიტორთა რიცხოვნობის გაზრდა და კვალიფიკაციის ამაღლება.

საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფა და ერთიანი მეთოდოლოგიის შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს გადასახადის გადამხდელთა ნებაყოფლობითი გადახდევინების მაჩვენებლის გაზრდას და საგადასახადო ადმინისტრირების პროცესის გამარტივებას.

დროული დეკლარირებისთვის უზრუნველსაყოფად საჭირო პროცედურების ჩამოყალიბება, რაც ხელს შეუწყობს დეკლარირების /გაანგარიშებების დროულ და სრულ წარმოდგენას.

არსებული პროგრამული მოდულების დახვეწა და ახალი პროგრამული მოდულების შექმნის ინიცირება, რომლებიც ხელს შეუწყობს საბაჟო კონტროლის ეფექტურობის ამაღლებას და პროცედურების გამარტივებას.

რისკზე დაფუძნებული მიდგომა, უზრუნველყოფს საგადასახადო და სახელმწიფო საზღვრის კვეთის შედეგად წარმოშობილი ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებულ კანონშესაბამისობას.

კინოლოგიური მომსახურებით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება;

საზღვრის კვეთასთან დაკავშირებული აკრძალვებისა და შეზღუდვების ეფექტური მართვის მიზნით, ფიტოსანიტარული და ვეტერინარული კონტროლის ევროსტანდარტების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

საბაჟო-გამშვები პუნქტების და გაფორმების ეკონომიკური ზონების შეუფერხებელი ფუნქციონირების მიზნით შესაბამისი კაპიტალური და მიმდინარე სამშენებლო-სარემონტო და სამონტაჟო სამუშაოების წარმოება.

საქართველოს ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზების პროცესში მონაწილეობის მიღება, ასოცირების დღის წესრიგით და მთავრობის სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულება.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება.

საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა.

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთის მიზნით, ასევე პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით;

ფინანსური დანაშაულის გამოძიების საერთაშორისო ქსელის პროექტებში მონაწილეობა;

ინტელექტუალური საკითხების უფლების ეკონომიკური დანაშაულის დონეზე განხილვისათვის თანამშრომლობა აღმოსავლეთის ქვეყნების პარტნიორობის ფარგლებში;

თაღლითობის აღმოჩენა - გამოვლენის, ასევე კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის მეთოდებზე ევროპული სამსახურების ორგანიზებით დაგეგმილ კონფერენციებსა და სემინარებზე მონაწილეობის მიღება.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

სახელმწიფო ფინანსების მართვის (ელექტრონული) სისტემის (PFMS) და სხვა საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მდგრადობის, უსაფრთხოების და საიმედო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, მ.შ.:

- ✓ ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება
- ✓ სახელმწიფო ხაზინის მომსახურების ელექტრონული სისტემის მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება.
- ✓ სახელმწიფო ვალის და საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემის დანერგვა ფინანსთა სამინისტროში.
- ✓ ადამიანური რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

უძრავ-მოძრავი ქონების გაყიდვის ელექტრონული აუქციონის სისტემის მოდერნიზება და ფუნქციონალური განახლება;

საქმისწარმოების ავტომატიზებული სისტემის მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

ბუნებრივი რესურსების მართვის სისტემის მოდერნიზება, ფუნქციონალური განახლება, დანერგვა და მხარდაჭერა;
ვებგვერდების და სხვა საინფორმაციო სისტემების შემუშავება, დანერგვა და მხარდაჭერა;

საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის განვითარება, ბიზნეს-უწყვეტობის უზრუნველყოფა და ტექნიკური მხარდაჭერა.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის განხორციელების ხელშეწყობისა და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელების გზით, ასევე, პროფესიულ განვითარებაზე მიმართული პროგრამების ორგანიზების საშუალებით.

ფინანსთა სამინისტროს სისტემის, ასევე, სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა ახალი კადრების შერჩევაში პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირების პროცესების ორგანიზების გზით.

ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ დანერგვასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზების საშუალებით.

კერძო სექტორის განვითარების, ასევე, საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება.

პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით, საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა

აუდიტისადმი დაქვემდებარებული სუბიექტების ფინანსური ანგარიშგების სანდოობის ამაღლებისათვის აუდიტის ზედამხედველობის ეფექტიანი სისტემის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს აუდიტორული მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან, აუდიტორების პროფესიული განათლების საერთაშორისო სტანდარტებთან, ეთიკის ნორმებთან და ევროკავშირის სათანადო დირექტივასთან შესაბამისობას.

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგებების პორტალის შექმნა „გარკვეული კატეგორიის საწარმოების წლიური ფინანსური ანგარიშგების, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და დაკავშირებული ანგარიშგებების შესახებ“ 2013 წლის 26 ივნისის ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2013/34/EU დირექტივასთან დაახლოების (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და მმართველობითი ინფორმაციის სანდოობის ამაღლება სწორი ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღების) მიზნით.

მიქცეული ქონების ეფექტური განკარგვა

სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული და პრივატიზებული ქონების მიღებიდან რეალიზაციამდე არსებული პროცესების ეფექტურად მართვა;

მომრავი ქონების განკარგვის გამჭირვალე, კონკურენტული და გამარტივებული პროცესების უზრუნველყოფა;

სასაწყობე ტერიტორიის მოდერნიზაცია ქონების განთავსებისა და სათანადო დონეზე დაცულობის მიზნით;

მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების, ვებ-გვერდ eAuction.ge-ს მომხმარებელთათვის სერვისების მიწოდებისა და ქონების განკარგვის პროცედურების გამარტივების მიზნით, ვებგვერდის მოდერნიზაციის კუთხით სხვადასხვა ქმედების განხორციელება, ახალი სერვისების დამატება. მოსახლეობაში არსებული სერვისების შესახებ ცნობადობის ამაღლება.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობისათვის ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის დაგეგმვის პროცესის წარმართვა, ანალიზი, პოლიტიკის კოორდინაცია, პოლიტიკის განხორციელების მონიტორინგი და შეფასება დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით, ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება და ქვეყანაში მწვანე ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა;

სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება;

ეფექტიანი კოორდინაციით მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელება;

კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით საჯარო-კერძო დიალოგის პლატფორმის ფარგლებში კერძო სექტორთან აქტიური თანამშრომლობა და აგრეთვე, კერძო სექტორის განვითარების ხელშეწყობის და სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის გაღრმავების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საკანონმდებლო ინიციატივებზე რეგულირების გავლენის შეფასება (RIA);

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გაუმჯობესების/შენარჩუნების/ხელშეწყობის მიზნით სტრატეგიის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

შრომის ბაზრის ტენდენციების შესწავლა და ანალიზი, შრომის ბაზრის შესაბამისი კვლევების განხორციელება, შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის შემდგომი განვითარება;

ეკონომიკაში მიმდინარე ტენდენციების ანალიზი, გამოწვევებისა და განვითარების შესაძლებლობების იდენტიფიცირება, ეკონომიკურ ზრდაზე ორიენტირებული რეფორმების

შემუშავება და განხორციელება, რომელშიც იგულისხმება თანმიმდევრული ნაბიჯების გადადგმა საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და კერძო სექტორის განვითარებისთვის;

ქვეყნის გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარებისთვის საქართველოს, როგორც საერთაშორისო საინვესტიციო, საკომუნიკაციო, სატრანსპორტო, ლოგისტიკური, ენერგეტიკული, ტექნოლოგიური, ტურისტული და საფინანსო კვანძის პოპულარიზაცია, რაც უზრუნველყოფს ქვეყნის სატრანსპორტო-სატრანზიტო პოტენციალის სრულყოფილ ათვისებას, ეროვნული წარმოების განვითარებას, ესპორტის ზრდას, უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას, ქვეყანაში თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების დანერგვას და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვანი მონაწილეობის ხელშეწყობას;

გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენების ხელშეწყობისა და სხვადასხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების მიზნით, საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების ენერგო ეტიკეტირების კანონმდებლობისა და მისი აღსრულებისათვის საჭირო მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და აღსრულების პროცესის ხელშეწყობა;

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ეროვნული კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან და საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტრუმენტებთან დაახლოების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების (2018 წლის 31 დეკემბრიდან დირექტივა 2010/30/EU-ის მოთხოვნების შესრულების ვალდებულება) გატარება და ეროვნულ კანონმდებლობაში იმპლემენტაცია, „ენერგოეფექტურობისა და მდგარდი ენერგეტიკის მხარდაჭერა საქართველოში“ პროექტზე მუშაობა, რომელიც ევროკავშირის დირექტივების შესაბამისად ითვალისწინებს საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების მიერ ენერჯის მოხმარების აღმნიშვნელი მარკირების სისტემის შემუშავებასა და დანერგვას; საქართველოს ბაზარზე განთავსებული ან/და საქართველოში ექსპლუატაციაში გაშვებული ენერგომომხმარებელი პროდუქტის შესაბამისობის უზრუნველყოფა კანონითა და შესაბამისი 16 ტექნიკური რეგლამენტებით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან და აღნიშნულის თაობაზე მომხმარებლების ინფორმირება;

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება;

საქართველოს უარყოფითი სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება;

საქართველოს ენერგეტიკის სფეროში, ნავთობისა და გაზის რესურსების ათვისების და ნავთობის გადამუშავების სფეროში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ელექტროენერჯის განახლებადი და ალტერნატიული წყაროების მოძიების, უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

ქარის და მზის ელექტროსადგურების და ბიომასის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა;

საქართველოს ენერგეტიკული ბაზრების მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო ბაზასთან დაახლოება და ეტაპობრივი დანერგვა;

მშენებლობაში, მრეწველობასა და ტრანსპორტის სფეროებში ენერგოეფექტურობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და რესურსდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

სამშენებლო სექტორის შემდგომი განვითარება, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაზე, უზრუნველყოფს ქვეყანაში მშენებლობის ხარისხის/უსაფრთხოების გაუმჯობესებას, დასაქმების ზრდასა და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნებას;

ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნის და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების დაწესება;

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო და თანამედროვე ტექნოლოგიების განვითარების, ციფრული ეკონომიკისა და საინფორმაციო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესების დაჩქარება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესების, მეწარმეობის და კონკურენციის განვითარების ხელშეწყობა. ევროპასა და აზიას შორის ფართოზოლოვანი გლობალური ინერნეტ ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საფოსტო სფეროს და საფოსტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა, ფოსტის სფეროში საერთაშორისო ორგანიზაციების მსოფლიოს საფოსტო სტანდარტების შესაბამისი უნივერსალური საფოსტო მომსახურებების დანერგვა, დანიშნული საფოსტო ოპერატორისთვის ერთიანი საფოსტო წესების დადგენა.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ბაზარზე განთავსებული პროდუქტის ზედამხედველობის უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის ტექნიკურ კანონმდებლობასთან (დირექტივები და რეგულაციები) დაახლოებით და ევროპულ ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვით;

მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების უსაფრთხოების დონის ამაღლების ხელშეწყობა შესაბამისი ტექნიკური რეგლამენტის დახვეწით;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის სახელმწიფო ზედამხედველობის უზრუნველყოფა შესაბამისი მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების კონტროლით.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოება:

- ✓ სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტში ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის ზოგადი პრინციპების დანერგვა ISO 9001 სტანდარტის შესაბამისად და ქვეყნის ეკონომიკური პრიორიტეტების შესაბამისად სტანდარტიზაციის სფეროში ტექნიკური კომიტეტების ჩამოყალიბება, საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების მიღება საქართველოს სტანდარტებად;
- ✓ მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში (TBT) ნაწილის მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების წარმართვა კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისოდ აღიარებული მოთხოვნების შესაბამისად - შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების შეთავაზება;

ევროპის აკრედიტაციის რეგიონული ორგანიზაციის - EA-ს მიერ აკრედიტაციის საერთაშორისოდ აღიარებული სფეროების შენარჩუნება და აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების აღიარება. აკრედიტაციის სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებში აღიარებისთვის დასკვნითი ღონისძიებების განხორციელება;

EA (European Cooperation for Accreditation)-ს მიერ აკრედიტაციის ახალი სფეროს სსტ ისო 15189: 2012/2015 „სამედიცინო ლაბორატორიები - კერძო მოთხოვნები“ აღიარების შემდეგ, აკრედიტაციის ცენტრის მიერ ILAC-ში (International Laboratory Accreditation Cooperation) განაცხადის გაკეთება ორმხრივ აღიარებაზე.

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია საერთაშორისო ბაზარზე;

ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშუტების შემუშავება, პროდუქტის ბექდური-საინფორმაციო მასალის მომზადება);

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ტურისტებისთვის მაღალი ხარისხის მომსახურების მიწოდება.

სახელმწიფო ქონების მართვა

სახელმწიფო ქონების მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საწარმოთა მართვა. სააგენტოს მართვაში რიცხული ლიკვიდური, გადახდისუნარო და მომგებიანი საწარმოების კლასიფიკაცია მისი ქონებრივი და ფინანსური მდგომარეობის მიხედვით. არამომგებიანი საწარმოების რაოდენობის შემცირება ლიკვიდაციის, გაკოტრების ან რეორგანიზაციის გზით;

გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და მასზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება.

სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობა და დაცვის უზრუნველყოფა;

სვანეთში, გუდაურსა და ბაკურიანში საბაგიროების და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ტურისტული სეზონის გაზანგძლივებას, ქვეყნის კულტურული ცხოვრების ხელშეწყობას, რეგიონში ეკონომიკური ფონის ამაღლებას მცირე და საშუალო მეწარმეებისათვის;

მეწარმეობის განვითარება

კერძო სექტორის, როგორც ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების მთავარი მამოძრავებელი ძალის, ჩამოყალიბებისათვის შესაბამისი გარემოს შექმნა, მისი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა და იმ სფეროების ეფექტიანი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, სადაც კერძო სექტორის შესაძლებლობები სუსტი და შეზღუდულია;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ინკლუზიური ზრდის მისაღწევად მეწარმეობის (მათ შორის, მცირე და საშუალო ბიზნესის) განვითარება, კერძო სექტორისათვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, საქართველოს ეკონომიკის რეგიონალური და გლობალური კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა;

ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გამარტივებისა და ტექნიკური დახმარების გზით საქართველოში არსებული საწარმოების გაფართოება/გადაიარაღების ხელშეწყობა. ახალი საწარმოების შექმნა, რომელიც მოიცავს ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისა და ტექნიკური დახმარების კომპონენტებს.

საგარეო სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარება, DCFTA-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მცირე და საშუალო ბიზნესის შესაძლებლობების გაზრდა;

ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების და მაღალი დამატებითი ღირებულების მქონე პროდუქციის შექმნისკენ მიმართული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ხელშეწყობა;

თანამედროვე და ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვა და მომსახურების სფეროს განვითარება, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკური განვითარების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობას;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის ქართული კომპანიების უცხოურ ბაზრებზე წარდგენა და მათი საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა, რაც მნიშვნელოვანია უცხოელ იმპორტიორებთან ურთიერთობების დამყარებისათვის;

ექსპორტზე ორიენტირებულ კომპანიებთან რეგულარული კომუნიკაცია და მათთვის დახმარების გაწევა ექსპორტის დასაგეგმად საჭირო მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებით;

საქართველოს საწარმოო პოტენციალის პოპულარიზაცია მასშტაბური საერთაშორისო მარკეტინგული კამპანიების წარმოებით და პროდუქციის/მომსახურების პოპულარიზაციით;

მეწარმეობის განვითარების წახალისება, დამწყები და არსებული მცირე და საშუალო საწარმოების სათანადო ხელშეწყობა პროდუქტიულობისა და კონკურენტუნარიანობის გაზრდისათვის;

საქართველოს საინვესტიციო პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის გარეთ. მიზნობრივი ბაზრების იდენტიფიცირება, პოტენციურ ინვესტორ კომპანიებთან მჭიდრო თანამშრომლობა და ინვესტიციების განხორციელებაში დახმარების გაწევა.

საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება

საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, უცხოური გამოცდილების გაზიარება და საქართველოში დანერგვა;

დაგეგმილი/განსახორციელებელი პროექტების შესრულებისათვის საჭირო კვალიფიციური კადრების მომზადება, დასაქმება, მათთვის პროდუქტიული სამუშაო გარემოს შექმნა და განსახორციელებელი პროექტების ადმინისტრაციული რესურსით უზრუნველყოფა;

ქვეყნის მასშტაბით ფართოზოლოვანი ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

ნავთობის და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა

ნავთობისა და გაზის რესურსებით სარგებლობის გენერალური ლიცენზიის მოსაპოვებლად შავი ზღვის შელფზე (შავი ზღვის პროექტი) და ხმელეთის თავისუფალ ბლოკებზე ღია საერთაშორისო ტენდერის გამოცხადება;

ნავთობის გადამუშავების ლიცენზიის, ბუნებრივი გაზის დამუშავების ლიცენზიის, ნავთობის ტრანსპორტირების ლიცენზიის ან ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ლიცენზიის (საქმიანობის ლიცენზია) გაცემა;

ნავთობისა და გაზის სფეროში სტანდარტების შემუშავება;

ნავთობისა და გაზის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა და მართვა;

„წვერი სახელმწიფოებისთვის ნედლი ნავთობის ან/და ნავთობპროდუქტების მინიმალური სარეზერვო მარაგების უზრუნველყოფის ვალდებულების დაკისრების შესახებ“ საბჭოს 2009 წლის 14 სექტემბრის 2009/119/EC დირექტივის შესრულება.

ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა;

ქვეყნის მასშტაბით მგზავრთა საჰაერო გადაყვანა რეგიონში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობისათვის.

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების დონისძიება

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში, პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)

საქართველოში ინოვაციების ინფრასტრუქტურის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციების ეკოსისტემის განვითარებას;

რეგიონებში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისა და მეწარმეებისათვის დახმარების გაწევა ფართოზოლოვან ინტერნეტში მათი ჩართვის მიზნით;

ინოვაციებზე ორიენტირებული მეწარმეობის ფორმირების ხელშეწყობა;

ინოვაციების საგრანტო დაფინანსება მათი შემდგომი კომერციალიზაციის მიზნით.

ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (IBRD, EIB, EU)

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესის და ვარდნილჰესების კასკადის) რეაბილიტაცია, გვირაბზე ფილტრაციული და დაწნევის კარგების შემცირების, აგრეგატების საიმედოობის გაზრდის, ავარიული გაჩერებების პრევენციის და ტრანსპორტირების პირობების გაუმჯობესების მიზნით.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის მეზობელ ქვეყნებთან დამაკავშირებელი ხაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ენერგოსისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;

თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში გაზისა და ელექტროენერჯის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება და ელექტროფიცირება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში მოსახლეობისთვის გაზისა და ელექტროენერჯის მიწოდების ხელმისაწვდომობის გაზრდა, მათ შორის მოხმარებული ელექტროენერჯის ღირებულების ნაწილობრივ ანაზღაურება. ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები ოჯახებისთვის ზამთრის პერიოდში გათბობით უზრუნველყოფა.

საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა

საერთაშორისო და ნაციონალური საგანმანათლებლო და საზღვაო კანონმდებლობის შესაბამისად, უმაღლესი საზღვაო და მომიჯნავე დარგების კვალიფიციური კადრების მომზადება;

წამყვან ევროპულ უნივერსიტეტებთან ერთად ორმაგი დიპლომირების ინგლისურენოვანი პროგრამების მომზადება. თანამშრომლობის ფარგლებში სასწავლო მასალების, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება და პედაგოგ-მასწავლებლების გადამზადება საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების შესაბამისად;

სასწავლო პროცესის თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფა;

სტუდენტებისთვის მართვისა და კვლევისათვის აუცილებელი ანალიზის უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება.

ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია

ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაციის უზრუნველყოფა, რომელიც ხორციელდება ინდივიდუალურად კერძო მესაკუთრებთან საკომპენსაციო თანხის შეთავაზების მომზადების და ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების გატარების გზით;

სარკინიგზო მაგისტრალის თოვლით დანამქვრისაგან დამცავი დამატებითი ნაგებობების მშენებლობა.

ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები

საქართველოს მთავრობასა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობას შორის „ენერჯეტიკის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ“ გაფორმებული შეთანხმებისა და „სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და „TURKISH ELECTRICITY TRADING AND CONTRACTING CO.“-ს შორის გასაფორმებელი ოქმის პროექტის მოწონების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის განკარგულების საფუძველზე, სს „ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორსა“ და თურქეთის ელექტროენერჯით ვაჭრობისა და ხელშემკვრელ კომპანიას (TETAS) შორის გაფორმებული ოქმის საფუძველზე, თურქეთის რესპუბლიკის მიმართ საქართველოს მთავრობის მიერ აღიარებული ელექტროენერჯის დავალიანების (1 000 000 000 კვტ. სთ ელექტროენერჯის) დაბრუნება (2019 წლიდან მომდევნო 17 წლის მანძილზე ყოველწლიურად 50 მლნ კვტ. სთ ელექტროენერჯია).

ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების უზრუნველყოფა

ბაზარზე განთავსებული ინდუსტრიული და სამომხმარებლო პროდუქტების ზედამხედველობის უზრუნველყოფა, საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის ტექნიკურ კანონმდებლობასთან (დირექტივები და რეგულაციები) დაახლოებისა და ევროპულ ბაზარზე არსებული ზედამხედველობის სისტემის დანერგვის გზით.

სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია

მიტოვებულ და არალიცენზირებულ საბადოთა აღრიცხვა/პასპორტიზაცია;

მინერალური რესურსების რაციონალურად მართვის მიზნით, სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის გეოსაინფორმაციო პაკეტების მომზადება;

წიაღის სექტორის სტანდარტების და მეთოდოლოგიების შემუშავება და დანერგვა; შესაბამისი მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ცვლილების მომზადება და წარდგენა ინიცირებისთვის. საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება/შესწავლა;

სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ნავთობისა და გაზისა) მოპოვების ლიცენზიების გაცემა და ამ მიზნით გასაწევი საქმიანობის წარმართვა და კოორდინაცია;

სალიცენზიო პირობების კონტროლის განხორციელება სასარგებლო წიაღისეულის რაციონალურად სამართავად. ლიცენზიით ან განკარგულებით გათვალისწინებული პირობებისა და სასარგებლო წიაღისეულის სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების მდგომარეობის შემოწმება როგორც წინასწარ დამტკიცებული გეგმით, ისე სააგენტოში შემოსული განცხადებების/საჩივრების საფუძველზე.

სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა

„საქართველოსა და ევროკავშირისა და მის წევრ სახელმწიფოებს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ” (ECAA) შეთანხმების გათვალისწინებული რეგულაციებისა და დირექტივების ქართულ საავიაციო კანონმდებლობაში ასახვა;

საქართველოს საავიაციო დარგისათვის პრიორიტეტული რეგულაციებისა და დირექტივების განსაზღვრა, მათი დანერგვის დროში გაწერა, სამართლებრივი ანალიზი და ამ მიზნით, შესაბამისი დასკვნებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოს საავიაციო კანონმდებლობის ჩიკაგოს კონვენციის, მისი დანართებისა და შესწორებების მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

საერთო დანიშნულების ავიაციის მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება და დანერგვა.

საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

საქართველოს დროშით მცურავი საშუალებების და საქართველოს ნავსადგურების საზღვაო უსაფრთხოების და უშიშროების უზრუნველყოფა;

სხვადასხვა საერთაშორისო გამოფენებსა/კონფერენციებში მონაწილეობის მიღება, საკუთარი ცნობადობის გაზრდისა და საერთაშორისო დონეზე საზღვაო სფეროში არსებული ინოვაციების გაცნობის მიზნით;

საქართველოს, როგორც საზღვაო სახელმწიფოს, იმიჯის ამაღლების მიზნით საქართველოს საერთაშორისო საზღვაო ფორუმის (GIMF) ჩატარება, რომელიც წარმოაჩენს შავი ზღვის რეგიონში მიმდინარე მოვლენებსა და აგრეთვე, საქართველოს მიერ საზღვაო დარგში განხორციელებულ რეფორმებს;

ევროპის საზღვაო უსაფრთხოების სააგენტოს (EMSA) აუდიტის წარმატებით გავლა და მეზღვაურთა კვალიფიკაციის/კომპეტენციის დამადასტურებელი სერტიფიკატების აღიარების შენარჩუნება;

მეზღვაურთა მომზადებისა და სერტიფიცირების სისტემის გამართული ფუნქციონირება;

გემების გრძელ მანძილზე იდენტიფიცირებისა და კვალის დადგენის სისტემის (LRIT) EMSA-ს სისტემაზე მიერთება;

საქართველოს გემების სახელმწიფო ელექტრონული რეესტრის მოდიფიკაცია;

საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება;

0%-იანი დაკავების კოეფიციენტის მიღწევა ქართული დროშის ქვეშ მცურავ გემებზე;

საქართველოს განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონაში/ტერიტორიულ ზღვაში უსაფრთხო ნაოსნობის, მებნა-გადარჩენის და გარემოს დაცვის უზრუნველყოფა საერთაშორისო მოთხოვნებისა და სტანდარტების შესაბამისად.

სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება

სახმელეთო ტრანსპორტის სფეროში საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტის მომზადება;

ელექტრონული აღრიცხვის ბაზის სისტემის სრულყოფა;

სსიპ - სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს სპეციალისტთა და მეწარმეთა გადამზადება;

თანამედროვე სიმულატორების დანერგვა;

საერთაშორისო აქტივობების გაძლიერება;

დარგის მონიტორინგის ეფექტური მექანიზმების შემუშავება;

ეკოლოგიურად სუფთა ტრანსპორტის განვითარების ხელშეწყობა;

მენეჯერების მოსამზადებლად თანამედროვე ტრენინგ-ცენტრის მშენებლობა.

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა

შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) თანამედროვე სანავიგაციო საშუალებების და მოწყობილობების მუდმივი ჩანაცვლებისა და განახლების უზრუნველყოფა. სპეციალიზებული ჰიდროგრაფიული გემი-სახელოსნოს შესყიდვა;

უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველსაყოფად პორტების აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მეტეოროლოგიური მოწყობილობებით;

უსაფრთხო ნაოსნობის მხარდასაჭერად სანავიგაციო ქაღალდის და ელექტრონული რუქების ახალი სახეობისა და მასშტაბის განვითარება;

სანავიგაციო გაფრთხილებების ინფორმაციის გადამცემი სისტემის (NAVTEX) მონიტორინგი და მისი პროგრამული განახლებების უზრუნველყოფა;

ანაკლის პორტში უსაფრთხო ნავიგაციის უზრუნველყოფა, ზღვაზე მეტეოროლოგიური მონაცემების მიწოდება და პორტის საზღვაო სანავიგაციო ნიშნებით მარკირება.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და განხორციელების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მისი განხორციელების მონიტორინგი და ანალიზი;

მმართველობის სისტემის დეცენტრალიზაციის, დეკონცენტრაციის და სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის საკითხებზე და მუნიციპალიტეტების ინსტიტუციური გაძლიერებისთვის შესაბამისი წინადადებების შემუშავება;

კომპეტენციის ფარგლებში ადგილობრივი და უცხოური წყაროებით დაფინანსებული რეგიონული პროგრამებისა და პროექტების განხორციელების კოორდინაცია და მათი ეფექტიანობის შეფასება;

კომპეტენციის ფარგლებში სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციების და მუნიციპალიტეტების მოხელეთა სწავლების საკითხების კოორდინაცია;

მუნიციპალიტეტების მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა, მათი კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე სახელმწიფოს მიერ მუნიციპალიტეტებისათვის დელეგირებული უფლებამოსილების განხორციელების დარგობრივი ზედამხედველობის უზრუნველყოფა საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“ შესაბამისად;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და დადგენილ ფარგლებში როგორც საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს კომპეტენციაში შემავალი, ისე სხვა სახელმწიფო ორგანოთა გამგებლობისთვის მიკუთვნებული, ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი ცალკეული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების უზრუნველყოფა, ამ პროექტებით გათვალისწინებული ობიექტების მშენებლობის, რეაბილიტაციის და სხვა სამუშაოების კოორდინაცია, აგრეთვე კომპეტენციის ფარგლებში მათი მონიტორინგი;

კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს წყლით უზრუნველყოფის და მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა და კოორდინაცია;

თავდაცვის ძალების სამობილიზაციო გეგმის შემუშავებაში მონაწილეობა; მუნიციპალიტეტების მიერ მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისათვის მომზადებისა და სამხედრო სამსახურში გაწვევის კოორდინაცია;

არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა);

კომპეტენციის ფარგლებში სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების თაობაზე წინადადებების მომზადება, ღონისძიებათა განხორციელება/განხორციელებაში მონაწილეობა;

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრირება;

ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა, ავტოსატრანსპორტო დერეფნის განვითარება და საერთაშორისო სატრანზიტო კონკურენტუნარიანობის გაზრდა; სახელმწიფოთაშორისი და რეგიონთაშორისი ავტოსაგზაო კავშირების გაუმჯობესება;

მოსახლეობის გაზრდილი ეკონომიკური აქტივობის, ინტენსიური ავტომობილიზაციის დონისა და გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების დონესთან საავტომობილო საგზაო ქსელის განვითარების ტემპის შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა;

სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება;

ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისთვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება;

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მართვაში არსებული საწარმოების საოპერაციო ხარჯებისა და შესაბამისი ფუნქციური დავალებების შესასრულებლად წარმოებული სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა;

დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება და ანალიზი;

სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის I და II ეტაპებზე პროექტების შეთანხმება;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების გეგმის, მუნიციპალიტეტების სივრცის დაგეგმარების გეგმების, გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა;

ეკონომიკური, სოციალური და ეკოლოგიური სარგებლის მიღების ხელშეწყობა და ინვესტიციებისთვის მიმზიდველი, სტაბილური და უსაფრთხო გარემოს შექმნა;

საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსით განსაზღვრული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შემუშავება.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

კომპეტენციის ფარგლებში:

- ✓ მუნიციპალიტეტებში მოსახლეობისა და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;
- ✓ საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და წყალარინების სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;
- ✓ მუნიციპალიტეტებში წყალსადენების სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;
- ✓ ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.

მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა;

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა.

იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა

იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება, ხანგრძლივი საცხოვრებელი პირობების შექმნა და საზოგადოებაში მათი ეკონომიკური და სოციალური ინტეგრაცია.

ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია

სხვადასხვა მუნიციპალიტეტში ახალი და არსებული საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

ეფექტიანი სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება; ეროვნულ, ასევე, საერთაშორისო და უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არბიტრაჟებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა; სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო ხასიათის (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის

შემცველი) ხელშეკრულებების სამართლებრივი ექსპერტიზა და ეფექტიანი უწყებათაშორისი კოორდინაცია;

სამართლის ცალკეული დარგის განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა; სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს განვითარების მიზნით საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოსა და ევროკავშირს შორის დადებული ასოცირების შეთანხმების შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის სამართალთან დაახლოებისთვის მომზადებული სახელმძღვანელოს ბოლო რედაქციის დამუშავება და წარდგენა საქართველოს მთავრობისთვის;

სახელმწიფო წარმომადგენლობა არბიტრაჟებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში კომერციულ და საინვესტიციო დავებზე, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაერო-ს სახელშეკრულებო ორგანოებში სახელმწიფოთაშორის ან/და ინდივიდუალურ დავებზე. სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა. ეროვნულ სასამართლოში საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წინააღმდეგ შეტანილ სარჩელებზე სამინისტროს ინტერესების დაცვა, ხოლო ხელისუფლების დაწესებულებების წინააღმდეგ მიმართულ დავებში ჩართვა – საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს კომპეტენციის გათვალისწინებით;

სახელმწიფოსა და სახელმწიფო უწყებების მიერ გასაფორმებელი საერთაშორისო და კერძო ხასიათის (მრავალმილიონიანი ან/და საარბიტრაჟო ინსტიტუტის შემცველი) ხელშეკრულებების პროექტების სამართლებრივი შეფასება/ექსპერტიზა მისი საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. ხელშეკრულების პროექტის სამართლებრივი შეფასება მასში არსებული სამართლებრივი რისკების კონტექსტში და შესაბამისი დასკვნის პროექტის მომზადება;

მართლმსაჯულების სექტორის, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების, პენიტენციური, პრობაციისა და დანაშაულის პრევენციის სისტემების, ანტიკორუფციული და კარგი მმართველობის მიმართულებით განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა, საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის შესწავლა და ანალიზი. შედარებით-სამართლებრივი კვლევების მომზადება, სტრატეგიული მნიშვნელობის შესაბამისი საკანონმდებლო აქტების მომზადება და რეფორმების განხორციელება, ასევე, საერთაშორისო ორგანიზაციებში წარმომადგენლობა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოსა და ანტიკორუფციული საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება, წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება; ანტიკორუფციული საბჭოს სტრატეგიის განახლება და ახალი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, წლიური მონიტორინგისა და შეფასების ანგარიშების მომზადება; არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის კომენტარების მომზადება და შესაბამისი

ღონისძიებების გატარება, მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროპის კავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა; ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ კანონის შემუშავება; არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა; სისხლის სამართლის კოდექსის ცვლილებების (და სისხლის მართლმსაჯულების კანონმდებლობის სხვა ცვლილებების) შემუშავება;

ადამიანთა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული პოლიტიკის გაძლიერებაზე ზრუნვა; გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფის, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის აღმოფხვრის, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა; ადამიანთა წამების, არაჰუმანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახავი მოპყრობის ან დასჯის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის პოლიტიკის შემუშავება, მისი განხორციელების ხელშეწყობა და მონიტორინგი; ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული დაბალანსებული ნარკოპოლიტიკის შემუშავება.

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით, საქართველოს კანონმდებლობის ანალიზისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების, დამოუკიდებელი ექსპერტებისა და საქართველოს სახალხო დამცველის რეკომენდაციების გათვალისწინებით, შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება და შესაბამის ღონისძიებების გატარება;

პენიტენციური სისტემის ადმინისტრირების სრულყოფა;

პენიტენციური სისტემის კვებითი მომსახურების უზრუნველყოფა;

პენიტენციური სისტემის უნიფორმით, რბილი ინვენტარითა და აუცილებელი პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებებით აღჭურვა;

ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია (მსჯავრდებულთა პროფესიულ/სახელობო, სატრენინგო/საგანმანათლებლო და ფსიქოსოციალურ პროგრამებში, ფსიქოსოციალურ ტრენინგებსა და კურსებში, კულტურულ ღონისძიებებსა და დასაქმების პროგრამებში ჩართულობის უზრუნველყოფით);

პენიტენციური სისტემის აუცილებელი მედიკამენტებით, სამედიცინო დანიშნულების საგნებით, ლაბორატორიული საგნებითა და რეაქტივებით უზრუნველყოფა;

ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის სხვადასხვა პროფილის მოწვეული ექიმ-სპეციალისტების კონსულტაციების, სამოქალაქო სექტორის კლინიკებში სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიღება და ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულებასა და ტუბერკულოზის სამკურნალო და სარეაბილიტაციო ცენტრში მომსახურების შეთავაზება;

ანტიტუბერკულოზური მკურნალობის საჭიროების მქონე პირთა, აივ-ინფექცია/შიდსის გამოვლენის მიზნით და C ჰეპატიტის მართვის სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში ბრალდებულებს/მსჯავრდებულების სკრინინგი და შესაბამისი მკურნალობის კურსის ჩატარება; დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე ხელმისაწვდომობა უნივერსალურია;

პენიტენციურ სისტემაში არსებული ინფრასტრუქტურის/დაწესებულებების რემონტი-რეკონსტრუქცია, აღჭურვა შესაბამის მანქანა-დანადგარებით მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოების მიზნით.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

ეროვნული საარქივო ფონდის შევსება მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადატანილი დოკუმენტებით, საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება, დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა, ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადაყვანა, რაც უზრუნველყოფს დოკუმენტების დედნების დაუზიანებლად შენარჩუნებასა და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცულობას, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობას. ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების გადატანა/განთავსება რეგიონული არქივების გარემონტებულ შენობებში, სადაც საარქივო დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობებია შექმნილი;

შიდა ქართლის რეგიონული არქივის შენობის მშენებლობა და აღჭურვა;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის, გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვისა და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტებში არსებული მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური, ფოტოფონოვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის მაქსიმალური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით ეროვნული არქივის დაკომპლექტების წყარო ორგანიზაციებიდან და ეროვნული საარქივო ფონდისადმი მიკუთვნებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებიდან ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვისა და არქივირების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, პენიტენციური და პრობაციის სისტემების და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლება, ტრენინგების სრული ციკლის (ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზი, დაგეგმვა, განხორციელება და შეფასება) მართვის, აგრეთვე, საკონკურსო და საკვალიფიკაციო ტესტირებათა ორგანიზების საშუალებით;

საქართველოში მიმდინარე სამართლებრივი რეფორმის და ქართული სამართლის საერთაშორისო სამართლის სტანდარტებსა და ევროპულ სამართალთან ჰარმონიზაციის სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობა სასწავლო პროგრამების განხორციელების გზით;

კერძო სექტორის, ასევე, საბიუჯეტო დაფინანსებზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენლების კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულების, სასწავლო კურსებისა და პროგრამების შექმნა და მუდმივად განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნის გზით;

სპეციფიკითა და შინაარსით ტრენინგების როგორც საჯარო მოხელეების, ისე სამოქალაქო საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კერძო პირების საჭიროებებზე მორგება, რაც ხელს შეუწყობს მართლშეგნების ამაღლებასა და პიროვნული სამუშაო კომპეტენციების განვითარებას არა მარტო საჯარო სტრუქტურებში, არამედ ფართო საზოგადოებრივ წრეებშიც;

სერტიფიკატის განახლების მიზნით, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პერიოდული გადამზადების კურსების ჩატარება სპეციალური პენიტენციური სამსახურისა და პენიტენციური დაწესებულებების მოქმედი მოსამსახურეებისათვის.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

სახელმწიფო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციების, კერძო სექტორისა და მოქალაქეებისათვის ელექტრონული სერვისების და მონაცემთა გაცვლის ეფექტიანად და უსაფრთხოდ უზრუნველყოფა ერთი ფანჯრის პრინციპით;

ინფორმაციული უსაფრთხოების აუდიტის განხორციელება; ინფორმაციული უსაფრთხოების შეღწევადობის (მდგრადობის) ტესტირება; კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენაზე გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა; კიბერუსაფრთხოების საკითხების რეგულირება; ინციდენტებზე დახმარების ეროვნული ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების გამოვლენა, პრევენცია და შედეგების მართვა;

მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურის გამოყენება, რომლის შემადგენელი კომპონენტებია სამი სახის აპარატურულ-პროგრამული მიმართულება/ინსტრუმენტი: „საქართველოს სამთავრობო კარიბჭე“ - ელექტრონული სერვისების მეშვეობით უსაფრთხო გარემოში სხვადასხვა სახის ინფორმაციის გაცვლა; „მოქალაქის პორტალი“ - სახელმწიფო და

ბიზნესსექტორის მიერ რეალიზებული სხვადასხვა სახის ელექტრონული სერვისები, რომლებზეც შესაძლებელია ყველა დაინტერესებული პირის უსაფრთხოდ წვდომა ერთი ფანჯრის პრინციპით და „საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემა“ - ამ ეტაპზე ინტეგრირებულია საკონტინენტო გადაზიდვები და ეტაპობრივად დაემატება სახმელეთო და საჰაერო გადაზიდვები (სისტემა ინტეგრირებულია მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან);

ვებგვერდის (data.gov.ge) სრული მხარდაჭერა, რომელზეც სამოქალაქო და ბიზნესსექტორისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი საჯარო, სტრუქტურირებული ინფორმაცია ქვეყნდება;

ინფორმაციის ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის – „რეესტრთა რეესტრის პორტალის“, ეფექტური ფუნქციონირების ხელშეწყობა. რეესტრის სუბიექტის მონაცემთა ბაზების, რეესტრების, მომსახურებისა და ინფორმაციული სისტემების წარმოების ერთიანი სტანდარტების დადგენისა და შესრულების კოორდინაცია. რეესტრის სუბიექტის მიერ მომსახურების შექმნის, გაუმჯობესებისა და ოპტიმიზაციის შესახებ რეკომენდაციების შემუშავება და წარდგენა, პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება, პირველადი მხარდაჭერის ქსელის აწყობა და სახელმწიფო დაწესებულებების ტრენინგმოდულებით მხარდაჭერა.

დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია

ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია/რეაბილიტაცია და დანაშაულის პრევენცია საქართველოში, მათ შორის დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკჯგუფებთან მუშაობა, დანაშაულის პირველად პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებების და სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერთა ჩართულობის უზრუნველყოფა;

დანაშაულის გამომწვევი რისკფაქტორების შემცირების მიზნით ბენეფიციარების ფსიქოსოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ყოფილი პატიმრების ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით, მათი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მოგვარება; შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა, განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დეფიციტური სერვისების მიწოდება და მათი შემდგომი განვითარება, არასრულწლოვნებში დანაშაულის პირველადი პრევენციის მიზნით ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია, მოხალისეობის განვითარება და სამოქალაქო და სამართლებრივი ცნობიერების დონის ამაღლება;

ფსიქოსარეაბილიტაციო, პროფესიული გადამზადების და საგანმანათლებლო პროგრამებში და საზოგადოებრივ-კულტურულ საქმიანობაში პრობაციონერების ჩართულობა; სრულწლოვან და არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა მიმართ სასჯელის - შინაპატიმრობის, როგორც წესი, ელექტრონული ზედამხედველობის საშუალებით აღსრულება.

იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისთვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო სერვისებზე ხელმისაწვდომობა და ადმინისტრაციულ პროცედურებზე გაწეული დროითი დანახარჯების შემცირება. დამატებით რამდენიმე კერძო და სახელმწიფო სერვისის ინტეგრაცია: სსიპ - სოციალური მომსახურების სააგენტოს, ენერგეტიკისა და წყლის კომპანიების, სსიპ - შსს მომსახურების სააგენტოსა და კერძო სექტორის სერვისები. იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის ამაღლება და იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;

ინფრასტრუქტურული ხარვეზების აღმოფხვრა, რაც ხელს შეუწყობს იუსტიციის სახლის მომხმარებლებისთვის მომსახურების შეუფერხებელ მიწოდებას.

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება

სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სახელმწიფო უწყებების მომსახურება IT სერვისების სრული სპექტრით, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ინტერნეტის მიწოდებას, ელფოსტის სერვისს, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტის პროგრამებისა და ვირუსებისგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვ;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე. ახალი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნა და არსებულის გაუმჯობესება;

დანერგილი ქლაუდტექნოლოგიის (ღრუბლოვანი ტექნოლოგია) მიმართულებით ტექნოლოგიის განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმძლავრეებისა და მასშტაბების

კუთხით. ქლაუდინფრასტრუქტურით (IaaS) სარგებლობა დაინტერესებული ორგანიზაციებისთვის.

სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

სახელმწიფო სერვისების განვითარების ხელშეწყობა, ახალი და ინოვაციური სერვისების დანერგვა და აღნიშნული სერვისების ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა;

2019 წელს დაწყებული ჭიათურის, ხარაგაულის, აბაშისა და ხობის საზოგადოებრივი ცენტრების მშენებლობის დასრულება. მუნიციპალური სერვისების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, ადგილობრივ თვითმმართველობებში ელექტრონული მმართველობის სისტემის (მმს) დანერგვა;

სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწის, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობის მიზნით, თითოეული მოქალაქის რეგისტრაციის მონაცემების დაკავშირება ახალ მისამართებთან (ფორმირებული მობილური ჯგუფების მიერ სავსე სამუშაოების შედეგად თითოეულ მისამართზე რეგისტრირებულ პირთა იდენტიფიცირება) და ამ მისამართების გადატანა სააგენტოს საინფორმაციო სისტემაში; სამოქალაქო აქტების დიგიტალიზაცია;

ახალი, ცენტრალიზებული პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავება, რომელიც ერთიან ჩარჩოში მოაქცევს სააგენტოში მიმდინარე ყველა ბიზნესპროცესს და შექმნის უფრო თანამედროვე პლატფორმას. სერვისებზე უფრო მაღალი ხელმისაწვდომობის და ახალ მოთხოვნილებებზე სწრაფი რეაგირების მიზნით, საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება და განვითარება; ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის გაუმჯობესება, სანდო და კვალიფიციური სანდო მომსახურების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობა და სერტიფიცირება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ერთიანი ავთენტიფიკაციის სისტემის გაუმჯობესება, მონაცემთა შენიღბვის სისტემის დანერგვა და ახალი თაობის საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების (პასპორტი, პირადობის მოწმობა) გაცემა;

მიგრაციის საკითხთა სამთავრობო კომისიის შესაძლებლობათა განვითარების მიზნით, კომისიის როგორც ანალიტიკური, ისე ადმინისტრაციული მხარდაჭერა, მიმდინარე წლის მიგრაციის სტრატეგიისა და მისი სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი და შეფასება, შემდგომი წლების სტრატეგიის დოკუმენტის და სამოქმედო გეგმის შემუშავება.

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა

უძრავ ნივთებზე უფლებათა, საჯარო-სამართლებრივი შეზღუდვის, საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის, მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა, მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისა და სამისამართო რეესტრების, მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (პარტიების) რეესტრისა და მუნიციპალიტეტების რეესტრის ფორმირება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;

ეროვნული სივრცითი მონაცემების ინფრასტრუქტურის (NSDI) შექმნა და განვითარება. მონაცემების გახსნილი, დეცენტრალიზებული, მაგრამ, ამავე დროს, კოორდინირებული მართვა, რომელიც ორიენტირებულია მრავალფუნქციურ მოხმარებასა და გაზიარებაზე. მაღალი ხარისხის ჰარმონიზებული სივრცითი მონაცემების წარმოება და ხელმისაწვდომობა ვებპორტალის (გეოპორტალის) საშუალებით სახელმწიფო უწყებების, ბიზნესსექტორის, აკადემიური წრეებისა და მოქალაქეებისთვის;

ეროვნული სანავიგაციო სისტემის შექმნა, რომელიც დააკმაყოფილებს სანავიგაციო სისტემის მიმართ შიდა და გარე მომხმარებლების არსებულ მოთხოვნებს და თავსებადი იქნება გლობალურ სანავიგაციო სისტემებთან. მომხმარებლებისთვის ადგილმდებარეობის იდენტიფიცირების გაადვილება, დახმარება დანიშნულების ადგილამდე მისასვლელი ოპტიმალური მარშრუტის შერჩევაში მინიმალური დროის ან მინიმალური მანძილის კრიტერიუმების გათვალისწინებით;

მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრში რეგისტრირებული იურიდიული პირების სარეგისტრაციო მასალების დამუშავება, ბაზებში არსებული არაზუსტი მონაცემების შესწორება და ციფრულ მატარებლებზე გადატანა, რაც უზრუნველყოფს სარეგისტრაციო დოკუმენტაციაზე ხელმისაწვდომობის ზრდას და დისტანციური გადაწყვეტილებების მიღების შესაძლებლობას. მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა დიგიტალიზებული საარქივო დოკუმენტაციის განთავსება სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და მათი ხელმისაწვდომობა ნებისმიერი დაინტერესებული პირისთვის;

IT ინფრასტრუქტურის სრულყოფა, რაც უზრუნველყოფს არსებული ელექტრონული სერვისების უწყვეტად და სწრაფად მიწოდებას და სამომავლო მზარდი დატვირთვებისთვის ინფრასტრუქტურის გაფართოებას;

საქართველოს ეროვნული გეოდეზიური (გეგმურ-სიმაღლური) საფუძველის (ქსელის) შექმნა და განახლება, რომელიც წარმოადგენს ყველა მასშტაბის ტოპოგრაფიული აგეგმვების მთავარ გეოდეზიურ საფუძველს და ქმნის ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე კოორდინატებისა და სიმაღლეების განვრცობის ერთიან სისტემას;

აეროგადაღების სამოქმედო გეგმის მიხედვით საქართველოს ტერიტორიის ურბანული არეალების (სადაც აქტიურად მიმდინარეობს ცვლილებები) დაფარვა ახალი აეროგადაღების მასალებით და მათი დამუშავების შედეგად ზუსტი ორთოფოტოგეგმების შექმნა;

სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 1 100-მდე თანამშრომლის ცენტრალიზებულად განთავსების და შესაბამისად ხარჯების ოპტიმიზაციის მიზნით, სათავო ოფისის მშენებლობის დასრულება და აღჭურვა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს შენობის მიმდებარე ტერიტორიაზე.

ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება

ნორმატიული აქტების სახელმწიფო აღრიცხვა, სისტემატიზაცია და კანონმდებლობით დადგენილი წესით სამართლებრივი სისტემის საჯაროობის უზრუნველყოფა; ნორმატიული აქტებისათვის იურიდიული ძალის მინიჭების მიზნით მათი სრული ტექსტის პირველადი გამოქვეყნება ოფიციალურ ვებგვერდზე (<https://matsne.gov.ge>);

ხელმისაწვდომი, დაცული, მუდმივად განახლებადი ოფიციალურ ვებგვერდის ადმინისტრირება, სადაც მომხმარებელს შეუძლია, იხილოს საქართველოს ყველა უწყების მიერ მიღებული ვებგვერდზე განთავსებული და ოფიციალურად გამოქვეყნებული საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტები, საერთაშორისო ხელშეკრულებები, ევროკავშირის კანონმდებლობის (დირექტივა, რეგულაცია, გადაწყვეტილება, რეკომენდაცია) ქართულენოვანი ვერსიები, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები, ადგილობრივი თვითმმართველობის აქტები, საჯარო განცხადებები და საინფორმაციო ხასიათის სხვა დოკუმენტები;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების ხელშეკრულების განხორციელება და შემდგომ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის შესაბამისი კანონმდებლობის ქართულ ენაზე თარგმნა, ხოლო საქართველოს კანონმდებლობის/კანონპროექტების – ინგლისურ ენაზე თარგმნა. „SDL Trados Studio“-ს სერვერზე, რომელიც წარმოადგენს მთარგმნელობით მეხსიერებას (TM) და ტერმინოლოგიურ ბაზას (TB), ახალი ტერმინების მუდმივად დამუშავება და განახლება;

დაინტერესებული პირებისა თუ მიზნობრივი ჯგუფების პროფესიული საქმიანობისა და საინფორმაციო მიზნებისათვის სხვადასხვა ნორმატიული აქტის, წიგნისა და იურიდიული ლიტერატურის ბეჭდური ვერსიების გამოცემა.

სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო და არასააღსრულებო მომსახურების გაწევის პროცესში მხარეთა კანონიერი ინტერესების რეალიზება მხარეებს შორის ბალანსის მაქსიმალური დაცვით;

სააღსრულებლო მომსახურებები – უზრუნველყოფილი და არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნის აღსრულება, უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა, სარჩელის უზრუნველყოფა და სხვა; არასააღსრულებლო მომსახურებები – გამარტივებული წარმოება, გადახდისუუნარობის საქმისწარმოება, კერძო აღმასრულებელთათვის ლიცენზიის გაცემა და მათთვის სააუქციონო მომსახურების გაწევა, ფულადი თანხის დავალიანების გადახდევინების შესახებ მოთხოვნასთან დაკავშირებით გამარტივებული წარმოება, მესამე პირების მომართვის საფუძველზე ქონების შეფასების მომსახურება, ფაქტების კონსტატაცია;

სააღსრულებო მომსახურების, სააღსრულებო წარმოების პროგრამული უზრუნველყოფის დახვეწა და გაუმჯობესება, „მოძიება-ყადაღა-ინკასო“ ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციის ფორმირება ბანკებთან, რომელიც ჩაანაცვლებს მანამდე არსებულ ინფორმაციის ბეჭდური სახით მიმოცვლას. ელექტრონული ინფორმაციის გაცვლა და ელექტრონულად საბანკო ანგარიშებზე

შეზღუდვების გავრცელება და მოხსნა სხვადასხვა საბანკო ანგარიშიდან, რაც უფრო გაამარტივებს მონაცემების მიმოცვლას;

დამოუკიდებელი აღმასრულებლებით დაკომპლექტებული აღმასრულებელთა პალატის შექმნა;

გამარტივებული საქმისწარმოების სამსახურის ახალი სერვისების („სასყიდლიანი ხელშეკრულება“ და „სესხის ხელშეკრულება“) დამატება;

აღსრულების პოლიციის საქმიანობის დახვეწა, უკანონო მფლობელობიდან საკუთრების გამოთხოვის (გამოსახლება) და დემონტაჟის საქმეებზე სააღსრულებო წარმოების განხორციელება, გამოსახლებისა და დემონტაჟის რეზონანსულ საქმეებში მხარეთა ინტერესების დაცვის მენეჯერების, სოციალური მუშაკებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერის მუდმივი ხელმისაწვდომობა;

აღსრულების ეროვნულ ბიუროს ადმინისტრაციის შენობის, ასევე, სასაწყობე ფართებისა და ავტოსადგომების სახანძრო უსაფრთხოების ნორმების მოქმედ კანონმდებლობასა და დადგენილ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

ადმინისტრაციის შენობის, ასევე, სასაწყობე ფართებისა და ავტოსადგომების სახანძრო უსაფრთხოების ნორმების მოქმედ კანონმდებლობასა და დადგენილ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება და საქმიანობის კოორდინაცია, აგრეთვე დევნილთა, სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებულ და გადაადგილებას დაქვემდებარებულ პირთა (ეკომიგრანტთა) სოციალური დაცვისა და განსახლების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელების კოორდინაცია;

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის მარეგულირებელი აქტების მომზადება და ზედამხედველობა;

სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;

სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;

სამკურნალო საშუალებების ხარისხზე, მათ მიმოქცევასა და ფარმაცევტულ საქმიანობაზე ზედამხედველობა;

სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა და აღრიცხვა, მათთვის დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;

საზოგადოების საჭიროებებზე ორიენტირებული ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების შეუფერხებელი მიწოდება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ხასიათის ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა/ დაცვა და მხარდაჭერა. ასევე, მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა, ხანდაზმულთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა/ბავშვთა მოვლა-პატრონობა გრძელვადიან პერიოდში;

საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა;

ქვეყანაში შრომის ბაზრის პოლიტიკის, დასაქმების ხელშეწყობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის მექანიზმების მართვა, შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება; შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის თაობაზე შესაბამისი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების შემუშავება;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა, ეკომიგრანტთა და მიგრანტთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მოსახლეობის სოციალური დაცვა

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვათა) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, რეინტეგრაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

„მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 % ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით; მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო

მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერჯის ყოველთვიური საფასურის 50 % (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერჯის საფასურისა) ანაზღაურება;

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის), ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის, სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა/სავარაუდო მსხვერპლთა სამართლებრივი დაცვა, სამედიცინო მომსახურების ორგანიზება/მიღების უზრუნველყოფა და ფსიქოსოციალური რეაბილიტაციისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება;

პროგრამის ფარგლებში მოწყვლადი ჯგუფებისთვის განხორციელებული ფულადი გასაცემლები ხელს უწყობენ მდგარდი განვითარების მიზნებით (SDG) გათვალისწინებული 1.3.1 ვალდებულების შესრულებას.

მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

მოსახლეობისთვის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური და გადაუდებელი ამბულატორიული, გადაუდებელი სტაციონარული და გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა სტაციონარული სამედიცინო მომსახურება; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; დონორული სისხლისაგან დამზადებული სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა; დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობის, იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, აგრეთვე ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი; C ჰეპატიტის ელიმინაციის ხელშეწყობა; ნარკომანიით დაავადებულ პირთა სამკურნალო და სარეაბილიტაციო მომსახურებით უზრუნველყოფა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის ამბულატორიული, სტაციონარული და სათემო სერვისებით, საცხოვრისებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპედაგოგიური მომსახურება; თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და ტკივილის მართვის მიზნით მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა; ინდივიდუალური რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; თავდაცვის ძალებში გასაწვევ

მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება; მიზნობრივი ჯგუფების ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

დონორების მიერ დაფინანსებული მიმდინარე პროგრამების ეტაპობრივად სახელმწიფოს ვალდებულებებში ასახვა;

მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტების, ასევე, „ოკუპირებული ტერიტორიების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დიპლომისშემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება, დიპლომისშემდგომი განათლების რეგულირების მექანიზმების ეფექტიანობის გაზრდა.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა და აღჭურვა და ფუნქციონირების ხელშეწყობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და ცნობიერების ამაღლება;

შრომის ბაზარზე, შრომის კანონმდებლობისა და შრომის უსაფრთხოების დაცვის კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის ნორმების დაცვის გაუმჯობესება-სრულყოფა და ამის საფუძველზე, შემოწმებული ობიექტების რაოდენობის მეშვეობით დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება; შრომის უსაფრთხოების შესახებ ორგანული კანონისა და შრომის კანონმდებლობის ეფექტური აღსრულება; იძულებითი შრომისა და შრომითი ექსპლუატაციის გამოვლენის მიზნით კომპანიების პერიოდული შემოწმება და პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია-კონსულტირება, მომსახურებების განვითარება, შეზუღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა, მათ შორის ქალთა დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ-აკრედიტირებულ პროფესიულ სასწავლო-საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს-მაძიებლების მომზადება-გადამზადება, მათ შორის, ქალთა მონაწილეობის უპირატესობის გათვალისწინებით.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა

საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარება;

ეკომიგრანტების საცხოვრებელი სახლებით უზრუნველყოფა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლება;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთათვის სოციალური და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო დაცვის, თავშესაფრის მაძიებლებისა და საქართველოში სტატუსის მქონე, მოქალაქეობის არმქონე პირთა ინტეგრაციის მიზნით, სხვადასხვა სახის სერვისების შექმნა და განვითარება;

სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება მესაკუთრეთა უფლებების აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის განხორციელება;

ევროკავშირში სრულფასოვანი ინტეგრაციის მიზნით ევროკავშირთან თანამშრომლობის ყველა არსებული მექანიზმის გამოყენება;

ნატო-ს ინტეგრაციული მექანიზმების (ნატო-საქართველოს კომისია, წლიური ეროვნული პროგრამა და ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი) ეფექტური გამოყენება ნატო-ში გაწევრიანების საბოლოო მიზნის მისაღწევად;

ქვეყნის ინტერესების გატარების მიზნით ორმხრივი თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია აშშ, ევროპის, აზიისა და ოკეანეთის, ახლო აღმოსავლეთისა და აფრიკის, ლათინური ამერიკისა და კარიბის ზღვის აუზის ქვეყნებთან;

რეგიონული სტაბილურობის ხელშეწყობა და დაბალანსებული რეგიონული პოლიტიკის გატარება;

მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობის ინტენსიფიკაცია, საერთაშორისო ორგანიზაციებში აქტიური ჩართულობა და ქვეყნის ეროვნული ინტერესების შესაბამისი პოლიტიკის გატარება/პოზიციონირება;

აქტიური ეკონომიკური დიპლომატიის განხორციელება;

საზღვარგარეთ საქართველოს პოზიტიური იმიჯის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

დიასპორის ერთიანობის, სიძლიერისა და სამშობლოსთან მჭიდრო კავშირის განვითარების უზრუნველყოფა;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ეფექტური მომსახურება და კრიზისულ სიტუაციებში შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის კუთხით მუშაობის გაუმჯობესება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა მომზადება გადამზადება და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ სხვა საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოს საგარეო პოლიტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ეფექტიანად დაგეგმვისა და წარმართვისთვის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, სამთავრობო უწყებებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის ანალიტიკური და კვლევითი პროდუქტების შექმნა და მიწოდება.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

თავდაცვის მართვა

საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ქვეყნის შიდა და გარე პოლიტიკის მხარდასაჭერად თავდაცვის სამინისტროს პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრა. ეფექტიანი ადმინისტრირების განსახორციელებლად თავდაცვის სამინისტროს სტრატეგიული მართვის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების დაგეგმვა-განსაზღვრა;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის ღონისძიებების ჩატარება პარტნიორ ქვეყნებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან (ნატო, ევროკავშირი, ეუთო, გაერო);

თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების კონფერენციის ორგანიზება, შეიარაღების კონტროლის და ვერიფიკაციის ღონისძიებების განხორციელება;

თავდაცვის სამინისტროს მიერ განხორციელებული ღონისძიებების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და ცნობიერების ამაღლების ხელშეწყობა;

პროფესიული სამხედრო განათლება

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოყალიბების მიზნით, ეფექტიანი საგანმანათლებლო და სასწავლო პროგრამების განხორციელებით, კადეტებისათვის ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა;

სპეციალიზებული მოკლე და გრძელვადიანი კურსების, ტრენინგების, გამოცდილების გაზიარების ფორმატის შეხვედრებისა და კონფერენციების ჩატარება კადრების პროფესიული გადამზადების მიზნით;

სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება;

თანამედროვე თავდაცვის ძალების ჩამოყალიბების მიზნით პროფესიული განვითარების სასწავლო კურსების ჩატარება ქვეყნის გარეთ, როგორც სამხედრო, ასევე სამოქალაქო მოსამსახურეთათვის.

ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთათვის, პენსიონერებისათვის, მათი ოჯახის წევრებისათვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისათვის, სამოქალაქო პირებისათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა (ამბულატორული, სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანზერიზაცია);

დაჭრილი/დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციისა და რესოციალიზაციის ღონისძიებების გატარება, ფიზიკური რეაბილიტაციის და პროტეზირების პროგრამის განხორციელება; საქართველოს თავდაცვის ძალების სამხედრო მოსამსახურეთა და მათი ოჯახის წევრთა სოციალური მხარდაჭერის ხელშეწყობა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს პირადი შემადგენლობის (სამხედრო და სამოქალაქო მოსამსახურეები) და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევის უზრუნველყოფა;

სამედიცინო მხარდაჭერის როლი 2 დონის ჩამოყალიბება და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;

თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების სამედიცინო ავტოტექნიკით დაკომპლექტება, ხარჯვადი სამედიცინო მარაგების შევსება, აგრეთვე მოძველებული სამედიცინო აღჭურვილობის ეტაპობრივი ჩანაცვლება-განახლება თანამედროვე სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად;

მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები

კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, ცნობიერების ამაღლება და ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება. თავდაცვის სამინისტროში შემავალი კრიტიკული ინფორმაციული სისტემების სუბიექტების უსაფრთხო და მდგრადი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

სამხედრო სწავლებებში კიბერუსაფრთხოების ელემენტების ინტეგრირება;

კავშირგაბმულობის და ინფორმაციული სისტემების განვითარება თავდაცვის ძალების მართვისა და კონტროლის სისტემის მხარდასაჭერად. კავშირგაბმულობის სერვისების, ინტერნეტისა და საფოსტო მომსახურებას. საინფორმაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

საინფორმაციო ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება; სერვისების უწყვეტობის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხოების ხარისხის გაზრდა. ასევე დამატებითი სტანდარტებისა და წესების შემუშავება და დანერგვა;

ERP სისტემის მოდულებისა და სხვადასხვა პროგრამულ უზრუნველყოფის დანერგვა, რაც მოიცავს ადამიანური რესურსების მართვის, ფინანსების, აქტივების, ლოჯისტიკური და სხვა პრიორიტეტული ბიზნეს პროცესების ელექტრონული სააღრიცხვო სისტემების შემუშავებას და დანერგვას.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

თავდაცვის სამინისტროსა და თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების ტერიტორიაზე განთავსებული ინფრასტრუქტურის შენარჩუნება და განვითარება, კერძოდ: სამხედრო ქალაქების ფუნქციონალური ზონების განვითარება-რეაბილიტაცია; ახალი სამხედრო ობიექტების მშენებლობა; საინჟინრო კომუნიკაციების და ქსელების რეაბილიტაცია; სამხედრო მოსამსახურეებისათვის საბინაო ფონდის შექმნა.

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები

ალიანსის წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით შესრულება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ნატოს ეგიდით წარმოებულ „მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა“ (RSM) და „ნატოს რეაგირების ძალებში“ (NRF) მონაწილეობა;

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში (ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკა - EUTM RCA და მალის რესპუბლიკა - EUTM Mali) მონაწილეობა;

საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში საქართველოს თავდაცვის ძალების ქვედანაყოფების მონაწილეობასთან დაკავშირებული ხარჯების (საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში მონაწილე ქვედანაყოფების პერსონალის საზღვარგარეთ მივლინების, იმუნიზაციის, სამედიცინო და სანიტოე ქონების შექმნის და ინტერნეტის მომსახურების ხარჯებს) დაფინანსება და გადასროლისწინა მომზადებისთვის საჭირო საბრძოლო მასალის შექმნა.

სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება

ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო ტექნიკური სამუშაოების გაღრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა, თავდაცვის ძალებში არსებული შეიარაღების და ტექნიკური საშუალებების მოდერნიზება და აღდგენა;

მრეწველობის და მათ შორის, მანქანათმშენებლობის რიგი დარგების განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია;

ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებისა და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარების მიზნით, თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო-კვლევების განხორციელება;

საწარმოო სიმძლავრეების გაზრდა-მშენებლობა და ექსპერიმენტალური მოდელების შექმნა შემდგომში ექსპორტის გაზრდის მიზნით.

თავდაცვის შესაძლებლობების შენარჩუნება/ განვითარება

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, საქართველოს თავდაცვის ძალების მზადყოფნა შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად;

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე და ეროვნული სამხედრო სტრატეგიით განსაზღვრული სამხედრო მიზნებისა და ამოცანების შესასრულებლად, საქართველოს თავდაცვის ძალების თავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება;

საქართველოს თავდაცვის ძალების თანამედროვე შეიარაღებისა და სამხედრო ტექნიკის შენარჩუნება, მოდერნიზაცია და განვითარება;

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა

ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის შესაძლებლობების შენარჩუნება/გაუმჯობესება, ლოჯისტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, საქართველოს თავდაცვის მზადყოფნის პროგრამისათვის (GDRP) საჭირო ლოჯისტიკური ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და თავდაცვის ძალების კომუნალური ხარჯების უზრუნველყოფა.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

ეფექტიანი და ანგარიშვალდებული სამართალდამცავი უწყების ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს დანაშაულის პრევენციას, დანაშაულზე სწრაფ რეაგირებას, საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას, მართლწესრიგს და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ფაქტების გამოვლენას;

ოჯახური დანაშაულის, ქალთა მიმართ ძალადობის, დისკრიმინაციის ნიშნით, შეუწყნარებლობის მოტივით ჩადენილი დანაშაულის, ტრეფიკინგის, არასრულწლოვანთა მიერ/მიმართ ჩადენილი დანაშაულის ფაქტებზე დროული რეაგირებისა და მიმდინარე გამოძიების ეფექტიანობის გაზრდა.

კანონიერი საფუძვლის გარეშე მყოფი უცხოელების საქართველოდან გამეგების პროცედურების წარმოება;

სხვა ქვეყნებში უკანონოდ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების დაბრუნების მიზნით რეადმისიის შეთანხმებების იმპლემენტაცია.

სახელმწიფო საზღვრის დაცვა

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცესა და საქართველოს იურისდიქციას დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

სამაშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადარჩენის მიზნით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი.

სასაზღვრო პოლიციის სტრუქტურული ერთეულების, რეგიონული სამმართველოებისა და სასაზღვრო სექტორების ეფექტური ფუნქციონირებისთვის, საზღვრის მართვის, კონტროლის, დაკვირვებისა და ინფორმაციის გაცვლის ტექნოლოგიების განვითარება, სასაზღვრო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია, ხანდაზღვეული სასაზღვრო პოლიციის საჭაერო და საზღვაო ფლოტის მოდერნიზება.

ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანბურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება

საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, მოძრავი ტვირთების დაცვა-გაცილება, ფულადი სახსრებისა და სხვა ფასეულობათა გადაზიდვა-ინკასირება, დადებული ხელშეკრულებებისა და სახელმწიფო შეკვეთების ფარგლებში მესაკუთრის ქონებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა მართლსაწინააღმდეგო ხელყოფისგან, დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება, ობიექტების ციფრული კავშირგაბმულობისა და თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა;

კერძო დაცვითი საქმიანობის კონტროლი;

ავტოპარკის მუდმივი განახლება;

ინფრასტრუქტურის მუდმივი რეაბილიტაცია.

სამართალდამცავი სტრუქტურებისთვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების მომზადება და გადამზადება;

ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობისა და შრომისუუნარობის შემთხვევების შემცირება;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევისა და ევაკუაციის ორგანიზება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და მათი ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

ბუნებრივი ან/და ადამიანური ფაქტორით გამოწვეული ინციდენტისაგან/საგანგებო სიტუაციისაგან ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, გარემოს ან/და ქონების დასაცავად, სათანადო რესურსებისა და ინსტრუმენტების გამოყენებით, შესაბამისი კომპლექსური ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა;

სტრატეგიულ (პოლიტიკურ) და ოპერაციულ დონეებზე გადაწყვეტილების მისაღებად შესაბამისი პირებისათვის რეკომენდაციების/წინადადებების შემუშავება/წარდგენა, ასევე ორგანიზაციული, ტექნიკური და საინფორმაციო-ანალიტიკური დახმარების აღმოჩენა;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო მომსახურების გაწევა;

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნასთან, მართვასთან, შენახვასა და გამოყენებასთან დაკავშირებული საოპერაციო პროცედურების განხორციელება.

სსიპ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს მიერ შეთავაზებული სერვისების გაფართოების და გაუმჯობესების გზით სააგენტოს მიმართ ნდობის ხარისხის ამაღლება;

სააგენტოს მიერ სწრაფი, მოქნილი და მეტად ხელმისაწვდომი (მომსახურების დისტანციური არხების განვითარება) მომსახურების უზრუნველყოფა;

მომსახურების პროცესის შეუფერხებლად და თანამედროვე პირობებით მიწოდებისთვის, სააგენტოს ინფარასტრუქტურის განახლება/რეაბილიტაცია.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტიანი სისტემის ფუნქციონირება

მაღალი დონის და მარტივად ხელმისაწვდომი გადაუდებელი დახმარების უზრუნველყოფა;

საგანგებო სიტუაციის დადგომის შემთხვევაში გადაუდებელი დახმარების აღმოჩენაზე პასუხისმგებელი სუბიექტების დროულად და სწორად ჩართვა პროცესში;

გადაუდებელი დახმარების შეტყობინების მიღების და დამუშავების სისტემის გაუმჯობესება.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ და გარემოს დაცვის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;

აგრარული სექტორის და გარემოს დაცვის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;

2017-2021 წწ. გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის განხორციელების შეფასება და 2022-2026 წწ. გარემოს დაცვის მოქმედებათა ეროვნული პროგრამის შემუშავება;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 15.1 და 15.5 ამოცანების შესაბამისად, ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული მცენარეთა და ცხოველთა (მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების) აღრიცხვის და მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) 15.1 ამოცანის შესაბამისად განხორციელდება: წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, სანადირო სახეობებად განსაზღვრისა და რიგ შემთხვევაში დაცვის უფრო ქმედითი ზომების დანერგვა;

მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) ნაციონალიზაციის პროცესში გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით პრიორიტეტული ამოცანების განსაზღვრა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური, იძულებითი ღონისძიებებისა და ლაბორატორიული კვლევების განხორციელება;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

მიმოქცევაში არსებულ ვეტერინარულ პრეპარატებზე სახელმწიფო ვეტერინარული კონტროლი;

ცხოველებში ვეტპრეპარატების და სხვა დამაბინძურებლების ნარჩენების არსებობის კონტროლი;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული აფთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მაკონტროლის გამოჩენის და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, შესაბამისი ღონისძიებების გატარება აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შემცირების მიზნით, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისათვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ღვინისა და კულინარიის შესახებ საგანმანათლებლო ღონისძიებების მოწყობა საქართველოს და საერთაშორისო ბაზრებზე;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიმუშების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა;

ვენახეების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და წიპწების მოპოვებისათვის არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობა;

ქართული ღვინის ადგილწარმოშობის დასახელებების სისტემის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებების და ქართულ ღვინოსთან დაკავშირებული აღნიშვნების დაცვის ღონისძიებების განხორციელება.

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

აგრარულ სფეროში დასაქმებულთათვის თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ ცნობიერების ღონისძიებების ამაღლების ხელშეწყობა;

საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო-სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელექციო გუნდების შექმნა;

ერთწლოვანი და მრავალწლოვანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა, კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა; ერთწლოვანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისი თესლისა და სარგავი მასალის სერთიფიცირების სისტემის მხარდაჭერა;

ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა;

სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება;

ხილისა და ბოსტნეულის შენახვის უნარიანობისა და ნედლად შენახვის მეთოდების კვლევა და რეკომენდაციების შემუშავება;

საქართველოს ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით მათი მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების გატარება.

ერთიანი აგროპროექტი

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების გადამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით;

აგროსექტორში დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;

კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია;

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსება;

სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაციის მიზნით: წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემის რეაბილიტაცია;

სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;

სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა და ფერმერების სწავლება;

გრანტების გაცემა პირველადი წარმოებისა და აგრობიზნესის განვითარებისათვის;

მიწის აღდგენითი სამუშაოების განხორციელება.

სამელიორაციო სისტემების ინსტიტუციონალური გაძლიერების ხელშეწყობა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა. მათ შორის ხე-ტყის კონტროლის გაუმჯობესება - ხე-ტყის უკანონო მოპოვების, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა, აღკვეთა;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას;

კანონდარღვევათა ეფექტური შემაკავებელი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობითი შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

დაცული ტერიტორიების ქსელის განვითარება - ტერიტორიების განვითარება-გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა/მოვლა/აღდგენა;

დაცული ტერიტორიების სისტემის მართვა, დაცვა/მონიტორინგი - დაცული ტერიტორიების მოვლა-პატრონობა, მეთვალყურეობა, არსებული ინფრასტრუქტურული ელემენტებისა და ბუნებრივი რესურსების დაცვა/მოვლა/შენარჩუნება;

დაცული ტერიტორიების ტყეების სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესება - დაზიანებული ფართობების აღდგენა და შესაბამისი მეთოდებით მავნებლებთან ბრძოლა;

დაცულ ტერიტორიების დაცვა, ხანძრების პრევენცია - საჭირო აღჭურვილობის გამოყენება და ხანძრის გავრცელების საშიშროების აღკვეთა, დაცულ ტერიტორიებზე გადაადგილების და ქცევის წესების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობა;

ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა - ტყეების ინვენტარიზაცია და მართვის გეგმების მომზადება;

დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია, საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება;

ეკოტურიზმის განვითარება - ეკოტურისტული სერვისების დანერგვა-განვითარება და ვიზიტორების მოზიდვა - დაინტერესება;

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით ეროვნული სატყეო კონცეფციის დოკუმენტით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

მდგრადი ტყითსარგებლობის განხორციელება;

ხე-ტყის დამზადების მიზნით შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება (მ. შ. სატყეო-სამეურნეო გზების მოწყობა მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შემა) მოთხოვნილების დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

ტყის მოვლის (მათ შორის ხანძარსაწინააღმდეგო პრევენციული) და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება და ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის დანერგვა;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა.

ველური ბუნების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

სააგენტოს საქმიანობის მართვის უზრუნველყოფა, მისი ძირითადი სფეროების უწყვეტი და შეუფერხებელი განვითარება;

ველური ბუნების სახეობათა კვლევის, მონიტორინგის, ჰაბიტატების აღდგენისა და აღწარმოების ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს ფაუნის ადგილობრივი იშვიათი სახეობების (პირველ ეტაპზე მსხვილი და საშუალო სახეობების), მათ შორის გადაშენების პირას მყოფი სახეობების არსებული მდგომარეობის შეფასება;

სამონადირეო და სათევზაო მეურნეობებისთვის ხელსაყრელი ტერიტორიების შერჩევა, სათევზაო და სამონადირეო მეურნეობებისათვის პერსპექტიული ადგილების დაგეგმვა და სახელმწიფოსთვის ეროვნულ დონეზე მნიშვნელოვანი პრიორიტეტული მოსაშენებელი სახეობების განსაზღვრა;

ენდემური და ადგილობრივი იშვიათი ქათმისებრთა ოჯახის სახეობების რაოდენობის ყოველწლიური ზრდის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

იქტიოფაუნის ერთ-ერთი იშვიათი წარმომადგენლის - ნაკადულის კალმახის გამრავლება თანამედროვე სტანდარტებით მოწყობილ საკალმახეში (აღნიშნული სახეობის გამრავლების და მათი ბუნებრივ პირობებში გაშვების მიზნით);

საქართველოს ფლორისა და ფაუნის იშვიათი სახეობების (56 სახეობა) შენარჩუნების და გამრავლების ღონისძიებების განხორციელება.

გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის და განათლება მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობის პროგრამა

საზოგადოების გარემოსდაცვითი და აგრარული განათლების ხელშეწყობა და ცნობიერების ამაღლება, შესაბამისი ინფორმაციისა და ცოდნის უზრუნველყოფა მდგრადი განვითარების და ბუნებასთან ჰარმონიული ცხოვრების წესის შესახებ;

გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის ხელშეწყობა და ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

მონაცემების სისტემატიზაციის, მათზე ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის უზრუნველყოფა.

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში განსაზღვრული სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად, სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და მისი წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიის, ინციდენტის, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, სასაზღვრო-გამშვებ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელების გზით;

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია

საქართველოს ტერიტორიაზე სტანდარტული, სპეციალიზებული და ექსპედიციური ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების სტაციონალური ქსელის გაფართოება, მონაცემთა ბაზების სრულყოფა და გამზომი საშუალებების საკალიბრაციო უზრუნველყოფა;

ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების ხარისხის ამაღლება და მოსალოდნელი სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ დროული და ეფექტური გაფრთხილებების მომზადება და გავრცელება;

გეოლოგიური მონიტორინგი (გაზაფხული-შემოდგომა) და ფორს-მაჟორულ სიტუაციაში სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შეფასება;

თბილისის ტერიტორიაზე გეოლოგიური საფრთხეების (მეწყერი, ღვარცოფი, ქვათაცვენა და სხვა) ზონირების რუკის შედგენა და მონიტორინგი;

მიწისქვეშა მტკნარი სასმელი წყლების მონიტორინგი;

სახელმწიფო გეოლოგიური რუკების შედგენა (გეოლოგიური აგეგმვა);

გარემოს დაბინძურების დონის შეფასებისათვის არსებული მონიტორინგის სისტემის გაუმჯობესება, ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის დაბინძურების მონიტორინგის ქსელის გაფართოება, გარემოს სინჯებში განსაზღვრული ქიმიური და მიკრობიოლოგიური პარამეტრების რაოდენობის გაზრდა, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ახალი ავტომატური სადგურების შექმნა-დამონტაჟება;

საქართველოს შავი ზღვის ტერიტორიული წყლების, ექსკლუზიური ეკონომიკური ზონისა და შიდა წყალსატევების სარეწაო ობიექტების პოპულაციათა სტრუქტურული ანალიზი, მათი მარაგებისა და ექსპლუატაციის დონის შეფასება, სარეწაო პროგნოზირება და კვოტების განსაზღვრა;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს, შიგა წყალსატევების თევზჭერის სტატისტიკური ანალიზი;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს და შიგა წყალსატევების იქთიოლოგიური, ჰიდრობიოლოგიური, მიკრობიოლოგიური, ზღვის ძუძუმწოვრების და ასოცირებული ფაუნის კვლევა და მონიტორინგი;

საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროს და შიგა წყალსატევების და მათი უბნების გარემოსდაცვითი სტატუსის განსაზღვრა - ევროკავშირის წყლის ჩარჩო დირექტივის (WFD) და ევროკავშირის საზღვაო სტრატეგიის ჩარჩო დირექტივის (MSFD) მოთხოვნათა შესაბამისად;

ჰიდრობიონტებისა და წყლის ჰაბიტატების დაცვის, აღდგენის და გონივრული მართვის წინადადებების შემუშავება;

თევზებისა და სხვა ჰიდრობიონტების კონსერვაციული სტატუსის შეფასება. აქვაკულტურის, მარიკულტურის და მდგრადი მეთევზეობის დანერგვის ხელშეწყობა.

კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა

მცენარეთა საკარანტინო და სხვა საშიში მავნე ორგანიზმების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

ISO 17025 და ISO 9001 სტანდარტის მოთხოვნების შესაბამისად ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში ინფექციური და არაინფექციური დაავადებების ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა;

ქვეყნის მამტაბით სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

სურსათის/ცხოველის საკვების და სასმელი წყლის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების ლაბორატორიული კვლევა და ამ პროდუქტებში არსებული მირკობიოლოგიური, ქიმიური და რადიაციული დაბინძურების გამოვლენა.

მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა

მიწის რაციონალური გამოყენებისა და დაცვის უზრუნველყოფის, მიწის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობის, მიწის ბალანსის შედგენის, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვის, მიზნობრივი გამოყენებისა და სახელმწიფო მონიტორინგის სამართლებრივი საფუძვლების შექმნა;

მიწის ბალანსის შედგენის, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის რესურსების აღრიცხვისა და მონაცემთა ერთიანი ბაზის ჩამოყალიბება.

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, ასევე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო - უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურეკონომიკური საქმიანობისათვის ღირსეული სათანადო პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად, საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა მიმართ საზოგადოებაში ხსოვნის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლის და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება;

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება;

განათლების სისტემის კომპლექსური რეფორმის ეტაპობრივი განხორციელება, რომელიც გულისხმობს სისტემურ ცვლილებებს განათლების ყველა მიმართულებისა და საფეხურისთვის;

სამინისტროს კომპეტენციის შესაბამისი სფეროს/დარგის/მიმართულების განვითარების ხელშეწყობა, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

აღზრდისა და განათლების ინტეგრაცია სასკოლო მზაობისთვის;

ზოგადი განათლების მიმართულებით უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის, ასევე ინკლუზიური და სამოქალაქო განათლების პრინციპებზე დაფუძნებული ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნების და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, მათ ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი სტრუქტურული ერთეულების და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მართვის სისტემების განვითარების ხელშეწყობა;

საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, კულტურისა და სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;

განათლების სისტემაში თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემებისა და მონაცემთა ბაზების ფორმირება საგანმანათლებლო სისტემაში ბიზნესს პროცესების ეფექტიანი მართვისა და ინფორმაციული უზრუნველყოფისათვის;

საზოგადოებრივ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ახალგაზრდების აქტიური ჩართვის ხელშეწყობა;

ახალგაზრდებისათვის შესაბამისი და მაღალხარისხიანი განათლების მიღების, დასაქმებისა და პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის პოლიტიკის და მისი აღსრულების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავების, მონიტორინგის „კარგი მმართველობის“ პრინციპით უზრუნველყოფა;

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვასა და ახალგაზრდებისადმი კეთილგანწყობილი გარემოს შექმნა;

კულტურული დიპლომატიის მეშვეობით ქართული კულტურის ინტერნაციონალიზაციასა და ქვეყნის პოპულარიზაციას საერთაშორისო დონეზე ხელშეწყობა

სკოლამდელი და ზოგადი განათლება

სკოლამდელი განათლების საგანმანათლებლო სახელმწიფო სტანდარტების დანერგვის ხელშეწყობა და მეთოდოლოგიური მხარდაჭერა;

აღზრდისა და განათლების ინტეგრაცია სასკოლო მზაობისთვის;

ზოგადი განათლების მიმართულებით უნარებისა და ღირებულებების განვითარებაზე, კრიტიკულ და შემოქმედებით აზროვნებაზე, სწრაფად ცვალებად გარემოში ადაპტირებასა და წიგნიერებაზე ორიენტირებული „ახალი სკოლის“ მოდელის, ახალი სასწავლო პროგრამებისა და რესურსების დანერგვა;

სკოლებში თანამედროვე მოთხოვნების და შესაძლებლობების საგანმანათლებლო გარემოს ჩამოყალიბება;

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გაუმჯობესების მიზნით, სკოლის დირექტორების, როგორც საგანმანათლებლო ლიდერების პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა;

მაღალი სააზროვნო უნარების განვითარებაზე ორიენტირებული სასკოლო სასწავლო გეგმა;

უსაფრთხო, ძალადობისგან თავისუფალი და მოსწავლის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული სასკოლო გარემო;

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარება და საყოველთაო ხელმისაწვდომობა;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აუცილებელი ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა;

მასწავლებლების პროფესიის პრესტიჟისა და კვალიფიკაციის ამაღლებაზე, მათ ღირსეულ ანაზღაურებაზე ზრუნვა;

მასწავლებლების უწყვეტი პროფესიული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების განვითარება, სწავლების თანამედროვე მეთოდებსა და ტექნოლოგიების გამოყენება;

განათლების ხარისხის ამაღლების მიზნით, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, პროგრამების, შესაბამისი სახელმძღვანელოებისა და სხვა საგანმანათლებლო რესურსების შექმნა და დანერგვა;

სკოლებში იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირების პროცესის ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლა და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია, ასევე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები;

სკოლებში უსაფრთხო, ინკლუზიური და მულტიკულტურული გარემოს უზრუნველყოფა, ბულინგისა და ძალადობის პრევენციასზე ორიენტირებული სერვისებისა და პროგრამების მხარდაჭერა;

მოსწავლეთა ფიზიკური და ფსიქო-ემოციური უსაფრთხოების დაცვის მიზნით მანდატურისა და ფსიქოლოგიური მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;

სასკოლო ინიციატივების წახალისება, მრავალფეროვანი ციფრული რესურსებისა და დამხმარე სასწავლო მასალების შექმნა-დანერგვა;

მოსწავლეებში სივრცითი, ლოგიკური და შემოქმედებითი უნარების განვითარების მიზნით, საერთაშორისოდ აღიარებული ელექტრონული სისტემების და ლაბორატორიების დანერგვა;

პროფესიული განათლება

ქვეყნის სოციო-ეკონომიკური განვითარების მხარდასაჭერად, საქართველოს მოქალაქეების ადგილობრივ და საერთაშორისო შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფა პროფესიული და ზოგადი უნარების განვითარების გზით;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად ახალი სერვისების განვითარება, როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

განათლებისა და მეცნიერების ერთიანი სტრატეგიის, პროფესიული განათლების რეფორმის 2013–2020 წლების სტრატეგიისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების მიღების მსურველთა მზარდი მოთხოვნის საპასუხოდ პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მატერიალურ-ტექნიკური ბაზისა და გეოგრაფიული დაფარვის გაუმჯობესება;

პროფესიული განათლების ინკლუზიურობის უზრუნველსაყოფად ახალი სერვისების განვითარება, როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად;

პროფესიული განათლების სისტემაში დუალური ანუ სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლების მიდგომით დანერგული პროგრამების რაოდენობის ზრდა საჯარო-კერძო პარტნიორობის გზით;

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლება და ადგილობრივ დონეზე სახელმწიფო ადმინისტრირების მიმართულებით საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ და სხვა დაინტერესებულ პირთა პროფესიული ცოდნის და უნარების გაუმჯობესება

უმადლესი განათლება

საგამოცდო პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება;

უმადლესი განათლების დაფინანსების ახალი, ეფექტიანი მოდელების შემუშავება და დანერგვა, რომელიც ორიენტირებულია იმ მიმართულებებისა და სპეციალობების გაძლიერებაზე, რაც ქვეყნის განვითარების საჭიროებებთან, საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და ეკონომიკის გაძლიერებასთან არის დაკავშირებული;

უნივერსიტეტების საბაზო დაფინანსების მოდელის დანერგვა, რაც ხელს შეუწყობს უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების მჭიდრო კავშირს;

საქართველოს რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად პოზიციონირებისთვის, უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში მოსაზიდად რიგი ღონისძიებების განხორციელება;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორის გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით, სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამებსა და კურსებზე მომზადების, კვალიფიკაციის ამაღლების გზით;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

საზღვარგარეთ სამეცნიერო ცენტრებსა და უნივერსიტეტებთან სამეცნიერო თანამშრომლობის და ერთობლივი პროექტების განხორციელების ხელშეწყობა;

უცხოელი მეცნიერების სამეცნიერო კვლევებს საქართველოში და ქართველი მეცნიერებისა - მსოფლიო მნიშვნელობის სამეცნიერო ცენტრებში, აგრეთვე ქართველი მეცნიერების მიერ უცხოელ მკვლევართან ერთობლივი კვლევითი პროგრამების განხორციელების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდების ხელშეწყობა მეცნიერებაში მიზნობრივი პროგრამების დანერგვის გზით, თანამშრომლობის გაძლიერება სხვადასხვა სამეცნიერო ფონდებთან საზღვარგარეთ და ერთობლივი პროექტების განხორციელება;

ევროკომისიის კვლევისა და ინოვაციის პროგრამის „Horizon-2020“-ის ფარგლებში თანამშრომლობა;

მაგისტრანტთა სასწავლო-კვლევითი პროექტების და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო

პროგრამის საგრანტო დაფინანსება;

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში მეცნიერების ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობების, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობა;

სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების ხელშეწყობა;

საზღვარგარეთ ქართველოლოგიური კათედრებისა და ქართველოლოგის შემსწავლელი მეცნიერების გაძლიერება;

უზრუნველყოფილი იქნება ახალგაზრდების მონაწილეობის ხელშეწყობა მეცნიერებაში მიზნობრივი პროგრამების დანერგვით;

საინოვაციო პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.

ინკლუზიური განათლება

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა, შესაბამისი სერვისების შეთავაზება განათლების ყველა საფეხურზე. ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული, ეფექტური და ეფექტიანი საგანმანათლებლო პროცესის უზრუნველყოფა;

საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა, სოციალური ფაქტორებით გამოწვეული, დევნილი, რეპატრირებული და ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელი განსაკუთრებული საჭიროებების, საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების/სტუდენტების/პირების ინტეგრაცია და სოციალიზაცია, სათემო აქტივობების დაგეგმვა და განხორციელება;

რესურსსკოლების მოსწავლეების უზრუნველყოფა სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებთან აკადემიური, ფუნქციური და სოციალური უნარების განვითარება.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველყოფის მიზნით, სასკოლო საგანმანათლებლო და სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარება და ახალი სკოლების მშენებლობა;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარიტა და ტექნიკით მომარაგება;

საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

სახელოვნებო-შემოქმედებითი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურული მოდერნიზება და ტექნიკური გადაიარაღება;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტული მოედნების, დარბაზების და სპორტის სასახლეების, ასევე მასობრივი სპორტული ობიექტების (გარე სავარჯიშო ტრენაჟორები, მინიმოდენები, სარბენი და ველობილიკები) მშენებლობა; სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ქმედითი მოდელის შექმნა, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორის ეფექტიან თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული.

სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო სასწავლებლების ხელშეწყობა, თითოეული მათგანის მისიის შესაბამისი, შედეგებზე ორიენტირებული პროგრამების მხარდაჭერით (კონცერტები, გამოფენები, სპექტაკლები, კონკურს-ფესტივალები, მასტერკლასები, სპორტული ღონისძიებები);

სახელოვნებო და სასპორტო საგანმანათლებლო დაწესებულებების მდგრადი განვითარების და ხარისხიანი სწავლების უზრუნველყოფის მიზნით შემუშავებული საფეხურეობრივი განვითარების სტრატეგიული გეგმა;

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების უზრუნველყოფის მიზნით ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

ახალგაზრდების დასაქმებისათვის საჭირო უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, პროფესიული შესაძლებლობების ზრდა;

ხარისხზე ორიენტირებული, ახალგაზრდის შემოქმედებით და სპორტულ უნარებზე მორგებული, დაფინანსების მოქნილი მოდელების შემუშავების გზით მაღალკვალიფიციური, შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი სახელოვნებო და სასპორტო დარგების სპეციალისტების აღზრდა.

თანამედროვე სასწავლო ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ხარისხიანი სწავლების პროცესის უზრუნველსაყოფად სწავლებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით სასწავლებლების აღჭურვა;

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების პოპულარიზაცია და მხარდაჭერა.

კულტურის განვითარების ხელშეწყობა

სახელოვნებო დარგების განვითარების, სახელოვნებო ტრადიციების შენარჩუნებისა და ხელოვნებაში უახლესი ტექნოლოგიების, შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინოვაციური პროექტების მხარდაჭერა;

ქვეყანაში კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ეთნიკურ უმცირესობათა და შშმ პირთა ჩართულობის მხარდაჭერა;

პროექტ „Check in Georgia“-ს ფარგლებში ქვეყნის მასშტაბით ტურისტულად მნიშვნელოვანი კულტურული ღონისძიებების ორგანიზება და მხარდაჭერა;

ევროპასთან, სხვა პარტნიორ ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ფონდებთან ურთიერთანამშრომლობით კულტურული პროგრამების განხორციელება და კულტურათაშორისი დიალოგის გაღრმავება, როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთ;

კულტურის ხელშეწყობის მიზნით გრანტების გაცემა კონკურსის წესით ღია, გამჭვირვალე და თავისუფალი კონკურენციის პრინციპების შესაბამისად;

ქართული კულტურისა და ხელოვნების ცნობადობის ამაღლება და საერთაშორისო სახელოვნებო სივრცეში ინტეგრირება;

უცხოეთის ქვეყნებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კულტურული ურთიერთობების გაღრმავება, „კულტურის სტრატეგია - 2025“-ის შესაბამისად კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების განვითარების, ინტერნაციონალიზაციის ხელშეწყობა;

სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი სსიპ სახელოვნებო ორგანიზაციების პროგრამების მხარდაჭერა;

ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში მოქალაქეთა შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობისა და ჩართულობის უზრუნველყოფა;

საქართველოს ცენტრსა და რეგიონებში კულტურული პროგრამების, პროექტების მხარდაჭერით ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში წვლილის შეტანა, ადგილობრივი კულტურული მარშრუტების განვითარება, ახალი თემატური კულტურული მარშრუტების ინიცირება და

„ევროპის საბჭოს კულტურული მარშრუტები“-ს პროგრამაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

„კულტურის სტრატეგია - 2025“ დოკუმენტისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის ფარგლებში განორციელებული ღონისძიებები;

კულტურული მემკვიდრეობის ორგანიზაციების (სსიპ) სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, სამუზეუმო ფასეულობათა დაცვისთვის პრევენციული ზომების გატარება, მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების პოპულარიზაცია, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება, საერთაშორისო კონვენციებით აღებული ვალდებულებების შესრულება, ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, უნარშეზღუდულ პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრირება;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა-განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

UNESCO-ს ვალდებულებების შესრულება;

მენეჯმენტის გეგმის მომზადება მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შემუშავება. UNESCO-ს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის“ კონვენციასთან კანონმდებლობის ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შექმნის მიზნით, კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა ერთიანი ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა, კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელშეწყობა.

მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია

საქართველოში სპორტის შემდგომი განვითარების მიზნით, ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, საერთაშორისო ტურნირები და სხვ.). მზადების ეტაპზე სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებების მოწყობა, საქართველოს ჩემპიონატებისა და პირველობების ჩატარება; სპორტის სახეობების პოპულარიზაცია და სპორტის ეროვნული სახეობების განვითარების ხელშეწყობა.

მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვა; „სპორტი ყველასათვის“ მოძრაობის განვითარება; მასობრივ სპორტული ღონისძიებების გამართვა; ოლიმპიური, პარალიმპიური, სურდლიმპიური, სპეციალური ოლიმპიური და სხვა მოძრაობების განვითარების ხელშეწყობა.

სპორტულ ორგანიზაციებში „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დანერგვის მიზნით, დაგეგმვის ეტაპზე მონაწილეობა და სპორტული ორგანიზაციების საქმიანობის მონიტორინგის განხორციელება.

სპორტული ფედერაციებისთვის და რეგიონული სპორტული ორგანიზაციებისთვის გადასაცემად სპორტული ინვენტარის და ეკიპირების შეძენა.

საქართველოში სპორტის სხვადასხვა სახეობაში საერთაშორისო შეჯიბრებების მასპინძლობა და მასობრივი სპორტული ღონისძიებების მაღალ დონეზე ორგანიზება. საერთაშორისო მასშტაბით ქვეყნის ცნობადობის და იმიჯის ამაღლება, სპორტული ტურიზმის განვითარება;

საქართველოში ფეხბურთის განვითარების მიზნით, საქართველოს ეროვნულ ჩემპიონატში ფეხბურთში მონაწილე კლუბების საბაზისო დაფინანსება და ფინანსური სტიმულირება;

საქართველოს ეროვნულ ჩემპიონატში ფეხბურთში მონაწილე კლუბების საპრიზო და პრემიალური ფონდის განკარგვა;

მასობრივი სახის საფეხბურთო ღონისძიებები და საფეხბურთო განათლების ხელშეწყობი პროგრამების განხორციელება;

კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები ოლიმპიური ჩემპიონებისთვის, საქართველოს ეროვნული, ოლიმპიური და ასაკობრივი ნაკრებების წევრებისთვის, მწვრთნელებისთვის, ადმინისტრაციული და საექიმო პერსონალისთვის და პერსპექტიული სპორტსმენებისთვის ყოველთვიური სტიპენდიის გაცემა.

ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა; მაღალმთიან დასახლებებში სპორტის სფეროში დასაქმებული მწვრთნელებისთვის ყოველთვიური ფინანსური დახმარების გაცემა;

სახალხო არტისტების, სახალხო მხატვრების, რუსთაველის პრემიის ლაურეატების და ხელოვნების მუშაკთა სოციალური დაცვა.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

საარჩევნო გარემოს განვითარება

მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და საარჩევნო პროცესებში ჩართულმა სხვა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;

ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკის და უწყვეტ ორგანიზაციულ და პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება; დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;

სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდის და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;

საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;

საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.

საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისათვის;

ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;

საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.

პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება

„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.

არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები

არჩევნების დაგეგმვა - სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;

არჩევნების ჩასატარებისათვის საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;

კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო დავების განხილვა;

საარჩევნო პერიოდში საიმიჯო კამპანიის წარმოება;

ამომრჩევლის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს უზრუნველყოფა;

გენდერულად დაბალანსებული და თანაბარი გარემოს ხელშეწყობა;

საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი

საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სარგებლობს საზოგადოების მაღალი ნდობით;

უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული შესაძლებლობების ამაღლება აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;

გარე აუდიტის შესაძლებლობებისა და საკანონმდებლო მანდატის გაძლიერება;

მაღალხარისხიანი აუდიტორული საქმიანობის შედეგად საჯარო ფინანსების მართვის თვისობრივი გაუმჯობესება, კერძოდ, სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნობრიობის დაცვის და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;

აუდიტორული საქმიანობით გაცემული რეკომენდაციების შედეგად მოტანილი სარგებლის ზრდა;

ინფორმაციული სისტემების (IT) აუდიტის გაძლიერება;

თანამშრომელთა ანალიტიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება, მათ შორის, დიდი მოცულობის მონაცემთა დამუშავებისა და ანალიზის უნარების გაძლიერება;

პარლამენტთან თანამშრომლობის გაღრმავება;

შიდა კონტროლის სისტემისა და ინფორმაციული უსაფრთხოების გაუმჯობესება;

საერთაშორისო და დონორ პარტნიორ ორგანიზაციებთან პროფესიული თანამშრომლობის გაღრმავება;

წლიური აუდიტორული გეგმის ფორმირებისას მოქალაქეთა ჩართულობის გაძლიერება.

სსიპ - საჯარო აუდიტის ინსტიტუტი

საჯარო სექტორის აუდიტორთა სერთიფიცირების სისტემის სრულყოფა, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი (მათ შორის სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი) სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

საქართველოს პროკურატურა

ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის გამომწვევი მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;

ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტური და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიება და სისხლისსამართლებრივი დევნა;

პროკურატურის თანამშრომელთა ეთიკის კოდექსისა და დისციპლინურ გადაცდომებთან დაკავშირებული განმარტებების შემუშავება, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტიზაცია;

სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების დახვეწა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;

პროკურორთა შეფასების სისტემის სრულყოფა და შეფასების სისტემის ფარგლებში პროკურორების მიერ შედგენილი საპროცესო დოკუმენტებისა და სასამართლო უნარ-ჩვევების ხარისხის მონიტორინგი; მონიტორინგის შედეგად რეკომენდაციების მომზადება;

პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით მასმედიათან ურთიერთობის ეფექტური მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების არსებული მექანიზმების სრულყოფა;

მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა;

არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება, არასრულწლოვნებთან დაკავშირებული სტატისტიკური მონაცემების სრულყოფა, არასრულწლოვანზე ორიენტირებული გარემოს შექმნა;

საქართველოს პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონმდებლო სიახლეების პრაქტიკაში სწორი იმპლემენტირებისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფის გზით;

თანმიმდევრული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამოძიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისათვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება;

საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის, სოციალური რეკლამის დამზადება და მასმედით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიურად გამოცემა;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარების და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა; ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისათვის წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმის (2018–2020 წლებისთვის) და სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიის 2015–2020 წწ. სამოქმედო გეგმის მონიტორინგის განხორციელება რელიგიათა საბჭოს და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოს მონაწილეობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა ცენტრსა და რეგიონებში;

არასრულწლოვანთა პენიტენციური დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

სკოლამდელი დაწესებულებების მონიტორინგი;

24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;

საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;

საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო და არასახელმწიფო ორგანოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობისა და გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;

გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციის“ მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი;

ე. წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;

„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;

თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგი.

სსიპ - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური - საქსტატი

სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება;

სტატისტიკური კვლევების და მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება;

მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება;

დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და ინფორმაციულ - ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა;

დასახული ამოცანების ეფექტიანობის და ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, მიზანშეწონილია გამოკვლევების ჩატარება ახალი ტექნოლოგიების და ტექნიკის საშუალებით, შენობა-ნაგებობების შეკეთება, ტექნიკური აღჭურვილობის განახლება და შრომის პირობების გაუმჯობესება.

სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა

მთლიანი შიდა პროდუქტის გაანგარიშება;

ქვეყნის საგარეო ვაჭრობისა (საქონლისა და მომსახურების ექსპორტ-იმპორტის) და ქვეყანაში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაანგარიშება, მომსახურებით საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ მონაცემების მოპოვება;

სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ფასების საერთაშორისო შედარების განხორციელება;

ბიზნეს სექტორში (აგრეთვე არაკომერციულ ორგანიზაციების სექტორში) მიმდინარე მოვლენების და პროცესების ანალიზი;

ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ სტატისტიკური გამოკვლევის განხორციელება და საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსის შემუშავება;

არაფინანსური კორპორაციების ფინანსური მაჩვენებლების გაანგარიშება;

სამაცივრე, სასაკლავო მეურნეობებისა და ელევატორების საქმიანობის გამოკვლევა;

საფინანსო საქმიანობით დაკავებული საწარმოების და ლომბარდების საქმიანობის შესახებ სტატისტიკური ინფორმაციის შეგროვება;

შინამეურნეობებში ენერგორესურსების მოხმარების შესახებ ინფორმაციის შეგროვება;

ბაზრებსა და ბაზრობებზე მოვაჭრე ეკონომიკური სუბიექტების სტატისტიკური გამოკვლევა;

შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება;

შრომის ბაზრისა და სამუშაო ძალის შესახებ დამატებითი მოდულების ერთჯერადი გამოკვლევა;

მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;

საქართველოს შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები, მოსახლეობის სიღარიბის და უთანაბრობის მაჩვენებლები და სხვა);

საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საქართველოს რეზიდენტი და უცხოელი ვიზიტორების მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე განხორციელებული ვიზიტების, ასევე საქართველოს რეზიდენტების მიერ ქვეყნის გარეთ განხორციელებული ვიზიტების შესახებ მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება შინამეურნეობებსა და ბიზნესში;

საწარმოთა ინოვაციური აქტივობის გამოკვლევა.

სსიპ – კონკურენციის სააგენტო

თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;

ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობისათვის სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაწესების დაუშვებლობა;

ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რაც ითვალისწინებს: დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას; კონკურენციის შემზღუდავი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას; სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღუდავი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობას; კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობას;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა.

სასამართლო სისტემა

სასამართლო შენობების სამშენებლო და სარემონტო/სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;
ნაფიცი მსაჯულების და მსაჯულობის კანდიდატების უზრუნველყოფა კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ ხარჯის ანაზღაურებით, რომელიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

იუსტიციის მსმენელების (მოსამართლეობის კანდიდატების) პროფესიული სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება;

მოქმედი მოსამართლეების, მოსამართლის თანაშემწეების, სასამართლოს მენეჯერების და სასამართლოს სისტემის სხვა მოხელეების პროფესიული გადამზადება რეგულარულად ჩატარებული სასწავლო აქტივობების - ტრენინგების საშუალებით;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭირვალობის და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციები

სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაციის მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება.

ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარების და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება.

სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი.

სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური

ომისა და თავდაცვის ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, ასევე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო - უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ -ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურეკონომიკური საქმიანობისათვის ღირსეული სათანადო პირობების შექმნა;

სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად, საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა მიმართ საზოგადოებაში ხსოვნის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა;

ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობა;

საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლის და დამსახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება.

სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო

საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;

რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;

საქართველოში არსებული რელიგიური გაერთიანებისათვის საბჭოთა ტოტალიტარული რეჟიმის დროს მიყენებული ზიანის ნაწილობრივ ანაზღაურების უზრუნველყოფა.

სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

საქართველოს თითქმის მთელ ტერიტორიაზე, სოციალურად დაუცველი პირებისათვის, არასრულწლოვნებისათვის და კანონით გათვალისწინებული სხვა პირებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ შემთხვევებში, მათ შორის, სამოქალაქო სამართლის და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე, იურიდიული დახმარების გაწევა.

მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის ინფრასტრუქტურის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების და საერთაშორისო ურთიერთობების განვითარება.

იურიდიული დახმარების სამსახურის მანდატის გაფართოების და საკანონმდებლო ცვლილებების გათვალისწინებით, სამსახურში დასაქმებული ადვოკატების სათანადო პროფესიული გადამზადების უზრუნველყოფა.

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო

საჯარო სამსახურში ადამიანური რესურსების მართვის და ადამიანური რესურსების წლიური გეგმის შემუშავების პროცესების კოორდინაცია, საჯარო სამსახურის ინსტიტუციური მოწყობის სრულყოფა, მოხელისა და მის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების და მოხელეთა სწავლების ერთიანი სისტემის, აგრეთვე მოხელეთა კლასიფიკაციისა და ანაზღაურების ერთიანი სისტემის დანერგვა;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების კანონით გათვალისწინებული სავალდებულო რაოდენობის მონიტორინგი;

საჯარო სამსახურის ბიუროს თანამშრომელთა გადამზადება.

სსიპ - ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

საერთაშორისოდ აღიარებული სამედიცინო კვლევის მეთოდების გამოყენება და ხარისხის უზრუნველყოფის პროგრამის განხორციელება.

ექსპერტიზის ახალი მეთოდოლოგიების დანერგვა და აკრედიტაციის სფეროს გაფართოება.

სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს მიერ მიწოდებული სერვისების სანდოობის მაღალი ხარისხის შენარჩუნება.

რეგიონალური სამსახურების ინფრასტრუქტურის განვითარება.

კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება, გადამზადება და საერთაშორისო პროფესიულ და ლაბორატორიათშორის ტესტირებებში რეგულარული მონაწილეობა.

საქართველოს საპატრიარქო

ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდის მიზნით საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელობო სასწავლებლები) დაფინანსება საქართველოს სხვადასხვა (მ.შ. მაღალმთიან) რეგიონებში.

სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების მომზადება;

ეკონომიკური და სოციალური პროექტების მეცნიერული შეფასება და რეკომენდაციების წარდგენა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების სამეცნიერო საქმიანობის წლიური შედეგების საექსპერტო შეფასება და რეკომენდაციების წარდგენა;

მეცნიერული მონაპოვრის წარმოებაში დანერგვის ხელშეწყობა;

სამეცნიერო ნაშრომების, სამეცნიერო ჟურნალების, ენციკლოპედიების და ლექსიკონების გამოცემა;

საერთაშორისო სამეცნიერო კონგრესებისა და კონფერენციების გამართვა.

სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი

სახელმწიფო ენის კონსტიტუციური სტატუსის დაცვა;

ქართული სალიტერატურო ენის ნორმების დადგენა და დამკვიდრება;

სახელმწიფო ენის ფლობის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;

ქართველური ენობრივი მრავალფეროვნების დაცვა, შენახვა, სიტემური კვლევა და განვითარება;

საქართველოში და საერთაშორისო ასპარეზზე ქართული ენის როგორც უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და წარმოჩენა.

სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური

დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;

ევროდირექტივებთან (მათ შორის არასახელმწიფო საპენსიო უზრუნველყოფის მიმართულებით) საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია;

სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება.

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში.

სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური

სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის მიერ პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერების კონტროლი, ფარული საგამოძიებო მოქმედებებისა და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი და დანაშაულთა მოუკერძოებელი და ეფექტიანი გამოძიება;

სამსახურის საგამომიებო ქვემდებარეობას მიკუთვნებული სისხლის სამართლის საქმეების გამოძიება, მათ შორის სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენლის, მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ ჩადენილი ისეთი დანაშაულების გამოძიებას, როგორცაა წამება, დამამცირებელი ან არაადამიანური მოპყრობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება ან უფლებამოსილების გადამეტება ჩადენილი ძალადობით, იარაღის გამოყენებით ან დაზარალებულის პირადი ღირსების შეურაცხყოფით და სხვა;

დაინტერესებული პირებისთვის კონსულტაციების გაწევა პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებასა და დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

პერსონალურ მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა;

პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება);

ფარული საგამომიებო მოქმედებების და ელექტრონული კომუნიკაციის მაიდენტიფიცირებელ მონაცემთა ცენტრალურ ბანკში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი მონაცემთა დამუშავების/უფლებამოსილი პირის მიერ მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმებით (ინსპექტირებით) და „სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლში მითითებული სხვა გზებით;

პერსონალური მონაცემების დაცვის საკითხებზე საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება და საზოგადოების ინფორმირება პერსონალურ მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ.

სსიპ - საპენსიო სააგენტო

დაგროვებითი საპენსიო სქემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

„დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული დაგროვებითი

საპენსიო სქემის მართვა და ადმინისტრირება;

საპენსიო აქტივების განკარგვა კეთილსამედო ინვესტირების პრინციპების დაცვით, მონაწილეებისა და მათი მემკვიდრეების ინტერესების შესაბამისად;

დაგროვებითი საპენსიო სქემის ანალიზი, რისკების შეფასება, განვითარებასა და გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული ხედვის ჩამოყალიბება და რეკომენდაციების მომზადება.

ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მობილიზება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისათვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების, აგრეთვე რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ბენეფიციართა მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტის ფარგლების გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის შემთხვევაში, აგრეთვე ძვირად ღირებული დიაგნოსტიკური მომსახურება და მკურნალობა საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილთათვის ძვირად ღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური

საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის, ტერორიზმის დაფინანსებისა და მათთან დაკავშირებული სხვა დანაშაულებრივი ფაქტების გამოვლენა და პრევენცია;

საქართველოს კანონმდებლობის საერთაშორისო - ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის - (FATF) სტანდარტებთან და ევროკავშირის შესაბამის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და ტერორიზმის დაფინანსების პრევენციის სფეროში ადგილობრივი და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;

სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირება და უფლებამოსილი ორგანოსთვის შეთავაზება, ასევე უფლებამოსილი ორგანოს და კერძო ინიციატორის მხარდაჭერა შესაძლო საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტის იდენტიფიცირებაში და შესაბამისი პროცედურების განხორციელებაში;

უფლებამოსილი ორგანოს მიერ წარდგენილი პროექტის კონცეფციის ბარათების შეფასება, საჭიროებისამებრ შენიშვნების მომზადება და რეკომენდაციების შემუშავება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების ერთიანი და ყოვლისმომცველი მონაცემთა ბაზის შექმნა და ანალიტიკის წარმოება;

ინსტიტუციური პოტენციალის განვითარების მიზნით, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროში უფლებამოსილი ორგანოს ცოდნის ამალგების ხელშეწყობისათვის შესაბამის ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტების განხორციელებასთან დაკავშირებული ინსტრუქციების და სახელმძღვანელოების შემუშავება, მათ შორის, პროექტის იდენტიფიცირებისა და მომზადების, კერძო პარტნიორის შერჩევის, პროექტის განხორციელების, მონიტორინგისა და შემდგომი შეფასების ეფექტიანობის ხელშესაწყობად;

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის მიმართულებით საქართველოს შესაბამის სარეიტინგო მაჩვენებლების გაუმჯობესება.

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სფეროს მარეგულირებელი, სამართლებრივი ჩარჩოს გაუმჯობესების მიზნით ცვლილებების შემუშავება და შესაბამის ორგანოებისთვის წარდგენა.

სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო

ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა, სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობით ახალგაზრდობში სხვადასხვა უნარებისა და კომპეტენციების განვითარება, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტურად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდული საქმიანობის განვითარების მხარდაჭერა, ახალგაზრდული მუშაკების გადამზადება და სერტიფიცირება, ახალგაზრდობში მოხალისეობრივი უნარ-ჩვევების განვითარება და კულტურის პოპულარიზება;

ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე, ასევე ეთნიკური/ეროვნული უმცირესობებისა და სხვადასხვა მოწყვლადი ჯგუფის მოზარდებსა და ახალგაზრდობზე ზრუნვა;

მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბების და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა, ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით/შემოქმედებითი და დასვენება/გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;

ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა;

ბანაკების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება.

საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა

მცირე და საშუალო საწარმოების მხარდაჭერა, ექსპორტ-იმპორტის ხელშეწყობა რეგიონულ და საერთაშორისო ბაზრებში მათი ინტეგრაციის მიზნით;

სხვადასხვა ქვეყნების სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენლების მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა, პარტნიორის მოძიება და სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ინტეგრაცია საერთაშორისო ბიზნესგაერთიანებებში რეგიონულ/საერთაშორისო ფინანსური, ადამიანური და ბუნებრივი რესურსების ხელმისაწვდომობისათვის;

ორმხრივი ეკონომიკური მთავრობათშორისი კომისიების მუშაობაში მონაწილეობა;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება/ახალი სერვისების შემუშავება და სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ვებგვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

მეწარმე სუბიექტების ბიზნესკატალოგის შექმნა;

საქართველოს ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობო კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, დავების განხილვის საბჭოსა და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა;

„ერთი ფანჯრის“ პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA-ს საინფორმაციო ცენტრების სრულფასოვანი ამოქმედება, DCFTA-თი გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით საზოგადოების ცნობადობის ამაღლება, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა, აგრეთვე კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონების ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვა, ასევე კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემატური საკითხების გაცნობის მიზნით;

კომერციული და საინვესტიციო ხასიათის საერთაშორისო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება;

დუალური პროფესიული განათლების პროგრამების დანერგვისა და განვითარების ხელშეწყობა;

ქართული კულტურის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ;

სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებაზე საქართველოს კულტურული ფასეულობების წარდგენა და მათში ხელოვანთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ღონისძიებათა განხორციელება, რომლებიც ხელს შეუწყობს ქართული ხელოვნებისა და კულტურის შესახებ საერთაშორისო ცნობადობის ამაღლებას;

ქართული კულტურის მოღვაწეთა და ქართული კულტურის განვითარებისთვის უცხო ქვეყნის თვალსაჩინო მოღვაწეთა დამსახურებების სხვადასხვა ფორმით აღნიშვნა და წახალისება;

კულტურისა და ბიზნესის პარტნიორული ურთიერთობების გამყარება;

ხელოვნების დარგების წარმომადგენელთა მიერ კავშირების დამყარება ინსტიტუციურ და კერძო ინვესტორებთან, ბიზნესმენებთან, რომლებიც დაინტერესებული არიან კულტურის სფეროში საინვესტიციო პროექტებით;

სხვადასხვა ქვეყნის კულტურის პალატებთან და შოუბიზნესის წარმომადგენლებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა.

სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელების ეფექტიანობის გაზრდა და კანონიერების მონიტორინგი;

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელებისას შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ გადაწყვეტილების მიღებისას მაქსიმალური საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელებისას საჯაროობის, გამჭვირვალობის, სამართლიანობისა და არადისკრიმინაციულობის პრინციპების დაცვა, კანონმდებლობით

დადგენილი პროცედურების ზუსტად შესრულებისა და ანგარიშგების, სახელმწიფო შესყიდვების მონაწილეთა არადისკრიმინაციული გარემოს უზრუნველყოფა ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში;

სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის გამართულად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, მისი შემდგომი განვითარება, ახალი ელექტრონული სერვისების დამატება და მის მიმართ ბიზნესისა და სამოქალაქო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

სახელმწიფო შესყიდვების მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა, საერთაშორისოდ აღიარებულ საუკეთესო პრაქტიკასთან, ევროდირექტივების და მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის მოთხოვნებთან მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შესყიდვების ცენტრალიზებული წესით შესყიდვის დაგეგმვა, ორგანიზება და განხორციელება.

სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - „საქპატენტი“

ფიზიკური და იურიდიული პირების სამართლებრივი დაცვა ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში (გამოგონება, სასარგებლო მოდელი, დიზაინი, მცენარეთა ახალი ჯიში, ცხოველთა ახალი ჯიში, სასაქონლო ნიშანი, ადგილწარმოშობის დასახელება, გეოგრაფიული აღნიშვნა, ინტეგრალური მიკროსქემის ტოპოლოგია, მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების ნაწარმოებები, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები);

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების სამართლებრივი უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის სისტემის განვითარებისა და სრულყოფისათვის კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში პოლიტიკის განსაზღვრა და მისი განხორციელება, პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და მათი განხორციელების ორგანიზება, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საზღვარგარეთის ქვეყნებთან თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და საერთაშორისო ვალდებულებათა შესრულების ორგანიზება;

საზღვარგარეთის ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე უფლების მოპოვების სამართლებრივი უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და მხატვრულ-შემოქმედებითი პოტენციალის განვითარებისა და ჯანსაღი კონკურენტული გარემოს შექმნის ხელშეწყობა;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ საზოგადოების ინფორმაციით უზრუნველყოფა და სხვადასხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებზე განაცხადის კანონმდებლობით დადგენილი წესით ექსპერტიზა, შესაბამისი დოკუმენტების გაცემა და ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების რეესტრების წარმოება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტებთან დაკავშირებით განმცხადებლებისა და მესამე პირების სააპელაციო საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტილებების მიღება „საქპატენტთან“ არსებულ სააპელაციო პალატაში;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებულ საერთაშორისო შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ წინადადებების მომზადება;

„საქპატენტის“ დებულებით გათვალისწინებული და კანონმდებლობიდან გამომდინარე ფუნქციების შესრულების მიზნით, ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროექტებისა და შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების დაცვასთან დაკავშირებით მასალების გამოქვეყნება, მათ შორის საქართველოს სამრეწველო საკუთრების ოფიციალური ბიულეტენის გამოცემა;

საერთაშორისო განაცხადებთან დაკავშირებული პროცედურების განხორციელება;

ინტელექტუალურ საკუთრებასთან დაკავშირებული კანონპროექტებისა და სხვა ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

საქართველოში მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და საერთაშორისო შეთანხმებების კომენტარების მომზადება და გამოცემა;

ინტელექტუალური საკუთრების ობიექტების მონაცემთა ავტომატიზებული ბაზების შექმნა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა;

პატენტრწმუნებულთა ატესტაცია, რეგისტრაცია, მათი რეესტრის შექმნა და წარმოება;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებათა მფლობელების, მათი მემკვიდრეებისა და სხვა უფლებამონაცვლეების ქონებრივი უფლებების დაცვისათვის, კოლექტიურ საფუძველზე, მმართველი ორგანიზაციების (საზოგადოებების) საქმიანობის ხელშეწყობა;

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების სფეროს განვითარების ხელშეწყობა;

ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების შესრულება, საინფორმაციო და შემეცნებითი ბროშურებისა და სხვა მასალების გამოქვეყნება და გავრცელება;

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ფუნქციების განხორციელება.

მხარჯავი დაწესებულებების მიერ განსახორციელებელი პროგრამები და მათი დაფინანსება

ათასი ლარი

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	64,736.0	73,447.8	76,582.0	79,910.0
საკანონმდებლო საქმიანობა	53,696.0	62,380.8	65,500.0	68,775.0
საბიბლიოთეკო საქმიანობა	9,590.0	9,590.0	9,590.0	9,590.0
ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	450.0	477.0	492.0	545.0
საქართველოს პარლამენტის ანალიტიკური და კვლევითი საქმიანობის გაძლიერება	1,000.0	1,000.0	1,000.0	1,000.0
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	6,000.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
საქართველოს ბიზნესომზღვდსმენის აპარატი	700.0	700.0	700.0	700.0
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	16,500.0	16,500.0	16,500.0	16,500.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	16,745.0	17,369.0	18,108.0	18,651.0
სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი	16,165.0	16,650.0	17,150.0	17,664.0
საჯარო სექტორის აუდიტორთა სექტიფიცირების პროგრამა	580.0	719.0	958.0	987.0
საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	72,569.7	73,721.0	32,408.8	32,958.8
საარჩევნო გარემოს განვითარება	14,078.3	15,000.0	16,500.0	17,000.0
საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	1,422.0	1,500.0	1,600.0	1,650.0
პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	14,308.7	14,308.8	14,308.8	14,308.8
არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	42,760.7	42,912.2	-	-
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	4,150.0	4,150.0	4,150.0	4,150.0
საქართველოს უზენაესი სასამართლო	12,000.0	12,500.0	13,000.0	14,000.0
საერთო სასამართლოები	83,239.0	95,240.0	100,240.0	100,240.0
საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	81,330.0	93,330.0	98,330.0	98,330.0
მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,909.0	1,910.0	1,910.0	1,910.0
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	6,000.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთის მუნიციპალიტეტში	890.0	890.0	890.0	890.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	680.0	680.0	680.0	680.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის,	790.0	790.0	790.0	790.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში				
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	760.0	760.0	760.0	760.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	640.0	640.0	640.0	640.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	650.0	650.0	650.0	650.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	880.0	880.0	880.0	880.0
სახელმწიფო რწმუნებულის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	660.0	660.0	660.0	660.0
საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	137,500.0	140,000.0	140,000.0	140,000.0
სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	119,300.0	121,500.0	121,500.0	121,500.0
ოპერატიულ-ტექნიკური საქმიანობის უზრუნველყოფა	18,200.0	18,500.0	18,500.0	18,500.0
სსიპ - საპენსიო სააგენტო	5,000.0	5,000.0	-	-
შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,950.0	2,950.0	2,950.0	2,950.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	229,298.0	230,300.0	230,350.0	230,400.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა	20,745.0	20,745.0	20,745.0	20,745.0
შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	165,800.0	165,800.0	165,800.0	165,800.0
ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	21,485.0	21,485.0	21,485.0	21,485.0
ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	10,570.0	10,900.0	10,900.0	10,900.0
საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,485.0	1,535.0	1,585.0	1,635.0
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	1,135.0	1,135.0	1,135.0	1,135.0
მიქცეული ქონების ეფექტური განკარგვა	8,078.0	8,700.0	8,700.0	8,700.0
საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	425,257.0	750,668.0	711,976.0	562,244.0
ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	15,860.0	15,860.0	15,860.0	15,860.0
ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,637.0	1,735.0	1,835.0	1,935.0
სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	2,331.0	2,206.0	2,206.0	2,206.0
აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	1,904.0	1,390.0	1,390.0	1,390.0
ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	31,680.0	31,680.0	31,680.0	32,020.0
სახელმწიფო ქონების მართვა	100,105.0	92,405.0	92,405.0	92,405.0
მეწარმეობის განვითარება	57,550.0	57,550.0	57,550.0	57,550.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	8,740.0	8,740.0	8,740.0	8,005.0
ნავთობისა და გაზის სექტორის რეგულირება და მართვა	1,060.0	1,040.0	1,040.0	1,040.0
ტრანსპორტის სფეროში საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების დაფარვა და ტრანსპორტირების ხარჯების სუბსიდირება	8,000.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	8,000.0	8,000.0	8,000.0	8,000.0
საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	20,000.0	9,800.0	-	-
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD, EIB, EU)	15,000.0	32,000.0	34,000.0	20,000.0
სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	41,500.0	307,100.0	315,000.0	178,000.0
მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	62,800.0	100,000.0	60,000.0	60,000.0
საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	7,650.0	7,900.0	8,200.0	8,200.0
ბაქო - თბილისი - ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა - ახალქალაქი - კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	200.0	-	-	-
ორმხრივი ხელშეკრულებების ფარგლებში აღიარებული ვალდებულებების დაფარვასთან დაკავშირებული ღონისძიებები	3,725.0	3,725.0	3,725.0	3,800.0
ბაზარზე ზედამხედველობის სფეროს რეგულირება და განხორციელების ღონისძიებები	1,200.0	1,200.0	1,500.0	2,000.0
სასარგებლო წიაღის მართვა და კოორდინაცია	5,940.0	5,637.0	5,845.0	6,183.0
სამოქალაქო ავიაციის სფეროს რეგულირება და მართვა	5,533.0	4,900.0	5,000.0	5,200.0
საზღვაო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	9,052.0	9,000.0	9,200.0	9,300.0
სახმელეთო ტრანსპორტის რეგულირება, მართვა და განვითარება	11,460.0	15,000.0	15,000.0	15,000.0
შავ ზღვაში საქართველოს შიდა საზღვაო წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვაზე (წყლებზე) უსაფრთხო ნაოსნობის უზრუნველყოფა	4,330.0	3,800.0	3,800.0	4,150.0
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2,099,685.0	2,677,652.0	2,965,647.0	2,973,585.0
რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	9,200.0	10,800.0	10,800.0	10,800.0
საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	1,315,250.0	1,841,300.0	2,238,600.0	2,280,400.0
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	290,215.0	224,300.0	140,000.0	103,000.0
წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	256,800.0	319,002.0	338,001.0	365,000.0
მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	24,220.0	115,250.0	88,246.0	44,385.0
იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	55,000.0	60,000.0	60,000.0	80,000.0
ზოგადსაგანმანათლებლო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია	149,000.0	107,000.0	90,000.0	90,000.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	393,959.0	399,007.0	401,907.0	407,322.0
სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	23,170.0	23,200.0	23,200.0	23,200.0
საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	156,910.0	170,000.0	175,000.0	180,000.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	9,765.0	9,650.0	9,650.0	9,650.0
საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა დაინტერესებული პირების გადამზადება	5,075.0	4,860.0	5,260.0	4,860.0
ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,736.0	2,635.0	2,635.0	3,000.0
დანაშაულის პრევენცია, პრობაციის სისტემის განვითარება და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	8,453.0	8,385.0	8,385.0	8,385.0
იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	24,298.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება	4,430.0	4,200.0	4,600.0	5,000.0
სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	70,300.0	65,257.0	65,357.0	65,357.0
სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	53,626.0	53,870.0	50,870.0	50,870.0
ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	1,995.0	1,950.0	1,950.0	2,000.0
სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიუროს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	33,201.0	30,000.0	30,000.0	30,000.0
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	4,348,200.0	4,791,200.0	5,103,700.0	5,453,752.0
ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	59,085.0	59,200.0	59,300.0	59,360.0
მოსახლეობის სოციალური დაცვა	3,126,000.0	3,530,000.0	3,812,400.0	4,117,392.0
მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	1,076,380.0	1,100,000.0	1,120,000.0	1,150,000.0
სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	15,000.0	20,000.0	20,000.0	20,000.0
შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	5,000.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობა	66,735.0	75,000.0	85,000.0	100,000.0
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	159,720.0	164,760.0	169,780.0	174,820.0
საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	158,850.0	163,860.0	168,880.0	173,920.0
მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	870.0	900.0	900.0	900.0
საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	897,436.0	956,730.0	1,036,730.0	1,136,730.0
თავდაცვის მართვა	327,264.5	327,264.5	327,264.5	327,264.5
პროფესიული სამხედრო განათლება	51,926.0	51,950.0	51,950.0	51,950.0
ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	67,780.0	66,580.0	66,580.0	66,580.0
მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობისა და კომპიუტერული სისტემები	9,800.0	9,800.0	9,800.0	9,800.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	100,000.0	120,000.0	130,000.0	150,000.0
საერთაშორისო სამშვიდობო მისიები	41,850.0	41,850.0	41,850.0	41,850.0
სამეცნიერო კვლევა და სამხედრო მრეწველობის განვითარება	41,260.0	41,730.0	41,730.0	41,730.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
თავდაცვის შესაძლებლობების შენარჩუნება/განვითარება	51,600.0	86,600.0	156,600.0	206,600.0
ლოჯისტიკური უზრუნველყოფა	170,955.5	190,955.5	210,955.5	240,955.5
საქართველოს თავდაცვის ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	35,000.0	20,000.0	-	-
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	987,553.3	1,016,865.6	1,014,815.6	1,021,418.6
საზოგადოებრივი წესრიგი და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	584,834.0	624,834.0	624,834.0	624,834.0
სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	90,900.0	93,100.0	92,100.0	92,100.0
ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა (მათ შორის, ქონების), დიპლომატიური წარმომადგენლობების, ეროვნული საგანძურის დაცვის და უსაფრთხოების დონის ამაღლება	142,310.6	141,860.0	142,560.0	145,960.0
სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	7,220.0	7,024.0	7,024.0	6,874.0
საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემისა და საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	4,193.0	4,223.0	4,223.0	4,223.0
სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება, სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	72,883.0	72,955.6	72,955.6	72,955.6
სსიპ - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურების ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისთვის ხელმისაწვდომობა	73,598.8	59,500.0	60,000.0	63,500.0
საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება	11,613.9	13,369.0	11,119.0	10,972.0
საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	399,655.0	435,012.0	436,346.0	454,257.0
გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	13,370.0	12,790.0	11,890.0	11,890.0
სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედობა	43,520.0	70,155.0	58,387.0	60,765.0
მევენახეობა-მელენეობის განვითარება	13,910.0	14,480.0	14,380.0	20,035.0
სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	7,271.0	6,150.0	6,150.0	6,150.0
ერთიანი აგროპროექტი	129,900.0	130,000.0	130,000.0	130,000.0
სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	88,300.0	90,000.0	95,000.0	100,000.0
გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	20,640.0	22,000.0	22,000.0	22,000.0
დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	24,264.0	20,010.0	19,922.0	22,775.0
სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	36,390.0	39,900.0	43,300.0	44,800.0
ველური ბუნების ეროვნული სააგენტოს სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	1,245.0	1,570.0	1,570.0	1,570.0
გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობის და განათლება მდგრადი განვითარებისთვის ხელშეწყობის პროგრამა	5,100.0	4,004.0	9,675.0	10,405.0
ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	1,080.0	1,030.0	1,030.0	1,030.0
გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	4,850.0	11,923.0	11,042.0	10,837.0
კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა	6,815.0	7,000.0	7,000.0	7,000.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
მიწის მდგრადი მართვისა და მიწათსარგებლობის მონიტორინგის სახელმწიფო პროგრამა	3,000.0	4,000.0	5,000.0	5,000.0
საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო	2,035,538.0	2,665,012.0	3,502,516.0	4,036,153.0
განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	40,722.0	41,307.0	41,307.0	41,307.0
სკოლამდელი და ზოგადი განათლება	925,905.0	1,278,329.0	1,783,429.0	2,286,674.0
პროფესიული განათლება	74,591.0	77,685.0	82,965.0	84,985.0
უმაღლესი განათლება	488,708.0	536,862.0	551,588.0	566,988.0
მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	69,722.0	74,776.0	75,876.0	72,646.0
ინკლუზიური განათლება	20,525.0	22,000.0	23,000.0	24,000.0
ინფრასტრუქტურის განვითარება	127,300.0	322,550.0	617,550.0	627,550.0
სახელოვნებო და სასპორტო დაწესებულებების ხელშეწყობა	7,522.0	7,733.0	7,784.0	7,733.0
კულტურის განვითარების ხელშეწყობა	96,870.0	102,940.0	107,985.0	108,035.0
კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	32,153.0	33,550.0	38,752.0	38,955.0
მასობრივი და მაღალი მიღწევების სპორტის განვითარება და პოპულარიზაცია	130,400.0	135,000.0	140,000.0	145,000.0
კულტურისა და სპორტის მოღვაწეთა სოციალური დაცვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებები	21,120.0	32,280.0	32,280.0	32,280.0
საქართველოს პროკურატურა	37,300.0	37,830.0	37,830.0	37,830.0
საქართველოს დაზვერვის სამსახური	13,500.0	14,000.0	15,000.0	15,000.0
სსიპ - საჯარო სამსახურის ბიურო	1,600.0	1,600.0	1,600.0	1,600.0
სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური	6,600.0	7,000.0	7,500.0	8,000.0
სსიპ - ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	8,400.0	8,400.0	8,400.0	8,400.0
სსიპ - საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	2,110.0	2,150.0	2,150.0	2,150.0
ა(ა)იპ - საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	260.0	260.0	260.0	260.0
საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	59,716.0	60,716.0	61,216.0	61,216.0
დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	50,500.0	51,000.0	51,500.0	51,500.0
სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	8,000.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0
სსიპ სახელისუფლებო სპეციალური კავშირგაბმულობის სააგენტო	1,216.0	1,216.0	1,216.0	1,216.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	8,000.0	8,500.0	7,500.0	8,000.0
საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების ღონისძიებები (საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი)	8,000.0	8,500.0	7,500.0	8,000.0
სსიპ - საზოგადოებრივი მაუწყებელი	66,700.0	70,465.0	78,740.0	83,200.0
სსიპ - კონკურენციის სააგენტო	2,200.0	2,200.0	2,200.0	2,200.0

დასახელება	2020 წლის პროგნოზი	2021 წლის პროგნოზი	2022 წლის პროგნოზი	2023 წლის პროგნოზი
ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია - სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	2,460.0	2,460.0	2,460.0	2,460.0
საქართველოს საპატრიარქო	25,000.0	25,000.0	25,000.0	25,000.0
სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	23,250.0	23,000.0	23,000.0	23,000.0
სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	10,435.0	11,200.0	12,200.0	13,200.0
სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	5,935.0	6,400.0	6,900.0	7,500.0
სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	4,500.0	4,800.0	5,300.0	5,700.0
მოსახლეობისა და სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	-	-	-	-
სსიპ - საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	4,476.0	4,580.0	4,580.0	4,580.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,630.0	1,650.0	1,650.0	1,650.0
საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	1,330.0	1,350.0	1,350.0	1,350.0
საქართველოს კულტურის პალატა	300.0	300.0	300.0	300.0
სსიპ - რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	5,330.0	5,330.0	5,330.0	5,330.0
სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახური	8,000.0	9,000.0	10,000.0	11,000.0
სსიპ - სახელმწიფო ენის დეპარტამენტი	500.0	500.0	500.0	500.0
სსიპ - საჯარო და კერძო თანამშრომლობის სააგენტო	500.0	500.0	500.0	500.0
სსიპ - ახალგაზრდობის სააგენტო	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0
ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს აპარატი	3,200.0	3,200.0	3,200.0	3,200.0
სსიპ - საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	5,494.0	6,000.0	6,000.0	6,000.0
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	11,746.8	11,746.8	11,746.8	11,746.8
სსიპ - საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი - "საქპატენტი"	11,446.8	11,446.8	11,446.8	11,446.8
ა(ა)იპ - ორიჯინ-საქართველო	300.0	300.0	300.0	300.0
სსიპ - სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	8,500.0	8,500.0	8,500.0	8,500.0